

الله
رسول
محمد

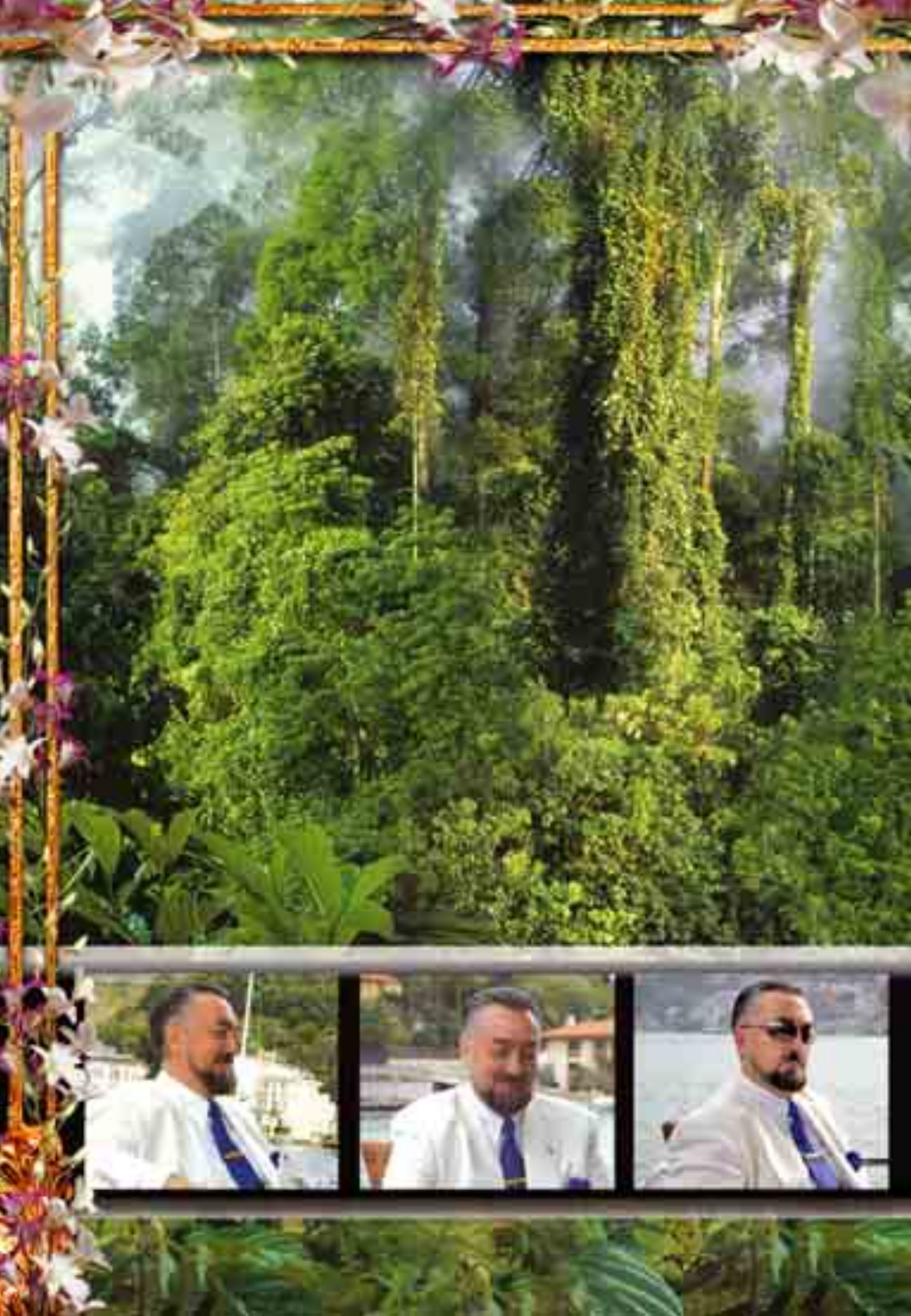
KORAANIN PERUSKÄSITTEET

HARUN YAHYA
(ADNAN OKTAR)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ
رَسُولُ
مُحَمَّدٍ

Koraanin peruskäsitteet

HARUN YAHYA
(ADNAN OKTAR)

KIRJOITTAJASTA

Nimellä Harun Yahya teoksensa julkaiseva kirjailija syntyi Ankarassa vuonna 1956. Päätettyään peruskoulutuksensa Ankarassa hän opiskeli taiteita Mimar Sinan -yliopistossa Istanbulissa sekä filosofiaa Istanbulin yliopistossa. 1980-luvulta alkaen kirjoittaja on julkaissut monia poliittisia, tieteellisiä ja uskontoon liittyviä kysymyksiä käsitteleviä kirjoja. Harun Yahya on tunnettu kirjailijana, joka on kirjoittanut hyvin tärkeitä teoksia paljastaakseen evolutionistien petoksen ja heidän väitteidensä pätemättömyyden sekä synkät kytkennät darwinilaisuuden ja veristen ideologioiden välillä.

Hänen kirjailijanimensä koostuu nimistä Harun (Aaron) ja Yahya (John) kahden uskon puutetta vastaan taistelleen kunnioitetun profeetan muistoksi. Profeetan sinetillä kirjailijan teosten kannessa on symbolinen, teosten sisältöön liittyvä merkitys. Tämä sinetti edustaa Koraania Jumalan viimeisenä kirjana sekä hänen ja Profeettamme, kaikista profeetoista viimeisen, viimeisenä sanana. Koraanin ja Sunnan johdatusta seuraten Harun Yahya on asettanut päätaivoitteekseen osoittaa vääräksi jokainen Jumalan kieltävien ideologioiden opinkappale ja saada "viimeinen sana" hiljentääkseen täydellisesti hyökkäykset uskontoa vastaan. Kirjailija käyttää korkeimman viisauden ja moraalisen täydellisyyden saavuttaneen Profeetan sinettiä merkinä aikomuksestaan sanoa tämä viimeinen sanansa.

Kaikki nämä kirjailijan teokset keskittyvät yhteen päämäärään: hän tahtoo välittää ihmisille Koraanin sanoman ja siten rohkaista heitä ajattelemaan perustavia uskontoon liittyviä kysymyksiä kuten Jumalan olemassaoloa, hänen ykseyttään ja tuonpuoleista, ja näyttää Jumalan kieltävien järjestelmien kuluneet perusteet ja harhautuneet aikaansaannokset.

Harun Yahyalla on laaja lukijakunta monissa maissa Intiasta Yhdysvaltoihin, Englannista Indonesiaan, Puolasta Bosniaan ja Espanjasta Brasiliaan. Jotkut hänen kirjoistaan ovat saatavissa englanniksi, ranskaksi, saksaksi, italiaksi, portugaliksi, urduksi, arabiaksi, albaniaksi, venäjäksi, serbokroatiaksi, uygur-turkiksi ja indonesiaksi, ja lukijat ovat nauttineet niistä kaikkialla maailmassa.

Näitä teoksia on arvostettu suuresti, ja ne ovat saaneet monet ihmiset panemaan uskonsa Jumalaan ja toiset saavuttamaan syvemmän ymmärryksen uskostaan. Kirjoittajan viisaus, vilpittömyys ja hänen ymmärtämistä helpottava tyylinsä antavat näille kirjoille erityisen leiman, joka vaikuttaa suoraan jokaiseen niitä lukevaan tai tutkivaan. Nämä teokset torjuvat tehokkaasti vastaväitteet, ja niille ominaisia piirteitä ovat tehokkuus, varmat tulokset ja kumoamattomuus. Näitä kirjoja lukenut ja niitä vakavasti pohtinut ei todennäköisesti voi enää vilpittömästi puolustaa materialistista filosofiaa, ateismia tai muita vääristyneitä ideologioita tai filosofioita. Tai jos joku yhä puolustaa sellaisia ideologioita, se on vain tunteenomaista itsepintaisuutta, sillä nämä kirjat ovat kumonnet niiden perustan. Harun Yahyan kirjojen ansiosta kaikki nykyaikaiset Jumalan kieltävät liikkeet on nyt kumottu.

Epäilemättä nämä kirjojen ominaisuudet johtuvat Koraanin viisaudesta ja selkeydestä. Kirjoittaja ei suinkaan ole ylpeä itsestään; hänen tarkoituksensa on vain palvella välineenä ihmisten etsiessä

Jumalan oikeaa tietä. Lisäksi näiden teosten julkaisulla ei tavoitella taloudellista hyötyä.

Näiden seikkojen perusteella tekee arvokkaan palveluksen, jos rohkaisee ihmisiä lukemaan näitä kirjoja, jotka avaavat sydämen silmät ja ohjaavat ihmisiä hartaammiksi Jumalan palvelijoiksi.

Samalla olisi ajan ja energian tuhlausta levittää kirjoja, jotka luovat hämmennystä ihmisten mielessä, johtavat ideologiseen kaaokseen ja joilla selvästi ei ole mitään voimakasta tai täsmällistä vaikutusta epäilysten poistumiseen sydämistä, kuten aikaisempi kokemus on osoittanut. On ilmeistä, että sellaisilla kirjoilla, jotka on suunniteltu korostamaan kirjoittajansa kirjallista kykyä pikemmin kuin jaloa päämäärää pelastaa ihmisiä uskon menetykseltä, ei voi olla suurta vaikutusta. Tätä epäilevät voivat helposti nähdä, että Harun Yahyan kirjojen ainoa tavoite on voittaa epäusko ja levittää Koraanin moraalisia arvoja. Tämän palveluksen saavuttama menestys, vaikutus ja vilpittömyys tulevat ilmeisiksi lukijoiden vakuuttuneisuudessa.

Yksi seikka on pidettävä mielessä: pääsyy jatkuvaan julmuuteen ja konflikteihin sekä kaikkiin muslimien koettelemuksiin on epäuskon ideologinen levinneisyys. Ne voidaan saada loppumaan vain epäuskon ideologisella kukistamisella ja sen varmistamisella, että kaikki tuntevat luomisen ihmeen ja Koraanin moraalin, niin että ihmiset voivat elää sen mukaisesti. Kun ottaa huomioon maailman nykyisen tilan, joka pakottaa ihmiset väkivallan, korruption ja konfliktien alaspäin suuntautuvaan kierteseen, on selvää, että tätä työtä on tehtävä nopeammin ja tehokkaammin. Muuten voi olla liian myöhäistä.

Ei ole liioiteltua sanoa, että Harun Yahyan kirjojen kokoelma on omaksunut tämän johtavan roolin. Jos Jumala suo, nämä kirjat voivat olla se keino, jonka avulla 2000-luvun ihmiset voivat saavuttaa Koraanin lupaaman rauhan ja siunauksen, oikeudenmukaisuuden ja onnen.

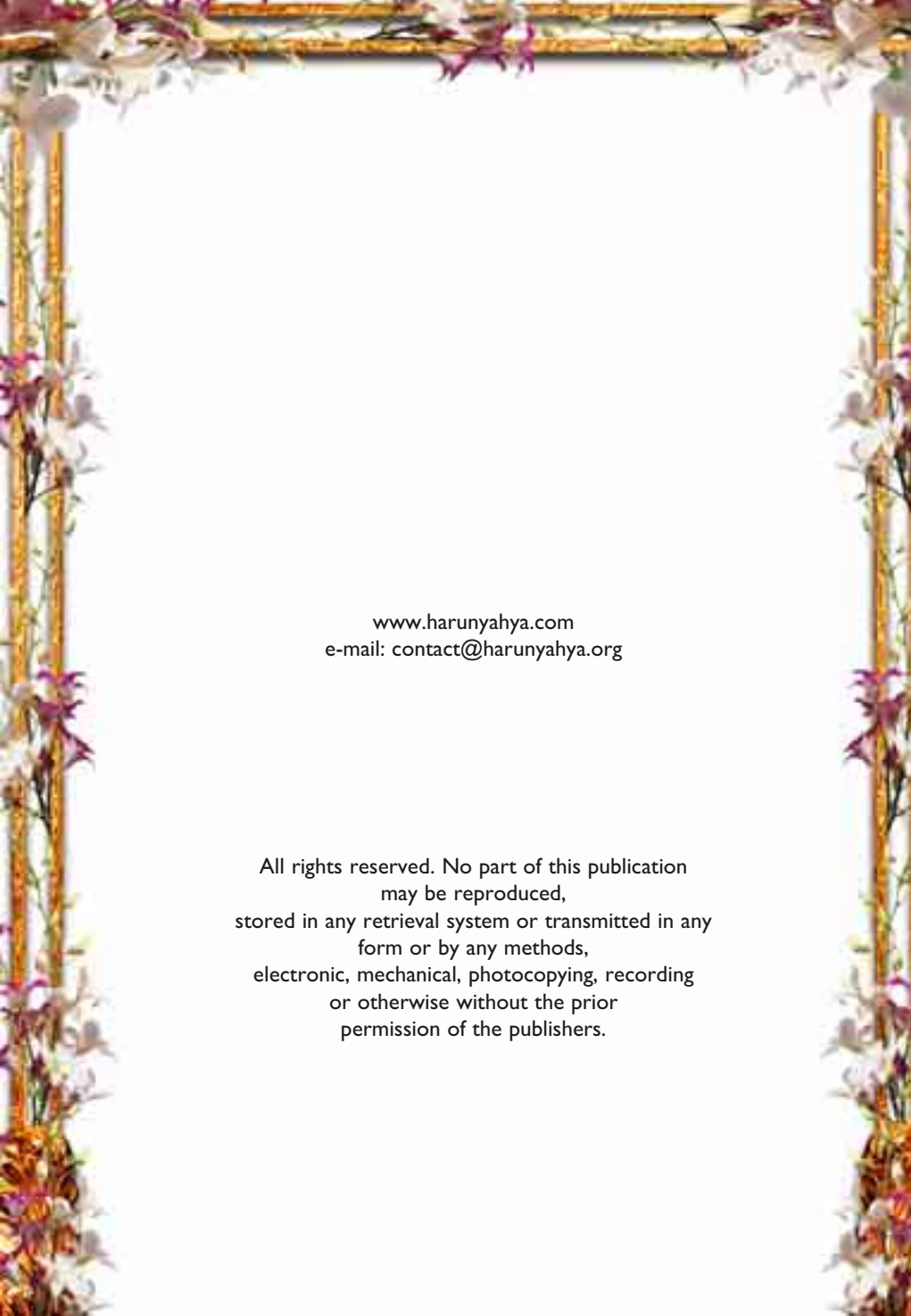
LUKIJALLE

Kaikissa kirjailijan teoksissa uskontoon liittyviä kysymyksiä selitetään Koraanin säkeiden valossa ja ihmisiä kutsutaan lukemaan Jumalan sanaa ja elämään sen mukaisesti. Kaikki Koraanin säkeitä koskevat seikat on selitetty siten, ettei lukijan mieleen jää mitään sijaa epäilyksille ja kysymyksille. Vilpittömän, yksinkertaisen ja sujuvan tyylin käyttäminen varmistaa, että jokainen iästä ja yhteiskuntaryhmästä riippumatta voi helposti ymmärtää kirjat. Tehokas ja selkeä kirjoitustapa tekee mahdolliseksi lukea kirjan yhdellä istumalla. Näissä kirjoissa kerrotut tosiasiat vaikuttavat jopa niihin, jotka jyrkästi torjuvat hengellisyuden, eivätkä he pysty todistamaan vääräksi sisällön totuudellisuutta.

Tätä ja muita kirjailijan teoksia voi lukea joko yksin tai ryhmässä keskustellen. Kirjasta hyötyä etsiessään huomaa keskustelut hyvin hyödyllisiksi siinä, että lukijat voivat suhteuttaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan keskenään. Lisäksi on suuri palvelus uskonnolle osallistua näiden yksinomaan Jumalan vuoksi kirjoitettujen kirjojen esittelyyn ja lukemiseen. Kaikki kirjailijan teokset ovat äärimmäisen vakuuttavia. Siksi niille, jotka haluavat kertoa uskonnostaan toisille, yksi tehokkaimmista keinoista on rohkaista ihmisiä lukemaan näitä kirjoja.

Toivomme lukijan käyttävän hetken aikaansa tutustuakseen kirjojen esittelyyn tämän kirjan loppusivuilla ja arvostavan tätä rikasta uskoon liittyviä kysymyksiä koskevaa lähdeaineistoa, joka on hyvin hyödyllistä ja miellyttävää lukea.

Näissä kirjoissa lukija ei kohtaa kuten muissa kirjoissa kirjoittajan henkilökohtaisia mielipiteitä, epäilyttäviin lähteisiin perustuvia selityksiä, tyyliä, joka ei ota huomion pyhien aiheiden vaatimaa kunnioitusta eikä toivottomia, epäilystä luovia ja pessimistisiä kuvauksia, jotka eksyttävät sydämiä.

www.harunyahya.com
e-mail: contact@harunyahya.org

All rights reserved. No part of this publication
may be reproduced,
stored in any retrieval system or transmitted in any
form or by any methods,
electronic, mechanical, photocopying, recording
or otherwise without the prior
permission of the publishers.

SISÄLTÖ

Johdanto	10
Epäjumalanpalvonta	12
Koettelemukset ja eksytyt	22
Sielun kaksi puolta	36
Ne, jotka tekevät mieliteoista ja intohimoista jumalan itselleen	43
Henki, omatunto ja sielu	47
Sydän, viisaus ja älykkyys	49
Ne, joilla on ymmärrystä, ja viisauden esteet	64
Viisaus ja sentimentaalisuus	71
Viisauden Lähteet	77
Piittaamattomuus ja tarkkaavaisuus	81
Vastoin parempaa tietoa/arvauksen varassa toimiminen	85
Uskollisuus ja tottelevaisuus	90
Määrätietoinen Päättäväisyys	98
Hellittämättömyys	102
Hyvät Teot	105
Allahin Kiittäminen	112
Oman Edun Tavittelusta Luopuminen	118
Veljeys ja solidaarisuus	124
Vaativuus ja ylimielisyys	130
Allahiin luottaminen ja alistuminen	145
Anteeksiannon rukoileminen ja katumus	152
Rukous	160

JOHDANTO

Koraania lukiessa törmää usein jokapäiväisestä elämästä tuttuihin käsitteisiin. Ne ovat Koraanin ymmärtämisen avain. Viisaus, kärsivällisyys, uskollisuus, epäusko ja Allahin lahjat ovat vain muutamia näistä käsitteistä.

Suurta osaa näistä edellä mainituista käsitteistä käytetään arkisessa puheessa kuitenkin hieman erilaisissa merkityksissä. Jos Koraania niukasti tuntevat yrittäisivät rakentaa Koraanin ymmärtämisenä näiden arkisten miellelyhtymien varaan, heidän näkemyksensä tulisi olemaan heikko.

Ottakaamme esimerkiksi ”viisaus”. Toisinaan sitä käytetään älykkyyden, fiksuuden jne. merkityksessä. Mikään näistä merkityksistä ei kuitenkaan vastaa tuon sanan merkitystä Koraanissa. Todellisessa merkityksessään viisaus on ainoastaan uskoville suotu suosionosoitus. Vastoin yleistä käsitystä se ei ole luonteeltaan pysyvää, vaan riippuu henkilökohtaisen uskon vahvuudesta. Viisaus on sielun jumalainen johdattaja, joka ohjaa oikeamieliseen asenteeseen ja parhaaseen mahdolliseen

käyttäytymiseen Allahin suosion saavuttamiseksi; se noudattaa Allahin asettamia rajoituksia ja käskyjä, erottaa hyvän pahasta ja ohjaa Tuonpuoleisen kannalta oikeisiin ratkaisuihin – viisaus tekee kaiken tämän mahdolliseksi.

Älykäänsä ei-uskova ei koskaan pysty saavuttamaan viisautta. Hän voi olla hyvin älyllinen, mutta epäusko estää häntä ymmärtämästä todellisen viisauden olemusta. Älykkyyttä pidetään usein viisauden synonyyminä; jotkut näkevät viisauden jonkinlaisena kypsyyden ja arvokkuuden läpituokemana älykkyyttenä. Todellisuudessa älykkäältä, kypsältä ja selväjärkiseltäkin ei-uskovalta kuitenkin puuttuu viisaus.

On mahdollista, että edellä kuvatun kaltainen henkilö tulkitsee Koraanin käsitteitä täysin virheellisellä tavalla. Toisinaan tällaisen väärintulkinnan mittasuhteet voivat olla kohtalokkaat ja synnyttää täysin vääristyneitä uskomuksia. Sama koskee minkä tahansa käsitteiden väärynymmärtämistä.

Tästä syystä Koraanin sisällön ja käsitteiden tarkka ymmärtäminen on ensiarvoisen tärkeää. Koraani on tunnettava myös sydämellä ja sovellettava sitä jokapäiväiseen elämään.

Tässä kirjassessa selitetään joitain Koraanissa usein esiintyviä käsitteitä asiaankuuluvien jakeiden avulla; olemme pyrkineet selittämään sekä salatut että yleiset ja erityiset merkitykset. Totisesti Allah tietää parhaiten.

EPÄJUMALANPALVELUS

”Shirk,” epäjumalanpalveluksesta arabian kielessä käytettävä sana, tarkoittaa ”kumppanuutta/yhteen liittämistä”.

Koraanissa epäjumalanpalveluksella tarkoitetaan minkä tahansa toisen olennon, henkilön tai käsitteen liittämistä Allahiin niin, että sitä pidetään samanarvoisena Allahin kanssa, ja tämän virheellisen uskomuksen mukaan toimimista.

Koraanin käännöksissä epäjumalanpalvelus selitetään ”kumppanin liittämiseksi Allahin rinnalle”. Asia ilmaistaan näin: ”muun kuin Allahin pitäminen jumalana” tai ”jonkin muun jumalan kuin Allahin palvominen”.

Laajimmassa merkityksessään epäjumalanpalvonta merkitsee kiinnittymistä muihin periaatteisiin, arvoihin tai elämäntapaan, kuin Koraanin opetusten ja moraaliarvojen kanssa yhteneviin sellaisiin. Muunlaisia periaatteita noudattava asettaa näiden periaatteiden alullepanijan Allahin rinnalle. Tällainen henkilö voi olla isä, isoisä tai esi-isä; se voi olla yhteiskunta, johon ihmi-

nen kuuluu, ja jota hän ihanoi; se voi olla jonkin ideologian perustaja tai sen seuraajien edustama filosofia. Tämän laajemman määritelmän mukaan mitä tahansa muuta elämäntapaa kuin Koraanin osoittamaa noudattava ihminen siis harjoittaa epäjumalanpalvontaa. Hän voi kutsua itseään ateistiksi, kristityksi tai juutalaiseksi. Hän saattaa jopa vaikuttaa muslimilta; hän rukoilee säännöllisesti, paastoa ja noudattaa islamin lakeja. Tästä huolimatta ihminen, joka elättelee Koraanin vastaisia ajatuksia, on yksinkertaisesti epäjumalanpalvoja; hänen ajatuksensa todistavat hänen hyväksyvän jonkin muun kuin Allahin hallitsijakseen.

Epäjumalanpalvelus ei välttämättä edellytä Allahin olemassaolon kiistämistä. Valtaosa epäjumalanpalvojista pikemminkin vain välttää sellaisen "arvonimen" tunnustamista. Kaikkea moralisointia välttäen he huiputtavat itseään läpi elämänsä. Vielä Tuomion Päivänäkin he kiistävät koskaan palvo-neensa epäjumalia. Heitä kuvaa seuraava jae:

"Kun me kokoamme heidät yhteen, me kysymme monijumalaisilta: "Missä nyt ovat ne, joita te asetitte Allahin rinnalle?" He eivät osaa vastata kuin: "Kautta Allahin, Herramme, emme me olleet monijumalaisia." Katso, kuinka he valehtelevat itseään vastaan, kun se, mitä he ovat sepittäneet, on kadonnut heiltä." (6:22-24)

Epäjumalanpalvelija ei välttämättä julista uskomuksiaan. Ainakaan hän ei todista: "Täten otan tämän jumalaisen olennon jumalaksi Allahin rinnalle ja vannon hänelle uskollisuutta". Usko epäjumalaan asuu ensisijaisesti sydämessä ja ilmenee sanoissa ja teoissa. Koraanin näkökulmasta sen pohjalla piilee

jonkin muun olennon arvottaminen Allahin edelle. Esimerkiksi toisen ihmisen mielipiteen tai tahdon arvostaminen Allahin tahtoa enemmän, tai toisten ihmisten pelko Allahin pelkäämisen sijaan, tai kiintymys toiseen ihmiseen mielummin kuin Allahiin, ovat esimerkkejä Koraanissa kuvatusta epäjumalanpalveluksesta.

Edellä kuvatusta ilmenee selvästi, että epäjumalanpalvonta on rakkauden suuntaamista Allahista muihin olentoihin. Epäjumaliin kohdistuvaa voimakasta kiintymystä kuvataan seuraavassa jakeessa:

”Jotkut ihmiset asettavat Allahille vertaisia, joita he rakastavat niin kuin Allahia, mutta uskovaiset rakastavat Allahia enemmän. Kunpa pahantekijät rangaistuksen nähdessään ymmärtäisivät, että kaikki valta kuuluu Allahille ja että Allah on ankara rankaisemaan!” (2:165)

Tämä jae ilmaisee selkeästi, että vääriin ihmisiin kohdistettu ”rakkaus” valaa pohjan ”joidenkin muiden kuin Allahin palvomiselle”, samoin kuin epäjumalanpalvonnalle. Toisin kuin uskovat, ei-uskovat eivät koskaan pysty ylläpitämään läheistä suhdetta Luojaansa. He rakastavat itseään tai toisiaan, tai molempia; he jakavat rakkautensa isiensä, poikiensa, veljiensä, vaimojensa, aviomiestensä, rakastettujensa ja muiden läheistensä kesken. Ei-uskovat tuntevat kiintymystä myös elottomiin asioihin tai käsitteisiin, kuten rahaan, omaisuuteen, taloihin, autoihin, arvosemiin ja maineeseen jne.

Kaikkien elollisten ja elottomien olioiden upeat ja verrattomat ominaisuudet ovat vain Allahin rajattomien attribuuttien heijastusta. Näiden piirteiden ainutlaatuinen haltija on Allah,

ainoa uskollisuuden, omistautumisen ja rakkauden arvoinen. Mihinkään muuhun kiinnittyminen on vain kumppanien nostamista Allahin rinnalle.

Eräässä toisessa jakeessa vahvistetaan profeetta Aabrahamin sanoin, että ei-uskovat jättävät Allahin ja lujittavat sidettään epäjumaliinsa:

”Aabraham sanoi: ”Te olette ottaneet palvottavaksenne Allahin lisäksi jumalankuvia miellyttääksenne toisianne tässä elämässä, mutta ylösnousemuksen päivänä te kiellätte ja kiroatte toisenne. Te saatte sijanne tulessa, eikä kukaan teitä auta.” (29:25)

Rakkaus naisiin on vaikuttavin esimerkki vertaisten liittämistä Allahin rinnalle rakkauden sitein. Nainen voi olla kuka tahansa – puoliso, tyttöystävä tai jopa sellainen nainen, jota kohtaan tunnettu viehtymys on platonista. Jos naiseen tunnettu rakkaus saa miehen ajautumaan eroon Allahista, näkemään naisen yhtä tärkeänä tai tärkeämpänä kuin Allah, niin kyseessä on ilmeinen ”vertaisen liittäminen Allahin rinnalle”. Tällaisella asenteella, jota yhteiskunta pitää viattomana, on vakavia seurauksia Allahin edessä:

”Ne, joita te rukoulette Hänen lisäksi, ovat vain naispuolisia olentoja ja niskuroiva Saatana” (4:117).

Sama pätee naisiin. Tällaista Allahin edessä sopimatonta rakkautta rohkaistaan ja lietsotaan moderneissa yhteiskunnissa ”viattomien” nimikkeiden ”rakkaus”, ”romantiikka” ja ”seurustelu” varjolla. Romantiikan aivopesulla – joka kohdistetaan erityisesti nuoriin – on järisyttävä vaikutus nouseviin sukupolviin. Se muodostaa vakavan esteen nuoren mielen ja tietoisuu-

den terveelle kehitykselle. Tämän ideologisen muokkauksen seurauksena syntyy heikolla ymmärryksellä varustettuja sukupolvia. Tällaisissa olosuhteissa yhteiskunnan jäsenet elävät täysin tietämättöminä olemassaolonsa merkityksestä maan päällä ja uskonsa ja uskontonsa hälyttävistä tarpeista. Ihmiset takertuvat piittaamattomaan elämäntapaansa tietämättä, mitä Allahin rakastaminen tai Hänen pelkäämisensä todella tarkoittavat.

Toinen ihmisiä shirkiin johdettava syy on pelko. Samoin kuin rakkautta, ihmisen tulisi tuntee pelkoa vain Allahia kohtaan. Luotuja olentoja pelkäävä liittää pelkonsa kohteisiin voimaa ja mahtia. Tämä merkitsee puhtaasti ja yksinkertaisesti uskoa epäjumaliin. Allah on sanonut:

”Älkää ottako itsellenne kahta jumalaa, sillä on vain yksi Allah. Minua teidän kuuluu pelätä!” Hänelle kuuluu kaikki taivaassa ja maassa ja Häntä tulee palvoa. Pelkäisittekö te muita kuin Allahia?” (16:51-52)

Ei-uskovat pelkäävät paljon muita ihmisiä. Tämä kerrotaan Koraanissa:

”Kun heidän osakseen (sitten) säädettiin taistelemisen, toiset heistä pelkäsivät ihmisiä niin kuin Allahia tulisi pelätä tai vieläkin enemmän ja sanoivat: ”Herramme, miksi olet käsenyt meitä taistelemaan? Miksi et antanut meille lykkäystä määrätyksi ajaksi?” – (4:77)

Rakkauden ja pelon lisäksi on muitakin asenteita, jotka vievät ihmisiä epäjumalanpalvelontaan.

Epäjumalanpalvelonnan peruslähtökohta on jonkin ihmisen tai asian asettaminen Allahin edelle, kuten tapahtuu esimerkiksi tavoiteltaessa jonkun ihmisen hyväksyntää Allahin hyväk-

synnän kustannuksella, tai pelättäessä tai rakastettaessa jotain samassa määrin kuin AllahiaÖ tai kun ihminen tekee jonkin eteen sellaista, mitä ei tee Allahin eteen, tai uhratessa jotain, mitä ei uhraisi Allahin miellyttämiseksi.

Edelliset esimerkit huomioonottaen olisi todella pinnallista määritellä epäjumalanpalvonta patsaiden kumartamiseksi. Tämä on ei-uskovien argumentti, jolla he puolustavat näkemystään, jonka mukaan epäjumalanpalvelus päättyi, kun Kaaban jumalkuvat islamin alkuaikoina tuhottiin. Jos tämä pitäisi paikkansa, sadat uskovia epäjumalanpalveluksesta varoittavat ja sitä yksityiskohtaisesti kuvailevat jakeet olisivat tarpeellisia vain muutamalle alkuperäisheimolle meidän aikamme – ajatus, joka on täydellisesti Koraanin luonteen vastainen. Koraani, joka säilyttää ajankohtaisuutensa ja pätevyytensä Tuomion Päivään saakka, ilmoittaa myös, että kaikkina aikoina pakanat ovat eläneet uskovien rinnalla:

“Olet huomaava, että eniten vihaavat uskovia juutalaiset ja monijumalaisetÖ” (5:82)

“Kääntykää katuviina Hänen puoleensa, pelätkää Häntä ja pitäkää rukouksenne älkääkä asettako muita Hänen rinnalleen niin kuin tekivät ne, jotka ovat hajaantuneet uskossaan ja muodostaneet erillisiä ryhmiä, ja jokainen ryhmä tyytyy siihen, mitä sillä on.” (30: 31-32)

Kuten nämä jakeet kertovat, yksi monijumalaisten yhteisöjen tunnusomaisimpia piirteitä on niiden suhtautuminen oikeaan uskontoon; ne hylkäävät joitain Allahin ilmoittaman uskonnon käskyistä ja luovat näin rajalinjoja uskonnon sisälle. Eri ryhmittymiin kuuluvat uskovat itse ainoina olevansa oike-

alla tiellä ja taistelevat toisia vastaan. On kuitenkin muistettava, että pieninkin poikkeama Koraanista on Allahin ilmoituksen muuttamista tai siihen lisäämistä, ja näin ollen monijumalaisuuden lähde.

Allaolevat jakeet toteavat, ettei Allah hyväksy mitään pakonoiden tekoja, edes heidän rukouksiaan ja palvontatekojaan:

”Sinulle ja niille, jotka olivat ennen sinua, on annettu ilmoitus: Jos asetat muita Allahin rinnalle, tekosi valuvat hukkaan, ja sinä joudut perikatoon.” (39: 65)

”Ihmiset antavat Allahille osuuden siitä viljasta ja karjasta, jonka Hän on antanut kasvaa, ja sanovat: ”tämä kuuluu Allahille” – näin he väittävät – ”ja tämä kumppaneillemme.” Heidän kumppaniensa osuus ei saavu Allahille, mutta Allahin osuus tulee myös heidän kumppaneilleen. Onpa heidän jakonsa huono!”(6:136)

Uskova voi langeta monenlaisiin synteihin. Näiden syntien takana ei kuitenkaan ole kapinointia tai vastaavaa aikomusta tai toimintaa Allahia vastaan. Epäjumalanpalvonnan erottaa muista synneistä se, että siinä kohotetaan toinen palvonnan kohde Allahin rinnalle ja seipitetään valhe Allahia vastaan. Tästä syystä epäjumalanpalvonta on synneistä suurin. Tavallaan se on epäkunnioituksen ilmentymä Allahia kohtaan.

Allah mainitsee myös Koraanissa, että antaa anteeksi kaikkia muita syntejä paitsi epäjumalanpalvelusta:

”Allah ei anna anteeksi sitä, että Hänen rinnalleen asetetaan muita jumalia, mutta kaiken muun Hän antaa anteeksi, kenelle tahtoo. Joka asettaa vertaisia Allahille, on tehnyt hirveän synnin.” (4:48)

"Allah ei anna anteeksi sitä, että Hänen rinnalleen asetetaan muita jumalia, mutta kaiken muun Hän antaa anteeksi, kenelle tahtoo. Joka asettaa muita jumalia Allahin rinnalle, on eksynyt kauas." (4:116)

Siksi Allah varoittaa uskovia epäjumalanpalvonnasta monissa Koraanin jakeissa pyrkien estämään heitä lankeamasta tähän synneistä suurimpaan. Koraani selittää epäjumalanpalvontaa yksityiskohtaisesti:

"Uskovaiset! Totisesti, uskottomat ovat epäpuhtaita." (9:28)

"Suorittakaa pyhiinvaelluksenne hanifeina (oikeauskoisina; suom. huom.) Allahia kohtaan asettamatta ketään Hänen rinnalleen. Joka asettaa Allahille vertaisia, on kuin mies, joka putoaa taivaasta ja jonka linnut sieppaavat tai tuuli kantaa kaukaiseen paikkaan." (22:31)

"Kääntykää katuvina Hänen puoleensa, pelätkää Häntä ja pitäkää rukouksenne älkääkään asettako muita Hänen rinnalleen." (30:31)

"Luqman neuvoi poikaansa: "Poikani, älä aseta ketään Allahin rinnalle, sillä se on suuri vääräys." (31:13)

"Sano: Olen ihminen niin kuin tekin. Minulle vain annetaan ilmoitus, että teidän Allahinne on yksi Allah. Joka toivoo tapaavansa Herransa, tehkөөn hyviä töitä älkөөnkään palvoko ketään muuta Herransa rinnalla." (18:110)

Mikään elävä tai eloton, mitä uskottomat nostavat palvontansa kohteeksi, ei millään tavalla omaa mitään jumalallisia attribuutteja.

Allah sanoo Koraanissa, että nämä epäjumalat eivät pysty vahingoittamaan eivätkä hyödyttämään ketään (10:18), eivät pysty luomaan mitään (10:34 ja 7:191), eivät voi auttaa ketään tai edes itseään (7:192), eivätkä johdattaa oikealle tielle (10:35). Tästä luontaisesta voimattomuudesta huolimatta uskottomat nostavat epäjumalia Allahin rinnalle. Pääasiallinen syy tällaiseen asennoitumiseen on, että Allah suo joitain ominaisuuksiinsa näille luoduille.

Kaikki arvovalta, suvereniteetti, yliherruus ja vauraus, joita ihminen hallitsee, kuuluvat tosiasiallisesti Allahille. Ihmisiä koetellakseen Allah suo heille joitain attribuuttejaan tässä elämässä. Voiman, vallan ja vaurauden liittäminen jonkun persoonallisuuteen ja pelon ja kunnioituksen tunne tätä ihmistä kohtaan on yksinkertaisesti vertaisten asettamista Allahin rinnalle. Kyseinen ihminen ei ole jumalainen olento eikä omaa minkäänlaista valtaa aikaansaada mitään itse. Tässä yhteydessä lienee tarpeetonta mainita, että epäjumalat ovat vain kuvitelmiä, jotka ihminen luo mielessään. Koraanissa asiaa kuvataan näin:

**“Eivätkö Allahille kuulukin kaikki, jotka ovat taivaassa tai maassa, ja epäjumalat, joita he asettavat Hänen rinnalleen ja joita he seuraavat? He vain noudattavat omia luoja-
lojaan ja arvailujaan.” (10:66)**

Jotain muuta kuin Allahia palvova ihminen tulee katu-
maan hitauttaan sen ymmärtämisessä, ettei hänen palvontansa kohteilla ollut ainuttakaan hyvettä. Epäjumalat, joita he pitävät Allahia parempina tässä elämässä, tulevat johtamaan heidät suureen ahdinkoon tuonpuoleisessa. Nuo epäjumalat ovat

myös pääasiallinen syy siihen, miksi uskottomat ottavat viholisekseen Allahin, jolle ainoana kuuluu voima, valta, kunnia ja loisto, ja joka on ainoa Suojelijaksi kelpaava. Tuomion päivänä heidän kohtalonsa tulee olemaan seuraavissa jakeissa kuvatun kaltainen:

"Sinä päivänä, jona me kokoamme heidät, me sanomme niille, jotka asettivat muita Allahin rinnalle: "Pysykää paikoillanne, te ja epäjumalanne!" Sitten me erotamme heidät toisistaan, ja heidän epäjumalansa sanovat: "Ette te meitä palvoneet! Allah riittää todistajaksi meidän välillämme. Emme me piitänneet teidän palvonnastanne." Silloin jokainen sielu saa tuta, mitä on aiemmin tehnyt. Uskottomat viedään takaisin Allahin, heidän oikean isäntänsä luo, ja se, mitä he ovat valheellisesti sepittäneet, katoaa heiltä." (10: 28-30)

"Sitten heiltä kysytään: "Missä ovat nyt ne, joita te asettitte Allahin rinnalle?" ja he vastaavat: "Ne ovat kadonneet meiltä. Tai emme me koskaan mitään rukoilleetkaan." Näin Allah eksyttää uskottomat." (40:73-74)

Koraani määrittelee uskottomien määränpään seuraavasti: **"Vasta kun he näkivät meidän voimamme, he sanoivat: "Me uskomme nyt yksin Allahiin ja kiellämme ne, joita asetimme Hänen rinnalleen." Mutta ei heitä hyödyttänyt heidän uskonsa enää, kun he jo näkivät meidän voimamme. Tämä on ollut Allahin tapa jo aiempien ihmisten kohdalla. Silloin uskottomat jäivät tappiolle." (40:84-85)**

KOETTELEMUKSET JA EKSYTYS (FITNAH)

Kuten kaikissa kielissä, myös arabiassa sanoilla on moninaisia sivumerkityksiä. Sanalla "fitnah", joka vastaa "ahdistamista" ja "koettelemusta", on enemmän kuin yksi merkitys arabian kielessä.

"Fitnah" on alun perin prosessi, jossa kulta puhdistetaan muista elementeistä. Koraanissa sanaa kuitenkin käytetään koetuksista, joissa uskovat erotellaan uskottomista ja teeskenteelijöistä. Näillä koetuksilla on yksi perusominaisuus: ne saattavat johtaa ihmisen harhaan. Lyhyesti sanottuna: se, löytääkö ihminen oikealle tielle tai kulkeeko harhaan näiden koettelemusten aikana, riippuu täysin asenteesta, jonka hän omaksuu uskontoa kohtaan. Mooseksen rukous kuvaa juuri tätä koettelemusten ominaisuutta:

"Mooses valitsi kansastaan 70 miestä kohtaamaan meidät, ja kun järjestys otti heidät valtaansa, Mooses sanoi: "Herrani, jos olisit tahtonut, olisit voinut tuhota heidät ja minut jo aiemmin. Tuhoaisitko Sinä meidät sen takia, mitä hullut meidän joukostamme tekivät? Se oli vain Sinun lähettämäsi koettelemus, jolla eksytit kenet

**tahdoit ja johdatit kenet tahdoit. Sinä olet meidän suoje-
lijamme. Anna meille anteeksi ja armahda meitä, sillä
Sinä olet paras antamaan anteeksi.” (7:155)**

Monet jakeet sisältävät ajatuksen, että maailma on koette-
lemusten tyyssija ja ihmisiä totisesti koetellaan, olivatpa he
uskovia tai eivät:

**”Luulevatko ihmiset, että heidät jätetään rauhaan eikä
heitä koetella, jos he vain sanovat: ”Me uskomme”? Me
olemme koetelleet myös niitä, jotka elivät ennen heitä, ja
Allah tulee totisesti tietämään, ketkä puhuvat totta ja
ketkä valehtelevat.” (29:2-3)**

Toisessa jakeessa selitetään, että koettelemuksia on kahta
laatua:

**”Jokainen sielu saa maistaa kuolemaa. Me koetellemme
teitä hyvällä ja pahalla, ja sitten teidät tuodaan takaisin
luoksemme.”(21:35)**

Jos ihminen mukautuu Allahin määräyksiin, niin vaikka
hän eläisi vauraudessa ja erittäin suotuisissa olosuhteissa,
tämäkin on todellisuudessa mahdollisuus tuntea läheisyyttä
Allahiin. Jos hän ei kuitenkaan käytä omaisuuttaan tavalla, jolla
Allahin suosio saavutetaan, hän saattaa kulkea harhaan. Tällöin
hän ei läpäise koetustaan ja kokee suuren tappion tuonpuolei-
sessa.

Myös vaikeudet, huolet, sairaudet, kodin tai perheen
menetykset voidaan mainita esimerkkeinä ihmisen tielle toden-
näköisesti osuvista koettelemuksista. Hänen reaktionsa niihin
paljastaa, onko hän tosi uskova vai ei. Uskovan kohdatessa
koettelemuksia hänen asenteensa ei koskaan muutu.

Kapinointi, toivottomuus, epätoivo ja ahdistuneisuus vaikeuksien edessä osoittavat, että kyseessä ei ole todellinen uskova.

Uskova on aina tietoinen siitä, että kaikki asiat tapahtuvat Allahin tahdosta. Siksi hän panee luottamuksensa Allahiin ja kohtaa raskaimmankin koettelemuksen kypsällä tavalla. Omaisuuden menetykset eivät vaikuta häneen, sillä hän ei anna maallisten halujen hallita itseään. Hän luottaa varmuudella, että tällaisella asenteella kykenee saavuttamaan Allahin suosion.

FITNAH: OIKEALTA TIELTÄ EKSYPÄINEN

Allah suunnittelee joitain tapahtumia varta vasten uskotomien asenteen paljastamiseksi. Muutamat Koraanin kohdat kertovat tästä:

”Me olemme koetelleet heitä toinen toisellaan, niin että he sanovat: ”Näillekö meistä Allah on osoittanut erityistä armoa?” Eikö Allah tiedä parhaiten, ketkä ovat kiittolaisia?” (6:53)

Seuraava jae on samankaltainen:

”Aina ennenkin, kun olemme lähettäneet lähettilään tai profeetan, on Saatana saanut pujotetuksi omia toiveitaan hänen toiveidensa lomaan, mutta Allah pyyhkii pois sen, mitä Saatana on saanut niihin sekoitetuksi, ja sitten Hän vahvistaa omat merkkinsä. Allah on Tietävä, Viisas. Hän tekee näin asettaakseen sen, mitä Saatana on sekoittanut, kiusaukseksi niille, joiden sydäntä kalvaa tauti tai joiden sydän on paatunut. Väärintekijät ovat harhautuneet

kauas uhmassaan.” (22:52-53)

Seuraavassa jakeessa todetaan, että joissain tapauksissa ihmisille suodaan vaurautta heidän testaamiseksi:

”Älä käännä katsettasi siihen tämän maailman ihanuuteen, jonka olemme antaneet joillekin heistä koetellaksemme heitä sillä. Herrasi suoma osa on parempi ja pysyvämpi.” (20:131)

Pikemmin kuin vain ihmisten uskon koettelemiseksi, nämä koettelemukset luodaan joidenkin kapinallisuuden toteamiseksi, ja paljastamaan totuus heistä. Tämä selitetään toisessa jakeessa:

”Älä ihastele heidän omaisuuttaan tai lapsilukuaan, sillä Allah haluaa rangaista heitä niiden kautta tässä elämässä ja Hän haluaa heidän kuolevan uskottomina.” (9:55)

Allah sanoo Koraanissa, että Hän on eksyttänyt joitain ihmisiä:

”Mitä arvelet siitä, joka on ottanut halunsa jumalakseen ja jonka Allah on eksyttänyt, sinetöinyt hänen korvansa ja sydämensä ja pannut hänen silmilleen peiton? Kuka voisi johdattaa häntä, kun Allah on hänet eksyttänyt? Ettekö te ota varoitusta vastaan?” (45:23)

Ei ole mitään muuta turvaa ihmisille, jotka Allah on eksyttänyt:

”Miksi te kiistelette teeskentelijöistä, vaikka Allah on syössyt heidät alas heidän tekojensa tähden? Haluatteko te johdattaa niitä, jotka Allah on eksyttänyt? Jonka Allah on eksyttänyt, sille et tietä löydä.” (4:88)

FITNAH JA HARHAAN KULKEMINEN

Edellä kerrotusta tiedämme, että joissain tapauksissa ja joi-
nain aikoina koettelemukset saattavat johtaa ihmisiä harhaan.
Koraani kertoo toistuvasti historian kansoista, jotka ovat eksy-
neet oikealta tieltä. Esimerkiksi Mooseksen poissaollessa hänen
kansansa seurasi samarialaista, joka teki kultaisen vasikan ja
palvoi sitä. Tätä kutsutaan Koraanissa harhaan kulkemiseksi.

**”Allah sanoi: ”Olemme koetelleet kansaasi sen jälkeen,
kun jätit heidät: samarialainen johdatti heidät harhaan.”
(20:85)**

**”Hän teki heille vasikan, joka tuntui ammuvan. He
sanoivat: ”Tämä on meidän jumalamme. Mooseksen
Jumala on meidät unohtanut.” Eivätkö he huomanneet,
ettei se vastannut heille eikä voinut vahingoittaa eikä
hyödyttää heitä? Aaron sanoi heille jo aiemmin:
”Kansani, teitä vain koetellaan tällä. Teidän Herranne on
Armollinen. Seuratkaa minua ja totelkaa käskyäni.”
(20:88-90)**

Toinenkin jae vahvistaa, että koettelemus johtaa varomat-
tomat harhaan:

**”Sinä saat nähdä ja he saavat nähdä, kumpaa teistä on
koeteltu. Herrasi tietää parhaiten, kuka on eksynyt
Hänen tieltään, ja Hän tuntee parhaiten ne, jotka kulke-
vat oikealla tiellä.” (68:5-7)**

FITNAH TESTINÄ

Positiivisen asenteen omaksuminen vaikeina aikoina on

keino päästä lähelle Allahia. Koettelemusten avulla uskova totisesti todistaa päättäväisyydestään ja Allahiin sitoutumisestaan ja osoittaa Hänelle luonteensa kypsyytää.

Esimerkiksi sota on ankarien koettelemusten aikaa. Olosuhteista huolimatta uskovat, ja vain uskovat, osoittavat Koraanin kuvaamaa asennetta:

”Kun uskovaiset näkivät joukot, he sanoivat: ”Näin ovat Allah ja Hänen lähettiläänsä meille luvanneet. Allahin ja Hänen lähettiläänsä lupaus on tosi” – ja se vain lisäsi heidän uskoaan ja alistumistaan.(33:22)

”Tämä kuuluu niille, joiden usko vain lisääntyy, kun heille sanotaan: ”Ihmiset ovat kokoontuneet teitä vastaan. Pelätkää heitä”, ja jotka vastaavat: ”Allah riittää meitä suojelemaan.” (3:173)

Kuinka kovasti heitä koetellaankin, uskovat käyttäytyvät aina Allahia miellyttävällä tavalla.

Sellainen, mikä vaikuttaa hyvältä uutiselta uskoville, voi uskottomille olla syy kulkea harhaan. Seuraava jae viittaa helvetin enkelien lukumäärää koskevaan koettelemukseen. Mikä eksyttää uskottomia, voi uskoville olla hyvä uutinen ja vahvistaa heidän uskoaan.

”Sitä vartioi yhdeksäntoista. Me olemme asettaneet tulen vartijoiksi enkeleitä ja määränneet heidän lukunsa vain kiusaukseksi uskottomille ja jotta Kirjan saaneiden usko vahvistuisi ja uskovien usko kasvaisi ja jotta Kirjan saaneet ja uskovat eivät epäröisi ja jotta uskottomat ja ne, joiden sydäntä kalvaa tauti, sanoisivat: ”Mitä ihmettä Allah tarkoittaa tällä vertauksella?” Näin Allah

eksyttää kenet tahtoo ja johdattaa kenet tahtoo. Herrasi joukot tuntee vain Hän itse. Tämä on varoitus ihmisille.” (74:30-31)

YRITYS JOHTAA IHMISIÄ FITNAAN

Jotkut ihmiset keskittävät kaikki ponnistelunsa uskovien harhaanjohtamiseksi. Heidän pääasiallinen tarkoituksensa on, että uskovat omaksuisivat heidän oman, järjettömän ajattelutapansa ja uskomuksensa. Koraani kertoo, että historian saatossa lähes kaikkia uskovia vastaan on hyökätty tällä tavoin. Kaikkien hyökkäysten tarkoituksena on ollut heikentää uskovien sitoutumista Koraanin määräysten noudattamiseen. Allah sanoo, että uskovat lankeaisivat fitnaan, jos koskaan seuraisivat uskottomien kaavailuja.

”Vähällä he olivatkin saada sinut houkutelluksi pois siitä, mitä olemme ilmoittaneet sinulle, ja sepittämään meistä muuta. Silloin he olisivat ottaneet sinut ystäväkseen.” (17:73)

”Tuomitse heidän kiistansa sen mukaan, mitä Allah on lähettänyt, äläkä seuraa heidän halujaan vaan varo, etteivät he saa sinua viekoitelluksi pois osasta sitä, minkä Allah on sinulle lähettänyt. Jos he kääntyvät pois, tiedä, että Allah haluaa saada heidät rangaistaviksi jonkin heidän syntinsä takia. Monet ihmiset ovat syntisiä.” (5:49)

”Te ja ne, joita te palvotte, ette voi vietellä Häntä vastaan muita kuin niitä, joiden osana on korventua tulessa.” (37:161-163)

FITNAN AIHEUTTAMINEN

Lehmän suuran jakeissa 191 ja 217 Allah sanoo, että fitnah on "pahempaa kuin tappaminen". Ymmärtääksemme fitnan vakavuutta rikkomusten joukossa on hyödyllistä tutkia, miten Koraani kuvailee ihmisen tappamista.

"Joka tahallaan tappaa uskovan, saa sijansa Helvetissä, jonne hän joutuu ikuisiksi ajoiksi. Allah vihaa häntä ja kiroaa hänet ja valmistaa hänelle ankaran rangaistuksen." (4:93)

Tässä fitna esiintyy eri merkityksessä kuin "koettelemuksena". Sillä tarkoitetaan kaikkia tekoja ihmisten harhaan johtamiseksi, eksytystä ja hajaannuksen aiheuttamista.

Koraani mainitsee tekopyhät teeskentelijät erityisinä "fitnan aiheuttajina". Allah kertoo meille, että teeskentelijät harjoittavat monenlaista fitnaa; he pyrkivät estämään uskovia osallistumasta sotaan, laativat juonia lähettilästä ja uskovia vastaan ja yrittävät tuhota uskovien kiintymyksen ja sitoutumisen.

Teeskentelijät tulkitsevat jakeita väärin, tai pikemminkin vääristävät niiden tulkinnan ja myöntävät noudattamaan vain niitä, jotka hyödyttävät heitä. Uskovien asenne sen sijaan on täysin erilainen; he osoittavat täydellistä kuuliaisuutta millaisissa olosuhteissa hyvänsä.

"Hän on lähettänyt teille kirjan, jossa on selkeitä jakeita, ja ne ovat Kirjan ydin. Siinä on myös toisia, monitulkintaisia jakeita. Ne, jotka rakastavat kavaluutta, noudattavat monitulkintaisia koettaen aiheuttaa hajaannusta ja tahtoen selittää niitä itse, mutta niiden selitystä eivät tunne kuin Allah ja ne, joilla on vakaa tieto ja jotka sanovat: "Me

uskomme, että se on kokonaan Herraltamme.” Mutta vain ymmärtäväiset ottavat varoituksesta vaarin.” (3:7)

Tekopyhien teeskentelijöiden perustava luonteenpiirre on heidän halukkuutensa antautua fitnaan. Arabian kielen vastine tekopyhälle on “munafiq”, joka tarkoittaa “sitä, joka tekee eron”. Uskovien jakautumisen aiheuttaminen on fitnaa ja samalla vakava synti. Koraanissa on jakeita, joissa sanotaan tekopyhien teeskentelijöiden pyrkivän fitnan aiheuttamiseen uskovien joukossa:

”Jos he olisivat lähteneet teidän mukaanne, he olisivat vain aiheuttaneet sekaannusta ja epäsopua toivoen teidän hajaantuvan, sillä osa teistä kuuntelee heitä, mutta Allah tietää väärintekijät. He ovat aiemminkin halunneet hajaannusta ja kääntäneet asioita nurinnskoin, kunnes totuus on tullut ja Allahin tahto toteutunut vastoin heidän tahtoaan.” (9:47-48)

”Jos heidän kimppuunsa olisi käyty kaupungin ympäriltä ja heitä olisi suostuteltu hylkäämään uskonsa, he olisivat tehneet niin aikailematta” (33:14).

Jos uskovat saavat teeskentelijöiden suunnitelmat tietoonsa, nämä uskovia ja heidän lähettilästään vastaan juonittelijat yrittävät vakuuttaa heille syyttömyyttään. He yrittävät vähätellä petollisuuttaan ja esittää sen mitättömänä. He ilmiselvästi pelkäävät uskovia ja näiden rangaistusta, ja siksi käyttäytyvät ikään kuin eivät olisi tehneet mitään moitittavaa. Tämän lisäksi he pyytävät uskovalta, etteivät nämä kohtelisi heitä kuin muita tekopyhiä teeskentelijöitä, ja vaativat ystävällisen suhteen jatkumista.

"Jotkut heistä sanovat: "Anna minulle lupa äläkä saata minua koettelemukseen", mutta eivätkö he juuri ole joutuneet koettelemukseen? Helvetti ympäröi uskottomat." (9:49)

Tämä jae vahvistaa, että tekopyhät teeskentelijät valehtelevat ja syyllistyvät muiden tavoin fitnaan. Allah varoittaa uskovia lankeamasta heidän petokseensa.

Uskottomat ja teeskentelijät tulevat Helvetissä saamaan ankarimman rangaistuksen aiheuttamastaan fitnasta:

"Maistakaa nyt tätä koettelemusta, jota te kiirehditte!" (51:14)

KIISTA USKOVIENTEN KESKUUDESSA AIHEUTTAA FITNAA

Maan päällä vallitsee sorto ja ahdistus, jolleivät uskovat suojaa toisiaan. Tämä kerrotaan seuraavassa jakeessa:

"Uskottomat ovat toistensa ystäviä. Jos te ette ole toisenne ystäviä, pääsee koettelemus ja suuri turmio kaikkialle maahan." (8:73)

Uskottomat vartoivat käytöstään ja välttivät joutumasta osalliseksi mihinkään, mikä voisi aiheuttaa koettelemuksia. Tietyt asenteet ja käyttäytymistavat, vaikka tahattominakin, saattavat herättää hajaannusta. Kuten edellisessä jakeessa todetaan, epäonnistuminen toinen toisensa suojelemisessa ja keskinäisten riitojen välttämisessä voi myös olla syynä koetuksiin ja ahdistukseen, jolloin syyllisyys niihin lepäisi myös uskovien harteilla. Tosi uskovat pyrkivät huolella tarjoamaan toisilleen lohtua, apua ja turvaa.

FITNAN TEKIJÄT

Koraanissa Allah, ihmisen Luoja, kertoo yksityiskohtaisesti, miten ihmisen tulisi elää elämänsä. Jos ihminen tässä maailmassa noudattaa mielitekojaan, hän todennäköisesti arvostaa ja pitää omia halujaan ja toiveitaan Allahin miellyttämistä tärkeämpänä. Tällaisella mielialalla varustettuna hän omaksuu piittaamattoman asenteen Allahin miellyttämistä ja islamin etuja kohtaan. Asiain näin ollen ei voida olettaa hänen varovan rikkomasta Allahin asettamia rajoja.

Allah muistuttaa ihmisiä toistuvasti, että tämä maailma on väliaikainen asumus ja koetusten näyttämö. Tämän tietäenkin ihmiset yhä näkevät maailman pysyvänä asuinpaikkanaan ja kääntävät huomionsa pois tuonpuoleisesta.

Koraanin opastuksesta kieltäytyvä kohdistaa kunnianhimensa tähän maailmaan. Hänet on siksi tuomittu kantamaan suurta huolta kaikesta jokapäiväiseen elämään liittyvästä. Myös omaisuus ja lapset mainitaan koettelemuksena seuraavassa jakeessa:

”Omaisuuksenne ja lapsenne ovat teille koettelemus, mutta Allahin luona odottaa mahtava palkka.” (64:15)

Sanan ”koettelemus” käyttö on todella puhutteleva tässä yhteydessä. Teeskennellen ymmärtämättömyyttä elämän tarkoituksen suhteen ihmiset kautta linjan keskittyvät tiettyihin valheellisiin pyrkimyksiin ja sitoutuvat niihin ”maailman lain” nimissä. Tietämättömän yhteiskunnan harjoittaman aivopesun tähden ihmiset uskovat naimisiinmenon, lasten saamisen ja omaisuuden kartuttamisen olevan kiistaton ja väajäämätön elämän laki. Ihmisten enemmistö osoittaa suurta kiinnostusta avi-

oitumista, materiaalisen hyvinvoinnin varmistamista ja lasten hankintaa kohtaan, ja melkoista välinpitämättömyyttä Allahin määräysten mukaan elämistä kohtaan.

Koraani tarjoaa myös kulmakiven, jolle tarve hankkia lapsia perustuu. Tätä aikomusta ei tule vaalia vain tavan vuoksi, vaan ainoastaan, jos se on täyttää Allahin miellyttämisen ehdot. Tästä esimerkkinä toimii profeetta Imranin vaimon rukous:

”Imranin vaimo sanoi: ”Herrani, minä vihin Sinulle sen, mikä kohdussani kasvaa. Ota se vastaan minulta. Sinä olet Kuuleva, Tietävä.” (3:35)

Koraani kertoo samankaltaisia profeettojen rukouksia ja johdattaa uskovia oikealle tielle:

”Silloin Sakarias huusi Herraansa: ”Herrani, anna minulle hyvä jälkeläinen, sillä Sinä kuulet rukouksen.” (3:38)

Aabrahamin rukous kuuluu:

”Herramme, anna meidän olla Sinulle alistuvia ja tee jälkeläisistämme yksi, Sinulle alistuva kansakunta, ja näytä meille meidän pyhät tapamme ja ole meille armollinen. Sinä olet Armollinen, Säälivä.” (2:128)

Myös omaisuus voisi auttaa ihmistä saamaan Allahin armon osakseen ja ikuisen pelastuksen, mikäli sitä käytettäisiin Allahin haluamalla tavalla. Muutoin omaisuus on koettelemus. Profeetta Salomon asenne omaisuuttaan kohtaan toimii esimerkkinä uskoville. Omaisuuden välttämisen sijaan uskovat suhtautuvat vaurauteen keinona Allahin sanan muistamiseksi. Koraani kuvaa profeetta Salomon toimintaa seuraavasti:

Kun hänelle oli illalla näytetty täysiverisiä juoksijoita, hän sanoi: ”Minä rakastin maallista omaisuutta, niin että

unohdin Herrani, kunnes aurinko oli kätkeytynyt verhoonsa. Tuokaa hevoset uudestaan eteeni.” Ja hän alkoi jälleen silitellä niiden jalkoja ja kaulaa.” (38:31-33)

Omaisuudesta ja lapsista Allah antaa myös muita varoituksia Koraanissa. Tämän fitnan välttäminen vaatii jatkuvaa tarkkaavaisuutta. Tämän maailman vauraus ja jälkeläiset eivät takaa minkäänlaista pelastusta surkeasta määränpäästä, jolle niitä hankita ja hoideta Allahin suosiota etsien:

”Uskovaiset, älkööt omaisuutenne ja lapsenne saako teitä unohtamaan Allahia. Ne, joille näin käy, joutuvat perikatoon.” (63:9)

”..eikä heitä hyödytä Allahia vastaan heidän omaisuutensa eivätkä lapsensa. He joutuvat tuleen ikuisiksi ajoiksi.” (58:17)

SORTO, KIDUTUS JA KIUSA

Sorto, kidutus ja kiusa mainitaan myös koettelemuksina (fitna) Koraanissa.

”Moosekseen uskoi vain osa hänen omasta kansastaan, sillä he pelkäsivät, että Farao ja hänen ylimyksensä asettaisivat heille koettelemuksia; olihan Farao maan hallitsija ja röyhkeä teoissaan.” (10:83)

”Niitä, jotka vainoavat uskovia miehiä ja naisia eivätkä kadu, odottaa Helvetin ja tulen hehkun rangaistus.” (85:10)

”Älkää pitäkö profeetan kutsua samanarvoisena kuin sitä, että kutsutte toisianne. Allah tietää, ketkä teistä

livahtavat pois päästäkseen turvaan. Ne, jotka eivät tottele Hänen käskyjään, varokoot, ettei heitä kohtaa koetelemus tai tuskallinen rangaistus. (24:63)

”Tuomitse heidän kiistansa sen mukaan, mitä Allah on lähettänyt, äläkä seuraa heidän halujaan vaan varo, etteivät he saa sinua viekoitelluksi pois osasta sitä, minkä Allah on sinulle lähettänyt. Jos he kääntyvät pois, tiedä, että Allah haluaa saada heidät rangaistaviksi jonkin heidän syntinsä takia. Monet ihmiset ovat syntisiä.” (5:49)

Myös rukouksissaan uskottomien sortoa vastaan uskovat käyttävät sanaa fitnah (koettelemus):

”He vastasivat: ”Me luotamme Allahiin. Herramme, älä salli tämän väärämielisen kansan meitä vainota (koetella)!” (10:85)

”Herra, älä aseta meille kiusaukseksi niitä, jotka eivät usko, ja anna meille anteeksi. Herra, totisesti olet kaikivoipa, viisas.” (60:5)

Koraani kutsuu myös tuhoja ja katastrofeja fitnaksi:

”Eivätkö he huomaa, että heitä koetellaan joka vuosi kerran tai kaksi? Silti he eivät kadu eivätkä ota varoitusta huomioon.” (9:126)

SELUN KAKSI PUOLTA

Sielu (arabiaksi "nafs") merkitsee Koraanissa yleensä egoa tai persoonallisuutta. Koraanissa Allah selittää sielun kahta puolta: sitä, joka houkuttelee pahoihin tekoihin, ja toista, joka puolustautuu kaikkia pahan juonia vastaan. Koraanin suura Ash-Shams sanoo näistä selkeästi:

"(Kautta) sielun ja sen muovaajan, joka antaa sen mieltä syntiin tai hurskauteen: joka tekee parannuksen, menestyy, mutta joka turmeltuu, saa pettyä." (91:7-10)

Näiden jakeiden antama tieto sielusta on erittäin tärkeää: ihmistä luodessaan Allah teki sieluun pahan mahdollisuuden. Pahuus, arabiaksi "fucur", tarkoittaa "oikeamielisyyden rajojen rikki raastamista". Uskonnollisena terminä se tarkoittaa "synnin tekemistä ja kapinan lietsomista, valehtelua, tottelemattomuutta, väärinkäytöksiä, aviorikosta, moraalin turmelustaÖ"

Suura Ash-Shamsin perusteella tiedämme, että pahan puolen lisäksi Allah istutti sieluun omantunnon, tunteen siitä, mikä sille on oikein ja mikä väärin. Jakeen loppuosasta tiedämme, että se, joka vilpittömästi tunnustaa sielunsa taipumuksen pahaan ja puhdistaa sen Allahin ilmoituksen johdattamana, tulee saavuttamaan pelastuksen ikuisiksi ajoiksi. Tämä on

todellakin varma ja tosi pelastuminen: Allahin hyväksynnän, armon ja taivaan ansaitseminen – kun taas ne , jotka eivät onnistu karkottamaan pahuutta sieluistaan, tulevat kohtaamaan kauhistavan lopun.

Tässä kohdassa voidaan vetää tärkeä johtopäätös: jokaisessa sielussa on pahuus itsessään; ainoa keino sen puhdistamiseksi on hyväksyä tämä ja noudattaa Allahin asettamia rajoja Hänen johdatustaan seuraten.

Ero uskoviin ja uskottomiin välillä käy nyt selväksi. Vain Koraanin opetus tarjoaa syvällisen näkemyksen sielun pahasta puolesta ja keinot sen parantamiseksi. Sielun pahuuden tunnistaminen ja puhdistaminen ovat tosi uskonnon ja sitä välittävien lähettiläiden tuntomerkkejä.

Suura Al-Baqaran 87. jakeessa juutalaisia puhutellaan seuraavasti:

”Niskuroitteko te joka kerran, kun profeetta tuo teille käskyjä, joista te ette pidä? Toiset te kielsitte, toiset tapoitte.”

Kuten jakeessa todetaan, uskottomat yksinkertaisesti antautuvat sielujensa pahuudelle ja näin haastavat tosi uskonnon lähettiläineen. Tällaiset ihmiset eivät onnistu pelastamaan sielujaan ahneudelta, kuten suura Ash-Shamsissa selitetään.

Näin ollen voimme hyvin huomata, että kaikki uskottomat osoittavat täydellistä tottelevaisuutta ja alistumista sieluissaan asuvaa pahuutta kohtaan. Tämä tarkoittaa, että he ovat ymmärrystä vailla. He elävät vaistojensa varassa; heidän kaikkia ajatuksiaan ja käyttäytymistään inspiroi heidän sielujensa pahuus. Tämä on myös yksi syy sille, miksi uskottomia verrataan Koraanissa eläimiin.

Uskovat taas ovat tietoisia Allahin olemassaolosta. He pelkäävät Häntä ja siksi noudattavat Hänen rajoituksiaan huolella. Allahin inspiraatio johdattaa heitä aina. He eivät koskaan antaudu sielujensa pahuudelle, eivät kätke, vaan paljastavat sen ja suojaautuvat sitä vastaan Allahin johdatuksen mukaisesti. Profeetta Joosefin sanat ohjaavat uskovia oikeamieliseen käyttäytymiseen:

”En väitä itseäni viattomaksi; sielu yllyttää ihmistä jatkuvasti pahaan, ellei Herrani sitä armahda. Herrani on Anteeksiantavainen, Armelias.” (12:53)

Tuntien sielun alituisen taipumuksen pahaan uskovan tulee jatkuvasti varoa väärinkäytöksiä, joihin hänen sielunsa saattaisi sekaantua.

Edellä kerrotun perusteella tunnemme nyt sielun pahan puolen. Siitä huolimatta sielu on aina avoin oikeamielisille kimmokkeille, toisin sanoen: Allahin johdatukselle. Tämä johdatus saa ihmisen kääntymään sisäänpäin ja hillitsemään sieluaan alempien halujensa tyydyttämisessä. Tätä oikeamielisyyteen kehottavaa innoitusta, hyvän ja pahan erottamisen taitoa kutsutaan yleensä ”omaksitunnoksi”.

Omatunto on ihmissielun sisäinen, erehtymätön kompassi, joka jatkuvasti kutsuu ihmistä oikeamielisyyteen. Tässä mielessä omatunto on tavallaan Allahin kuiskaus. Jos ihminen kuuntelee tätä ääntä ja omaksuu Koraanin peruseräpäätteen, hän tulee aina kulkemaan oikeaa tietä.

Niin kauan kuin ihminen seuraa omantuntonsa ääntä, hän ilmentää Allahin ominaisuuksia persoonallisuudessaan. Allah on pohjattoman armelias ja armollinen; Hänelle alistuva ihminen on aina armollinen toisia kohtaan. Allah on äärettömän äly-

käs, joten Häntä seuraava ihminen on myös älykäs. Mitä lähemmäksi ihminen tuntee itsensä Allahin kanssa ja mitä enemmän hän Allahille alistuu, sitä puhtaammaksi hän tulee Allahin edessä:

“Ne, jotka uskovat ja tekevät hyviä töitä, ovat parhaimmat luodut.” (98:7)

Ihmisen omatunto toimii kaikkien Allahin määräysten mukaisesti. Omantunnon kriteerit Koraanissa poikkeavat kuitenkin melkoisesti yhteiskunnan yleisesti tuntemasta omastunnosta. Kulkukoirien ruokkiminen tai almun antaminen kerjäläiselle ovat tyypillisiä esimerkkejä siitä, millaiseksi omantunnon seuraaminen yhteiskunnassa luontaisesti ymmärretään. Uskovan omatunto taas vaatii täydellistä mukautumista Koraanin käskyihin ja kieltoihin. Lisäksi hän tulkitsee ja soveltaa Koraanissa yleisellä tasolla mainittujen asioiden yksityiskohtia omantuntonsa johdattamana.

Esimerkiksi, Allah käskee ihmistä käyttämään sitä, mikä jää jäljelle hänen tyydytettyä perustarpeensa. Ihminen voi määrittellä tarpeidensa laajuuden vain sielunsa avulla. Jos omatunto ei ole herkkä, ihminen ei varmastikaan pysty arvioimaan tarpeitaan oikeudenmukaisesti, eikä täyttämään Allahin asettamaa tarkoitusta parhaalla mahdollisella tavalla.

Jokapäiväisessä elämässään ihminen kohtaa jatkuvasti tilanteita, joissa joutuu tekemään valintoja. Kuitenkin vain yksi valinta toteuttaa Allahin tahdon parhaiten. Uskovan odotetaan tekevän oikea valinta, johon Allahin kuiskausta ohjaa. Itse asiassa ihminen kuulee tämän oikeaan kehottavan äänen heti ensimmäiseksi päätöksentekohetkellä. Vasta sitten, toisessa vaiheessa, astuu sielu mukaan kuvaan ja kääntää huomion muihin,

sopimattomiin vaihtoehtoihin. Tällöin sielu kuiskailee tekosyitä väärämielisiä vaihtoehtoja perustellen. Koraani kuvaa näitä ”tekosyitä” monissa jakeissa.

Uskovien pitäisi osata suhtautua oikein näihin kuiskutteleihin, eli yksinkertaisesti olla välittämättä niistä, olla kuuntelematta niitä, ja jatkaa omantuntonsa osoittamaa tietä. Koraanin omastatunnosta tarjoamien esimerkkien tulisi saada ihminen pohtimaan tätä. Seuraavassa jakeessa kerrotaan uskovista, jotka surevat syvästi sitä, että eivät voi osallistua taisteluun:

”Heikoille, sairaille ja varattomille ei kotiin jäämistä lasketa synniksi, kunhan he vain ovat vilpittömiä Allahia ja Hänen lähettilästään kohtaan. Hyväntekijöissä ei ole moitteen sijaa. Allah on Anteeksiantava, Armelias. Moitteen sijaa ei ole myöskään niissä, jotka tulivat luoksesi, jotta antaisit heille ratsun, ja kun sanoit: ”Ei minulla ole antaa teille ratsuja”, he kääntyivät pois silmät kyynelissä pahoillaan siitä, ettei heillä ollut, mitä kuluttaa Allahin tiellä.” (9:91-92)

Vihollista vastaan taisteleminen luonnollisesti sisältää vaaran. Se, joka päättää osallistua taisteluun, todella vaarantaa henkensä tai terveytensä. Tästä huolimatta profeettamme ajan uskovat osoittivat voimakasta taisteluintoa Allahin asian puolesta ja kokivat jopa syvää murhetta, jolleivät pystyneet taistelemaan. Tämä on todella kouriintuntuva esimerkki omastatunnosta Koraanin kertomana.

Sielun paha puoli ei pysty johtamaan uskovaa harhaan yhtäkkisesti. Pikemminkin se rohkaisee piittaamattomuuteen niitä velvollisuuksia kohtaan, joita uskovan on Allahin tiellä

täytettävä. Erilaisin tekosyin sielu yrittää horjuttaa sitoutumisista Allahin määräysten noudattamiseen. Sielun vaikutus muuttuu syvällisemmäksi aina, kun uskova antaa periksi sen mielletoille. Tällaisen tien vaikutus uskoon on tuhoisa, ja saattaa jopa johtaa epäuskoon. Olivatpa olosuhteet millaiset hyvänsä, uskovan on noudatettava Allahin määräyksiä ja poikkeuksetta tukahdutettava itsekkäät mielihalunsa. Allah puhuttelee palvelijoitaan seuraavasti:

“Pelätkää Allahia niin paljon kuin voitte ja kuunnelkaa, totelkaa ja jakakaa omaisuuttanne; se on hyväksi teille itsellenne. Ne menestyvät, jotka varjelevat sielunsa ahneudelta.” (64:16)

Tässä jakeessa Allah kääkee uskovia pelkäämään Häntä, tottelemaan Häntä ja kuuntelemaan Hänen päätöksiään. Heidän odotetaan myös käyttävän omaisuuttaan Allahin tarkoituksiin, sillä tämä pelastaa uskovat “sielujensa ahneudelta” ja auttaa heitä saavuttamaan todellisen vaurauden. Toinen jae julistaa:

“Joka piti himonsa kurissa ja pelkäsi hetkeä, jolloin joutuu Herransa eteen, saa sijansa Paratiisissa.” (79:40-41)

Itsekkäistä intohimoista vapautuneeseen ja täten Allahin suosion ja taivaan saavuttaneeseen sieluun viitataan Koraanissa “levollisena, levon löytäneenä sieluna”.

“(Oikeamieliselle sielulle sanotaan:) “Oi levon löytänyt/levollinen sielu, palaa Herrasi luo tyytyväisenä ja rakastettuna, astu palvelijoihenni joukkoon ja käy puutarhaani!” (89:27-30)

Sitä vastoin ne, jotka eivät onnistu puhdistamaan sielu-

jaan, vaan ansaitsevat Helvetin, ovat täynnä pahaa mieltä tekemiensä syntien vuoksi. Biljoonien kautta aikojen eläneiden ihmisten murhe ja katumus on karmea katseltavaa. Tämä on kiistaton todellisuus, joka odottaa uskottomia. Tämä päivä on todellinen; niin todellinen, että Allah kutsuu "itseään soimauttamaan selun" todistamaan heti ylösnousemuksen päivän jälkeen:

"Minä vannon kautta ylösnousemuksen päivän. Minä vannon kautta moittivan selun." (75:1-2)

NE, JOTKA TEKEVÄT ARVOTTOMISTA INTOHIMOISTAAN JUMALAN ITSELLEEN

Edellisessä luvussa analysoimme sielun kahta puolta: pahoihin tekoihin houkuttelevaa, ja pahuuden juonia vastaan puolustautuvaa. Koraanissa sanaa "hewa" käytetään sielun pahasta puolesta. Hewa määritellään "haluksi, intohimoksi, seksuaaliseksi haluksi, himoksi ja kaikiksi ihmistä turmeleviksi negatiivisiksi sisäisiksi tekijöiksi".

Uskottomia johdattaa juuri tämä paha ja negatiivinen puoli sielusta, eli hewa. Tyhjänpäiväisten halujen ja toiveiden tyydyttämisestä tulee heille elämäntapa. Kaikki heidän henkiset voimavaransa ja ponnistuksensa keskittyvät mielitekojen tyydyttämiseen. Tällaisen mielentilan vallassa elävän on lähes mahdotonta ymmärtää uskonnon opetuksia. Koraani kertoo tästä:

"Jotkut heistä kuuntelevat sinua, mutta kun he lähtevät luotasi, he kysyvät niiltä, joilla on tieto: "Mistä hän oikein puhui?" Näiden sydämen Allah on sinetöinyt, ja he seuraavat vain halujaan." (47:16)

Se, joka antautuu sielunsa pahan puolen johdatettavaksi, myös kääntyy sen puoleen kaikessa päätöksenteossa. Tällöin halut ja mieliteot tulevat muodostamaan perustan, jolta käsin hän määrittelee oikean ja väärän. Tämä on myös selkeä merkki siitä, että ihminen palvoo omaa sieluaan, tai toisin sanoen egoaan. Koraanin mukaan tällainen ihminen ”ottaa halunsa jumalakseen”:

”Mitä arvelet siitä, joka on ottanut halunsa jumalakseen ja jonka Allah on eksyttänyt, sinetöinyt hänen korvansa ja sydämensä ja pannut hänen silmilleen peiton? Kuka voisi johdattaa häntä, kun Allah on hänet eksyttänyt? Ettekö te ota varoitusta vastaan?” (45:23)

Koraanissa luonnehditaan ”kuuroksi ja sokeaksi” ihmistä, jota hänen intohimonsa ja halunsa johdattavat, ja jolta näin ollen puuttuu kyky ajatella järkevästi. Uskovilla taas on kirkas mieli, jolla erotella oikea väärästä, ja näkemys, joka auttaa heitä käsittämään ympärillä tapahtuvien asioiden merkitykset. Seuraavissa jakeissa kerrotaan kansoista ja yhteisöistä, jotka seurasivat himojaan ja joilta siksi puuttui ymmärrystä:

”Sano: kirjan ihmiset, älkää valehdelko, älkää menkö liian pitkälle väitteissänne älkääkä seuratko niiden haluja, jotka ovat jo aiemmin kulkeneet harhaan, eksyttääneet monia ja kääntyneet tasaiselta tieltä.” (5:77)

”Sano: Minua on kielletty palvomasta niitä, joita te rukoillette Allahin lisäksi. Sano: Minä en noudata teidän halujanne, sillä silloinhan olisin eksynyt enkä kulkisi oikeata tietä.” (6:56)

”Miksi te ette syö sitä, minkä yli on lausuttu Allahin

nimi, vaikka Hän on selittänyt teille yksityiskohtaisesti, mitä Hän on teiltä kieltänyt, paitsi jos joku pakotetaan vastoin tahtoaan. Monet eksyttävät halujensa takia toisiakin vailla varmaa tietoa, mutta Herrasi tietää parhaiten, ketkä rikkovat.” (6:119)

”Olemme lähettäneet tämän sinulle arabiankielisenä ohjeena, mutta jos seuraisit heidän mielihalujaan saatuasi tiedon, ei kukaan voisi suojella sinua Allahilta tai auttaa sinua Häntä vastaan.” (13:37)

”Mitä arvelet: jos joku ottaa omat halunsa jumalakseen, oletko sinä hänestä vastuussa?” (25:43)

”Uskovaiset, olkaa oikeudenmukaisia todistajia Allahin edessä, vaikka joutuisitte todistamaan itseänne, vanhempianne tai sukulaisianne vastaan, olkoon asianomainen rikas tai köyhä: onhan Allah häntä lähimpänä. Älkää seuratko halujanne, vaan olkaa oikeudenmukaisia. Jos te väännelette oikeutta tai käännytte siitä pois, tietäkää, että Allah tietää kaiken, mitä te teette.” (4:135)

”Väärintekijät vain seuraavat halujaan vailla tietoa. Kukapa voisi johdattaa sitä, jonka Allah eksyttää? Ei hänellä ole auttajaa.” (30:29)

”Älkööt sinua estäkö kulkemasta oikealla tiellä ne, jotka eivät usko viimeiseen hetkeen vaan seuraavat halujaan, sillä silloin sinä joutuisit tuhon omaksi.” (20:16)

”Jos totuus noudattaisi heidän halujaan, taivas, maa ja kaikki, mitä niissä on, turmeltuisivat. Ei, me toimimme heille varoituksen, mutta he kääntyvät siitä pois.” (23:71)

”Sinulle olemme tosiaan lähettäneet Kirjan todistamaan oikeaksi sen, mitä Kirjasta oli aikaisemmin annettu, ja valvomaan sitä. Tuomitse heidän riitansa sen mukaan, mitä Allah on lähettänyt, äläkä seuraa heidän halujaan ja jätä totuutta, joka on sinulle tullut. Jokaiselle teistä me olemme antaneet oman lain ja oman tien. Jos Allah tahotoisi, Hän voisi tehdä teistä yhden kansakunnan, mutta Hän antaa teidän kuulua eri uskontoihin koetellakseen teitä sen suhteen, mitä Hän on teille antanut. Kilvoitelkaa siis hyvissä töissä. Allahin luokse teidän kaikkien on palattava, ja Hän kertoo teille sen, mistä te kiistelite. Tuomitse heidän kiistansa sen mukaan, mitä Allah on lähettänyt, äläkä seuraa heidän halujaan vaan varo, etteivät he saa sinua viekoitelluksi pois osasta sitä, minkä Allah on sinulle lähettänyt. Jos he kääntyvät pois, tiedä, että Allah haluaa saada heidät rangaistaviksi jonkin heidän syntinsä takia. Monet ihmiset ovat syntisiä.”
(5:48-49)

Halujen ja turhanaikaisten mielitekojen seuraaminen tekee ihmisen sokeaksi virheilleen. Tällainen ihminen kohtaa ikuisen kadotuksensa nopeasti.

HENKI, OMATUNTO JA SIELU

”(Oikeamieliselle sielulle sanotaan): Sinä levollinen sielu, palaa Herrasi luo tyytyväisenä ja rakastettuna, astu palvelijoihini joukkoon ja käy puutarhaani!” (89:27-30)

Olemme jo tulleet tietoisiksi sielun kahdesta puolesta: pahaan houkuttelevasta, ja pahan juonia vastustavasta. Jälkimmäinen johtaa ihmistä Koraanin kuvailemaan oikeamielisyyteen. Allah on puhaltanut ihmiseen jotain Hengestään; tämä on henki, omatunto. Allah kertoo tästä suura As-Sajdassa:

”Hän on tehnyt taiten kaiken luomansa. Hän loi aluksi ihmisen savesta ja asetti sitten hänen lisääntymisensä vähäpätöisen siemenen varaan. Hän muovaa ihmisen sopusuhtaiseksi ja puhaltaa häneen henkensä. Hän on antanut teille kuulon, näön ja ymmärryksen. Olettepa te kiittämättömiä!” (32:7-9)

Niin kauan kuin ihminen seuraa omantuntonsa ääntä, hän on kuin malli, joka kuvastaa Allahin attribuutteja persoonallisuudessaan.

Ihmisen omatunto on sopusoinnussa kaikkien Allahin käskyjen kanssa. Kaksi jaetta Bysanttilaisten suurasta selventävät tätä hyvin:

**“Väärintekijät vain seuraavat halujaan vailla tietoa. Kukapa voisi johdattaa sitä, jonka Allah eksyttää? Ei hänellä ole auttajaa. Pysy siis uskossasi hanifina sen luonnon mukaan, jonka Allah on luonut ihmisille. Allahin luomistyötä ei voi muuttaa. Tämä on suora uskonto, mutta useimmat ihmiset ovat tietämättömiä.”
(30:29-30)**

Näiden jakeiden mukaan uskottomat kulkevat harhaan halujaan seuraamalla. Uskovat sen sijaan seuraavat uskontoa, jonka Allah on antanut ihmisille ilmoituksensa kautta. Tämä uskonto tarjoaa elämäntavan, joka parhaiten soveltuu ihmisluonnolle ja ihmisen omalletunnolle, joka on Allahin häneen puhaltama henki.

SYDÄN, VIISAUS JA ÄLYKKYYS

Tunnumme jo ihmissielun kaksi puolta, pahaan viekoittelevan ja pahan juonilta puolustautuvan. Viisaus ja epäviisaus liittyvät läheisesti näihin kahteen sielun aspektiin. Koraani kertoo meille, että mielitekojen ja intohimojen seuraaminen johtaa epäviisauteen. Sielun parempaan puoleen turvaaminen taas synnyttää viisautta.

Toiveidensa ja halujensa orjaksi alistuva ihminen, joka näin ollen ei vietä aikaansa Allahia ajatellen, menettää viisautensa nopeasti. Koraani viittaa heihin ”ihmisiinä, jotka eivät ymmärrä” (59:14). Ensisilmäyksellä tämä voi vaikuttaa käsittämättömältä. Ihmisten enemmistö pitää itsestään selvänä, että kaikilla on ymmärrystä, jatkuvasti ja samassa määrin, riippumatta ajan ja olosuhteiden muutoksista. Käsitteiden ”älykkyys” ja ”viisaus” käyttö samassa merkityksessä aiheuttaa kuitenkin hämmennystä tässä yhteydessä. Vastoin yleistä käsitystä ne tarkoittavat aivan eri asioita. Kuka tahansa voi olla älykäs, mutta viisautta on vain niillä, joilla on uskoa.

Tiedämme jo, että sielun pahan puolen kuunteleminen johtaa viisauden menetykseen, mutta miten viisauden voi saa-

uttaa? Vastaus on ilmeinen: ihminen tulee viisaaksi seuraamalla omaatuntoaan, joka osoittaa hänelle keinot olla sortumatta sielun pahuuteen.

Koraanin kuvailema viisaus on hengellinen periaate, joka koetaan sielussa. Useammassa kuin yhdessä jakeessa viitataan nimenomaisesti ”sydämiin, jotka oppivat viisautta”. Tästä voimme päätellä, että todellinen viisaus on kaukana älykkydestä, joka on vain aivotoimintaa. Viisaus asuu sydämessä, ihmisen sielussa. Koraani painottaa, että viisaus on sydämessä, ja ymmärtämättömät ihmiset ovat viisautta vailla siitä nimenomaisesta syystä, että heidän sydämensä ovat sinetöidyt:

”Eivätkö he ole kulkeneet maassa ymmärtäväisin sydämin tai kuulevin korvin? Eivät heidän silmänsä ole sokeat: heidän sydämensä on sokea!” (22:46)

”Me olemme luoneet Helvettiä varten lukuisia dzinnejä ja ihmisiä, joilla on sydän, mutta he eivät sillä ymmärrä, ja joilla on silmät, mutta he eivät niillä näe, ja joilla on korvat, mutta he eivät niillä kuule. He ovat kuin karjaa tai vieläkin pahemmin eksyksissä. He ovat välinpitämättömiä.” (7:179)

”He tyytyvät jäämään muiden (naisten, lasten ja sairaiden) kanssa pois. Heidän sydämensä on sinetöity, eivätkä he ymmärrä.” (9:87)

”Olemme asettaneet heidän sydämensä päälle katoksen, etteivät he ymmärtäisi, ja heidän korviinsa tulpat, ja kun mainitset Koraanissa Herrasi, he kavahtavat ja kääntävät selkensä.” (17:46)

Koraanissa sanotaan, että vain ihmiset, joilla on sydän,

ottavat vaarin ja omaavat uskoa.

”Siinä on varoitus niille, joilla on sydän ja jotka ovat läsnä ja kuuntelevat.” (50:37)

Koraanissa kuvattu viisaus on siis suorassa yhteydessä sydämeen ja sieluun.

Eräs seikka ansaitsee huomiota: viisaus ei pysy vakiona, vaan vaihtelee. Sen sijaan älykkyys, joka on aivojen toimintaa, ei vaihtele muutoin kuin jonkin vamman tai mielisairauden johdosta. Kaikilla on suhteellisen pysyvä älykkyysosamäärä. Viisaus taas voi lisääntyä ja vähentyä; se on kiinteässä yhteydessä sielun voimaan ja Allahin pelkoon (taqwa). Näiden avulla ihminen oppii erottamaan oikean ja väärän. Tästä kokonaan metafysisestä ominaisuudesta kerrotaan seuraavassa jakeessa:

”Uskovaiset, jos te pelkätte Allahia, Hän lähettää teille ratkaisun, pyyhkii pois teidän pahat tekonne ja antaa teille anteeksi. Allah on ylen laupias.” (8:29)

Siltä, joka ei pelkää Allahia, puuttuu kyky oikean ja väärän erottamiseen täysin. Hän voi olla hyvin älykäs, huomattava lääkäri, yhteiskuntatieteilijä tai muu ”merkkihenkilö”. Hänellä saattaa olla tilillään merkittäviä saavutuksia. Omantunnon puuttuessa hän on kuitenkin todellista henkeä ja näin ollen todellista viisautta vailla. Tunnustettu tiedemies saattaa ratkaista ihmiskehon mysteerejä, mutta silti häneltä puuttuu henki ja viisaus tuon kehon Luojan käsittämiseksi. Sen sijaan, että ilmaisisi hämmästyksensä luomistyön ihmeistä ja ylistäisi Luojaa, hän kääntyy itsensä puoleen ja ylistää itseään keksinnöistään. Tällainen tiedemies on totisesti niitä, jotka ovat ”tehneet mielite-oistaan jumalan itselleen, ja jotka Allah on johtanut harhaan”.

Uskovat sen sijaan ovat niitä, "jotka uskovat ja joiden sydän tyyntyy Allahin muistelemisesta. Sillä epäilemättä sydämet tyyntyvät Allahin muistelemisesta." (13:28)

Uskottomien sydänten tilaa kuvataan seuraavassa jakeessa: "Allah on sinetöinyt heidän sydämensä ja korvansa, ja heidän silmillään on side. Heitä odottaa ankara rangaistus." (2:7)

"Teeskentelijöille sanottiin: "Tulkaa taistelemaan Allahin tiellä ja torjukaa viholliset", mutta he vastasivat: "Me kyllä seuraisimme teitä, jos vain osaisimme taistella." Sinä päivänä he olivat lähempänä epäuskoa kuin uskoa. He puhuvat suullaan toista kuin mitä miettivät mielessään, mutta Allah tietää parhaiten, mitä he salavat." (3:167)

Älykkäältä ihmiseltä voi puuttua ymmärrys ja kyky oikean ja väärän erottamiseksi. Hän voi keksiä jotain nerokasta, olla taitava liikemies tai ylivertainen poliitikko. Näissä toimissaan häneltä kuitenkin puuttuu tietoisuus oikeasta ja väärästä kokonaan. Vaikka hänelle puhutaan toistuvasti, hän pysyy sokeana ja kuurona Koraanin sanomalle. Tämä on näkyvä merkki hänen ymmärtämättömyydestään.

"Heidän sydämensä ovat sinetöidyt, eivätkä he ymmärrä" on tärkeä lausunto Koraanissa; se osoittaa sydämen välttämättömyyden viisauden edellytyksenä.

Koraanissa suodaan paljon tilaa sydämen ja käyttäytymisen välisen suhteen analysoimiselle. Tätä suhdetta voidaan tarkastella useiden eri otsikoiden alla.

Allah tulee ihmisen ja hänen sydämensä väliin

”Uskovaiset, vastatkaa Allahille ja Hänen lähettilälleen, kun Hän kutsuu teitä siihen, mikä herättää teidät eloon. Tietäkää, että Allah tulee miehen ja hänen sydämensä väliin ja että Hänen luokseen teidät kootaan.” (8:24)

Kiintymys sydänten välillä

”(—) ja (Hän) liitti teidän sydämenne yhteen. Vaikka olisit käyttänyt kaiken omaisuuden, mitä maassa on, et olisi saanut liitetyksi heidän sydämiään yhteen, mutta Allah pystyi siihen. Hän on mahtava, viisas.” (8:63)

”Pitäkää kaikki yhdessä kiinni Allahin köydestä älkääkä hajaantuko vaan muistakaa Allahin teille osoittamaa armoa, kun olitte toistenne vihollisia ja Hän liitti teidän sydämenne yhteen ja teistä tuli Hänen armostaan veljiä, vaikka olitte jo tulisen kuilun partaalla. Hän pelasti teidät siitä. Näin Allah tekee merkkinsä selviksi, jotta kulkisitte oikealla tiellä.” (3:103)

Sydämiin tunkeutuminen

”Entä kun me teimme liiton teidän kanssanne ja nostimme yllenne vuoren: ”Ottakaa vakaasti vastaan se, minkä olemme teille antaneet, ja kuulkaa!” He vastasivat: ”Me kuulemme, mutta emme tottele!” Niin vasikka juotettiin

heidän sydämeensä heidän epäuskonsa tähden. Sano: Pahaan teidän uskonne teitä johtaa, jos yleensäkin uskotte!” (2:93)

Sydänten hurskaus

”Joka kunnioittaa Allahin asettamia pyhiä paikkoja, tietäköön, että se on sydämen hurskautta.” (22:32)

Sydänten taivuttaminen

”Almut kuuluvat köyhille, vähäosaisille, niille, jotka näkevät vaivaa niiden vuoksi, niille, joiden sydämet on saatava taipumaan (Totuuteen), orjien vapauttamiseen, velkaisille, Allahin tiellä kulutettaviksi ja matkaaville. Tämä on Allahin määräys. Allah on Tietävä, Viisas.” (9:60)

Sydänten tyyntyminen

”Sano: Allah eksyttää, kenet haluaa, ja johdattaa luokseen ne, jotka kääntyvät katuvina Hänen puoleensa, jotka uskovat ja joiden sydän tyyntyy Allahin muistelemisesta. Sillä epäilemättä sydämet tyyntyvät Allahin muistelemisesta.” (13:28)

”He (Jeesuksen opetuslapset) sanoivat: ”Me haluamme syödä siltä, jotta sydämemme rauhoittuisi ja me tietäisimme, että olet puhunut meille totta, ja todistaisimme sen.” (5:113)

"Hän tekee näin, jotta ne, joille on annettu tieto, tietäisivät sen olevan Herrasi ilmoittama totuus ja uskoisivat siihen, niin että heidän sydämensä nöyryyisi Hänen edessään. Allah johdattaa uskovat oikealle tielle." (22:54)

"Se oli Allahin lähettämä ilosanoma teille, jotta teidän sydämenne rauhoittuisi. Voitto ei tule mistään muualta kuin Allahin, Mahtavan, Viisaan, luota." (3:126)

Sydänten vahvistuminen

"Me kerromme sinulle kertomuksia profeetoista vahvistaaksemme sydäntäsi. Tässä on totuus, muistutus ja varoitus uskoville." (11:120)

Tyhjyys sydämessä

"Älä luule Allahin olevan piittaamaton siitä, mitä pahan tekijät tekevät. Hän vain antaa heille lykkäystä päivään, jona katseet nousevat ja ihmiset tulevat kaula ojossa, päätä kurkottaen. He eivät kykene kääntämään katsettaan, ja heidän sydämensä on tyhjä." (14:42-43)

Pelon sinkoaminen uskottomien sydämiin

"Uskottomien sydämeen me sinkoamme pelon, koska he ovat asettaneet Allahin rinnalle toisia, joihin Hän ei ole antanut lupaa. He saavat sijansa tuleessa. Paha on väärin tekijöiden asumus!" (3:151)

Sydänten täyttyminen inholla ja kauhulla

”Kun Allahin nimi vain mainitaan, niiden sydäntä kuristaa (=ne täyttyvät inholla ja kauhulla), jotka eivät usko tuonpuoleiseen, mutta kun mainitaan ne, jotka ovat Hänen alapuolellaan, he ovat hyvillä mielin.” (39:45)

Sydämen taipumus

”Anna niiden sydämen, jotka eivät usko tuonpuoleiseen, taipua heidän valheittensa puoleen. Tyytykööt he siihen ja saakoot ansioidensa mukaan.” (6:113)

Surun paneminen sydämiin

”Uskovaiset, älkää olko kuin uskottomat, jotka sanovat veljistään, kun nämä ovat kuolleet kiertäessään maata tai kulkiessaan ryöstöretkellä: ”Jos he olisivat pysyneet luonamme, he eivät olisi kuolleet, eikä heitä olisi surmattu.” Allah vain tahtoo panna surun heidän sydämeensä. Allah herättää henkiin ja antaa kuolla ja Hän näkee, mitä te teette.” (3:156)

Sellainen puhe, joka ei tule sydämestä

”Teeskentelijöille sanottiin: ”Tulkaa taistelemaan Allahin tiellä ja torjuka viholliset”, mutta he vastasivat: ”Me kyllä seuraisimme teitä, jos vain osaisimme taistella.” Sinä päivänä he olivat lähempänä epäuskoa kuin

uskoa. He puhuivat suullaan toista kuin mitä oli heidän sydämissään, mutta Allah tietää parhaiten, mitä he salaavat." (3:167)

Salaisuuksien pitäminen sydämissä

"Allah tietää, mitä heillä on sydämissään. Käänny heistä pois ja varoita heitä selkein sanoin." (4:63)

Sydänten eksyminen

"Herramme, älä anna sydämiemme eksyä, kun olet kerran johdattanut meitä, vaan anna meille luotasi armo, sillä Sinä olet Antelias." (3:8)

"Allah on kääntynyt profeetan, kotinsa jättäneiden ja heidän auttajiensa puoleen. He seurasivat profeettaa vaikeina aikoina, kun joidenkin sydän oli jo vähällä livetä, mutta sitten Hän kääntyi heidän puoleensa. Hän on heille Lempeä, Armelias." (9:117)

Samanlaiset sydämet

"Tietämättömät sanovat: "Kunpa Allah itse puhuisi meille! Kunpa saisimme tunnusmerkin." Juuri näin puhuivat nekin, jotka elivät ennen heitä, ja samanlainen heidän sydämensäkin oli. Mutta uskoville me olemme tehneet merkkimme selviksi." (2:118)

Kieltäytyvät sydämet

”Jos he (uskottomat) voittaisivat teidät, eivät he noudattaisi mitään sopimusta tai pitäisi mitään lupaa. He miellyttävät teitä kyllä puheillaan, mutta heidän sydämensä kieltäytyvät liitosta. Useimmat heistä ovat syntisiä.” (9:8)

Usko ei vielä tunkeutunut sydämeen

”Beduiinit sanovat uskovansa. Sano: Ette te vielä usko. Sanokaa sen sijaan: ”Me alistumme”, sillä usko ei vielä ole tunkeutunut sydämeenne. Jos tottelette Allahia ja Hänen lähettilästään, Hän ei anna teidän tekojenne jäädä palkkiotta. Allah on Anteeksiantava, Armelias.” (49:14)

Taudin kalvama sydän

”Tauti kalvaa heidän sydäntään, ja Allah heille tautia lisätköön! Heitä odottaa tuskallinen rangaistus, koska he kielsivät!” (2:10)

”Niiden, joiden sydäntä kalvaa tauti, näet kiirehtivän sanomaan: ”Me pelkäämme onnettomuuden kohtaavan meitä.” Voihan olla, että Allah antaa voiton tai ratkaisun, ja he joutuvat katumaan sitä, mitä he mielessään miettivät.” (5:52)

”Allah tekee näin asettaakseen sen, mitä Saatana on sekoittanut, kiusaukseksi niille, joiden sydäntä kalvaa

tauti tai joiden sydän on paatunut. Väärintekijät ovat harhautuneet kauas uhmassaan.” (22:53)

Sydänten paatumus

”Kaiken tämän jälkeen teidän sydämenne paatui kovaksi kuin kivi tai sitäkin kovemmaksi. Kivistähän sentään voi purskahtaa esiin virtoja tai ne voivat haljeta ja vuotaa vettä tai ne voivat Allahin pelosta vyöryä alas. Allah pitää lukua teidän teoistanne.” (2:74)

”Miksi he eivät nöyryyneet, kun voimamme osui heihin? Heidän sydämensä vain paatui, ja Saatana sai heidän tekonsa näyttämään heistä kauniilta.”(6:43)

”Onko uskonon muka samanarvoinen kuin se, jonka sydämen Allah on avannut islamille ja jolla on Herransa antama valo? Voi niitä, joiden sydän on paatunut eikä kuule Herransa varoitusta; he ovat todellakin eksyksissä!” (39:22)

Sinetöidyt sydämet

”Allah hylkäsi heidät siksi, että he rikkoivat liittonsa ja kielsivät Allahin tunnusmerkit, surmasivat syyttä profetat ja sanoivat: ”Meidän sydämemme ovat ympärileikkaamattomat (toinen käänös: sydämemme ovat Jumalan sanan sisältäviä kääreitä, emmekä siksi tarvitse enää enempää)” – Allah on sulkenut ne sinetillään heidän uskottomuutensa tähden, niin että vain harvat uskovat –” (4:155)

"Eivätkö he pysähdy pohtimaan Koraania, vai onko heidän sydämensä lukossa?" (47:24)

"Eikö niille, jotka ovat perineet maan sen aiempien asukkaiden jälkeen, ole käynyt selväksi, että jos me tahoisimme, me voisimme rangaista heitä heidän synneistään? Mutta me sinetöimme heidän sydämensä niin että he eivät ymmärrä." (7:100)

"Allah on sinetöinyt heidän sydämensä ja korvansa, ja heidän silmillään on side. Heitä odottaa ankara rangaistus." (2:7)

"(— epäilevät ja ylimieliset ihmiset,) jotka kiistelevät Allahin merkeistä ilman että olisivat saaneet siihen luvan. Näitä Allah ja uskovat inhoavat sydämensä pohjasta. Näin Allah sinetöi ylimielisten mahtailijoiden sydämen." (40:35)

"Profeetta, älkööt sinua surettako ne, jotka kiirehtivät epäuskoon ja jotka suullaan sanovat: "Me uskomme", vaikka heidän sydämensä ei usko, ja juutalaiset, jotka kuuntelevat mielellään valheita ja jotka kuuntelevat muita ihmisiä, mutta eivät tule sinun luoksesi. He väentelevät sanoja paikoiltaan ja sanovat: "Jos teille on tullut tämä, ottakaa se vastaan, mutta jos se ei ole tullut teille, olkaa varuillanne!" Jos Allah haluaa koetella jotakuta, et sinä voi auttaa häntä Allahia vastaan. Allah ei ole halunnut puhdistaa heidän sydäntään. Tässä maailmassa he saavat osakseen häpeän, ja tuonpuoleisessa heitä odottaa ankara rangaistus." (5:41)

"Hänen (Nooan) jälkeensä me lähetimme profeettoja viemään kansalleen selkeät todisteet, mutta ihmiset eivät uskoneet, koska he olivat aiemminkin kieltäneet. Näin me sinetöimme syntisten sydämen." (10:74)

"Me kerromme sinulle näiden kaupunkien kohtalosta. Lähettiläämme toivat niiden asukkaille selkeät todisteet, mutta eivät he voineet uskoa siihen, minkä he ennen olivat vääräksi väittäneet. Niin sulkee Allah epäuskoisten sydämet." (7:101)

"Moitteen sija on niissä, jotka pyysivät sinulta lupaa, vaikka ovat rikkaita, ja tyytyivät jäämään kotiin toisten joukossa. Allah on sinetöinyt heidän sydämensä. He ovat tietämättömiä." (9:93)

"Sano: Mitä arvelette: Jos Allah ottaisi teidän kuulonne ja näköinne pois ja painaisi sinetin teidän sydämeenne, kuka muu kuin Allah voisi antaa ne teille takaisin? Katso, kuinka me esitämme erilaisia merkkejä, mutta silti he kääntyvät pois!" (6:46)

Edellä olevat jakeet paljastavat tärkeän asian: usko on jotain sydämen herkkyyteen liittyvää. Ihminen, jonka sydän ei ole paatunut tai "sinetöity", omaa taipumuksen Allahin tuntemiseen ja tottelemiseen. Kun hänelle kerrotaan Koraanin sanomasta, hänen sydämensä viisaus saa hänet näkemään totuuden, ja hän uskoo välittömästi. Uskottomien luonto taas on erilainen. Heidän sydämensä ovat elottomat ja "sinetöidyt". He eivät pysty saavuttamaan viisautta, sillä heidän sydämistään puuttuu kaikki herkkyyys. Tällaisessa tilassa ei ole uskon mahdollisuutta. Monissa Koraanin jakeissa kehoitetaan niitä, jotka

ovat uskoon taipuvaisia, "tulemaan" uskoon heti sanoman kuullessaan. Uskottomat taas eivät koskaan osoita valmiutta uskomiseen:

"Sana on käynyt toteen useimpien kohdalla, eivätkä he usko. Me olemme asettaneet heidän kaulaansa kahleen, joka yltyä poskiin asti, niin että heidän on pidettävä päänsä koholla. Me olemme laittaneet muurin heidän eteensä ja muurin heidän taaksensa ja me olemme peittäneet heidät, niin etteivät he näe. Samantekevää, varoitatko heitä vai et: eivät he usko." (36:7-11)

"Niille, jotka eivät usko, on sama, varoitatko heitä vai et: eivät he kuitenkaan usko. Allah on sinetöinyt heidän sydämensä ja korvansa, ja heidän silmillään on side. Heidä odottaa ankara rangaistus." (2:6-7)

"Et sinä saa kuolleita kuulemaan kutsua etkä kuuroja, jos he kääntävät sinulle selkensä, etkä sinä voi johdattaa sokeita pois eksyksistä. Sinä voit saada vain ne kuulemaan, jotka uskovat merkkeihimme; he ovat alistuvia." (27:80-81)

Niiden uskottomien lisäksi, joiden sydämet ovat paatuneet ja jotka ovat menettäneet viisautensa, on myös herkkäsydämiisiä, mutta uskonnosta tietämättömiä ihmisiä. Kun heille kerrotaan uskonnosta, he tunnistavat totuuden välittömästi ja uskovat Allahiin ja Hänen uskontoonsa. Näitä kahta ihmisryhmää erottaa edellisten ylimielisyys ja jälkimmäisten vaatimattomuus. (Seuraavilla sivuilla näitä kahta ominaisuutta tullaan käsittelemään lähemmin.) Juutalaiset ja heidän ylimielisyytensä mainitaan Koraanissa esimerkinomaisesti. Vertailukohteena

mainitaan kristityt, jotka ovat vaatimattomia. Koraani sanoo asiasta:

“Olet huomaava, että eniten vihaavat uskovia juutalaiset ja monijumalaiset, ja olet myös huomaava, että eniten uskovia rakastavat ne, jotka sanovat itseään kristityiksi. Näin on siksi, että heidän joukossaan on pappeja ja munkkeja ja että kristityt eivät ole ylpeitä. Kun he kuuntelevat sitä, mitä profeetalle on lähetetty, näet kyynelten nousevan heidän silmiinsä, koska he tuntevat totuuden. He sanovat: “Herramme, me uskomme. Kirjoita meidät todistajien joukkoon.” (5:82-83)

Kun Koraanin sanomasta kerrotaan sellaisille, joilla on luontainen taipumus uskoa, he sanovat vain: “Herramme, meitä on kutsuttu uskoon: “Uskokaa Herraanne”, ja me uskomme.” (3:193) Uskottomat sen sijaan vastustavat uskovia ja jopa tuntevat vihamielisyyttä heitä kohtaan.

NE, JOILLA ON YMMÄRRYSTÄ, SEKÄ VIISAUDEN ESTEET

Viisaus tulee ihmiseen Allahin lahjoittamana, ja Hän voi myös ottaa sen pois, milloin tahtoo. (Myös älykkyys on Allahin suomaa, mutta se on pysyvä ominaisuus, joka ei vaihtele ajan myötä.) Viisauden lisääntyminen on suhteessa ihmisen läheisyyteen Allahin kanssa. Se, joka viettää aikansa Allahia ajatellen, kerää lisää viisautta.

”Onko se, joka tietää totuudeksi sen, mitä Herrasi on sinulle lähettänyt, samanveroinen kuin sokea? Ymmärtäväiset ottavat varoituksen vastaan.” (13:19)

Mitä ”ymmärtäväisillä” tarkoitetaan? Koraani vastaa tähänkin kysymykseen. Tyhjänpäiväiset mieliteot ja intohimot ovat pääasialliset esteet sydämen viisastumisen tiellä. Kateus on eräs esimerkki. Ihmistä, jonka sydän on kateuden tunteen vallassa, ei voida olettaa viisaaksi. Kateuden vaikutus häiritsee hänen mieltään. Hän ei voi estää ajatuksiaan vaeltamasta kadehtimaansa henkilöön, tulee vihaiseksi ja alkaa kantaa kauraa tätä kohtaan. Tässä mielentilassaan hän on kateuden tun-

teensa armoilla, ei pysty ajattelemaan selkeästi eikä arvioimaan asioita järkevästi.

Kaikki muutkin halut ja himot, myös kunnianhimot tukahduttavat viisautta. Omaisuuden ja vaurauden houkutus vaikuttaa ihmiseen suuresti. Pidäkkeetön omistamisen halu orjuuttaa ihmisen täydellisesti. Kaikki henkiset kyvyt keskittyvät yhä mittavamman omaisuuden ja rahan keräämiseen.

Huoli tulevaisuudesta on uskottoman ihmisen pääasiallinen tunnusmerkki. Hän elää peläten sairastumista tai omaisuuden menetyksiä. Uskottomat viettävät tuntikausia tulevaisuuttaan suunnitellen, mikä häirintee selväjärkisyyttä. Huolet ahdistavat ja painostavat heitä kuluttaen näin suuren osan heidän henkisestä kapasiteetistaan. Kuoleman pelko vaikuttaa ihmiseen samalla tavoin. Kuoleman ajatteleminen täyttää uskottomien sydämet surulla ja murheella. Kuolema tulee hetkessä, mutta täyttää uskottomien koko elämän tuskalla. Uskville kuolema ei kuitenkaan ole asia, josta tuntee murhetta.

Nämä pelot ja halut ovat ihmisen ymmärryksen tiellä. Näille asioille antautuminen ja niiden orjaksi joutuminen estää ihmistä keskittämästä huomiotaan kaikkein tärkeimpään. Ihmisen tulisi suunnata kaikki ajattelukykynsä kohti Luojaansa, joka toi hänet olemattomuudesta loistokkaaseen olemassaoloon. Maallisten huolten ja tavoitteiden täyttämä sydän epäonnistuu Allahin muistamisessa. Vain ymmärryksellä "varustautuneet", siis kunnianhimosta, peloista ja itsekkäistä haluista puhdistuneet, voivat syvällisesti ymmärtää Allahia ja totella Häntä.

Ne, joilla on viisautta, ottavat Allahin varoituksen vastaan ja hyväksyvät heille ilmoitetun totuuden. He eivät koskaan osoita ylimielisyyttä. He eivät takerru heikkouksiinsa, vaan muuttuvat ymmärtäessään virheensä. Keskustelussa heidän tavoitteenaan on totuuden löytäminen, ei omien mielipiteidensä syöttäminen toisille. Tämän vuoksi Allah kutsuu heitä palvelijoihinsa, jotka "kuulevat sanojani ja seuraavat parhaita niistä. Näitä Allah johdattaa, ja nämä ymmärtävät." (39: 18)

Koska uskottomat ovat viisautta ja ymmärrystä vailla, he eivät näe suuria merkkejä ympärillään. Taivaat, maa ja kaikki niiden välillä ovat Allahin merkkejä. Uskottomat eivät niitä kuitenkaan huomaa, sillä heidän näkönsä on maallisten halujen ja nautintojen vääristäminen. He keskittyvät pieniin voittoihin ja itsekkäisiin toiveisiin. Heidän mielensä ei totisesti tavoita Allahia. Tästä syystä Allah käskää ymmärtäviä uskomaan Häneen:

"(Mooses sanoi:) "Hän on idän ja lännen ja kaiken niiden välissä olevan Herra. Kunpa te vain ymmärtäisitte." (26:28)

On kiinnostavaa, miten Koraanissa puhutellaan uskottomia; Allah ja Hänen lähettäjänsä kutsuvat heitä ensin ymmärrykseen. "Ennen sinuakin olemme lähettäneet vain tavallisia kaupunkien miehiä, joille olemme antaneet ilmoituksen. Eivätkö ihmiset kierrä maata ja näe, kuinka niiden on käynyt, jotka olivat ennen heitä? Tuonpuoleinen on parempi niille, jotka pelkäävät Allahia. Ettekö te ymmärrä?" (12:109)

"Kirjan ihmiset, miksi te kiistelette Aabrahamista: lähetettiin hän Toora ja Evankeliumi hänen jälkeensä! Ettekö te ymmärrä?" (3:65)

"Me olemme lähettäneet teille Kirjan, jossa on varoitus. Ettekö te ymmärrä?" (21:10)

"Sano: Tulkaa, niin luen teille, mitä Herranne on teiltä kieltänyt: Hän on kieltänyt teitä asettamasta Hänen rinnalleen muita jumalia. Hän myös kääkee teitä kohtelemaan hyvin vanhempianne ja olemaan tappamatta lapsianne köyhyyden tähden; kyllä me ruokimme teidät kaikki. Älkää tehkö siveettömiä tekoja julkisesti älkääkä salassa. Älkää ilman laillista syytä surmatko ketään, sillä sen on Allah kieltänyt. Näin Hän on teille säätänyt, jotta te ymmärtäisitte." (6:151)

"Heitä seurasivat toiset, jotka perivät Kirjan. He ottavat vastaan tämän maailman vaurauden ja sanovat: "Kyllä meille annetaan anteeksi", ja jos heille vielä tarjoutuu lisää vaurautta, he ottavat senkin vastaan. Emmekö me sopineet heidän kanssaan Kirjassa, että heidän pitää puhua Allahista vain totta? Lukevathan he sitä. Tuonpuoleisen asumus on parempi hurskaille. Ettekö te ymmärrä?" (7:169)

"Sano: Jos Allah niin tahtois, en lukisi tätä enkä kertoisi siitä teille. Olinhan teidän joukossanne pitkän aikaa ennen tätä. Ettekö te ymmärrä?" (10:16)

"Ei tämänpuoleinen elämä ole kuin leikkiä ja huvitusta, mutta tuonpuoleinen asumus on hurskaille paras! Ettekö te ymmärrä?" (6:32)

Vain ne, joilla on ymmärrystä, voivat käsittää Allahin luomistyön todistusvoiman ja ymmärtää Hänen olemassaolonsa:

"Maassa on erilaisia alueita toistensa vieressä, viinitarhoja, peltoja ja taatelilehtoja, joissa puut kasvavat pareittain tai yksin. Kaikki ne saavat samaa vettä, mutta me teemme joidenkin hedelmät paremmiksi kuin toisten. Siinä on tunnusmerkkejä ajatteleville ihmisille." (13:4)

"Sano: Hän kykenee lähettämään teidän yltänne tai jalkojenne alta rangaistuksen ja Hän voi jakaa teidät ryhmiä ja antaa toisten maistaa toisten voimaa. Katso, kuinka me esitämme erilaisia merkkejä, jotta ihmiset ymmärtäisivät." (6:65)

"Hän on kasvattanut teidät yhdestä ainoasta sielusta. Teillä on aikanne asua ja aikanne luopua. Me olemme tehneet merkit selviksi ihmisille, jotka ymmärtävät." (6:98)

"ÖNäin Allah selvittää teille merkkinsä, jotta te ymmärtäisitte." (24:61)

"Samoin teille on merkki taatelipuiden ja viiniköynnösten hedelmissä: te saatte itsellenne niistä juovuttavaa juomaa ja hyvää ruokaa. Siinä on merkki niille, jotka ajattelevat." (16:67)

"Hän on asettanut yön ja päivän teidän palvelukseenne, ja aurinko, kuu ja tähdet tottelevat Hänen käskyjään. Siinä on merkki ajatteleville ihmisille." (16:12)

"Hän on esittänyt vertauksen teistä itsestänne: Ovatko

teidän orjanne teidän kumppaneitanne siinä omaisuudessa, jonka olemme teille antaneet, niin että olisitte samanveroisia ja pelkäisitte heitä kuin toisianne? Näin me selitämme merkit ajatteleville ihmisille.” (30:28)

”Mooses sanoi: ”Hän on idän ja lännen ja kaiken niiden välissä olevan Herra. Kunpa te vain ymmärtäisitte.” (26:28)

”Eräs Hänen merkeistään on se, että Hän antaa teidän nähdä salamia toivon ja pelon vallassa ja että Hän lähettää taivaasta sateen ja virvoittaa sillä martaan maan. Tässä on merkkejä niille, jotka tajuaavat.” (30:24)

Viisautta on myös eri asteita. Viisauden taso riippuu siitä, missä määrin ihminen onnistuu puhdistamaan sydäntään maailmallisista haluista ja itsekkyydestä. Kiintymys tähän elämään ja sen tarjoamiin, katoaviin nautintoihin määrittää myös ihmisen viisauden astetta.

Ihminen voi totella joko Allahia, tai tyhjänpäiväisiä mielitekojaan. Allahia totellessaan hän säästyy mielitekojensa asettamilta rajoituksilta ja saavuttaa viisauden. Asia toimii myös päinvastaisesti: omien mielitekojen palvominen ohjelmoi kaikki ajatukset ja toiminnot noudattamaan sielun pohjattomia vaatimuksia.

Jos mieliteot hallitsevat sielua, sydämen lukko sulkeutuu. Sen herkkyyks vastaanottaa jumalallista johdatusta heikkenee. Näin sydän menettää kykynsä ymmärtää (9:87) ja tietää (9:93); se tylsistyy ja menettää herkkyytensä. Sydän kadottaa valonsa.

Tämän tapahtuessa ihminen ei lainkaan havaitse ymmärryksensä heikentyvän, sillä hän on jo menettänyt arvosteluky-

kynsä oikean ja väärän suhteen. Vaikka viisaudessa edistyvä huomaa myönteisen muutoksen itsessään, sama ei pidä paikkaansa viisaudessa heikentyvän suhteen. Hänen tapauksensa on kuin pyörtyvän tai koomaan vajoavan; kumpikaan ei tiedä, millaisessa tilassa on, ennen heräämistään.

Koraanissa kuvataan ymmärrystä vailla olevien tilaa: "He ovat kuin eläimiä, joita huhuillaan, mutta jotka eivät ymmärrä muuta kuin kutsuhuudon. Kuuroja, mykkiä, sokeita! Eivät he ymmärrä." (2:171)

VIISAUS JA SENTIMENTAALISUUS

Yksi suurimmista viisautta sumentavista tekijöistä on sentimentaalisuus, ylitunteellisuus. Tämä vahingollinen mielentila on ihmisjärjen kunnollisen toimimisen vihollinen.

Sentimentaalisuus on totisesti vaarallista järjelle. Se valtaa alaa harkintakyvyiltä ajaen ihmisen negatiivisiin päätelmiin. Tunteiden velloessa sentimentaalinen henkilö voi helposti ryhtyä epäviisaisiin ja varomattomiin tekoihin. Uskova taas hallitsee tunteitaan järjen käskyvallalla.

Esimerkiksi rakkauden käsitteellä voi olla kaksi erillistä ulottuvuutta; se voi olla tunteellista tai järkevää. Sentimentaalinen henkilö tuntee syvällistä kiintymystä ihmisiin tai asioihin, jotka eivät todellisuudessa ole tämän lämmön arvoisia. Kuten monissa kulttuureissa nykyään – erityisesti läntisissä – ihmiset osoittavat syvää omistautumista niille, jotka eivät lainkaan arvosta osalleen lankeavaa kiintymystä tai vastaavat vilpittömään rakkauteen kipua ja tuskaa tuottamalla.

Uskovan rakkaus taas rakentuu aina vakaalle perustalle. Rakkautensa kohteessa hän tunnistaa ensisijaisesti Koraanin määritelmien mukaisia uskon ja uskovien ihmisten attribuutte-

ja. Uskova ei koskaan osoita kiintymystä kenellekään, joka ei ole rakkauden arvoinen.

Monissa jakeissa Allah kiinnittää huomiomme sentimentaalisisessa rakkaudessa piileviin vaaroihin:

”Uskovaiset, älkää ottako ystäviksenne Minun ja itsenne vihollisia. Älkää tarjotko heille rakkauttanne, vaikka he ovat kieltäneet sen totuuden, jonka te olette saaneet, ja ajaneet teidät ja profeetan pois vain, koska te uskoitte Allahiin, Herraanne. Älkää ottako heitä ystäviksenne, jos olette lähteneet taistellaksenne Minun tielläni Minun suosiotani tavoitellen. Te osoitatte heille salassa rakkautta, vaikka Minä tiedän parhaiten, mitä te salaatte ja mitä tuotte julki. Se teistä, joka tekee näin, on eksynyt tasaiselta tieltä. Jos he saavat teidät valtaansa, he ovat teidän vihollisianne, tekevät teille vahinkoa ja puhuvat teistä pahaa haluten teidänkin luopuvan uskostanne. Kun Allah ylösnousemuksen päivänä erottelee teidät, eivät sukulaisenne eivätkä lapsenne voi teitä auttaa. Allah näkee, mitä te teette. Aabrahamissa ja hänen seuraajissaan teillä on hyvä esikuva. He sanoivat kansalleen: ”Me sanoudumme irti teistä ja niistä, joita te palvotte Allahin lisäksi. Me kiellämme teidät, ja välillämme on viha ja vihollisuus aina siihen asti, kunnes te uskotte yksin Allahiin..” (60:1-4)

Nämä Allahin sanat selittävät perusteet sille, miksi on järjestöntä rakastaa uskottomia. Moista asennetta voi selittää vain sentimentaalisuudella.

Monet muut Koraanin jakeet neuvovat harkitsemaan tar-

koin uskovia kohtaan suunnatun rakkauden vaaroja. Profeetta Nooan tarina toimii tästä esimerkkinä: hän anoi Allahin anteeksiantoa pojalleen, joka ei palvellut Häntä, ja rukoili, että poika pelastuisi tulvalta. Allah sanoi Nooalle, että tämän poika kuuluu uskottomiin, eikä Nooan tulisi antaa rakkauttaan hänelle:

“Laiva kuljetti heitä vuorenkorkuisten aaltojen halki, ja Nooa huusi pojalleen, joka oli jättäytynyt syrjään: “Poikani, nouse laivaan meidän kanssamme äläkä jää uskottomien luo!” Hän vastasi: “Minä nousen vuorelle, joka kyllä suojelee minua vedeltä”, mutta Nooa sanoi: “Tänään mikään ei voi suojella ihmistä Allahin käskyltä; vain Hän itse voi armahtaa jonkun.” Silloin aalto kohosi heidän väliinsä, ja Nooan poika jäi hukkuvien joukkoon. Viimein kuului ääni: “Maa, nielaise vetesi” ja: “Taivas, pidätä sateesi.” (—) Nooa huusi Herraansa: “Herrani, poikani kuului perheeseeni, mutta uhkauksesi oli tosi. Sinä olet paras ratkaisija.” Allah vastasi: “Nooa, ei hän ollut sinun perhettäsi. Sinun ei ollut hurskasta puhua näin. Älä pyydä minulta sellaista, mitä et voi tietää. Minä varoitan sinua olemasta tietämätön.” Nooa vastasi: “Herrani, minä turvaudun Sinuun, etten pyytäisi sellaista, mitä en tiedä. Ellet Sinä anna minulle anteeksi ja armahda minua, joudun minäkin perikatoon.” (11:42-47)

Jakeiden viesti on ilmeinen: uskovat eivät tunne kiintymystä uskottomiin, vaikka kyseessä olisivat läheiset perheenjäsenet. On viisasta rakastaa vain niitä, jotka todella ansaitsevat tulla rakastetuiksi. Uskova ei anna sydämensä syvyydessä

kehittyä tunteita harhaan kulkijoita kohtaan.

Myös Nooan ja Lootin vaimot olivat uskottomia ja ansait-sivat Allahilta ankaran rangaistuksen. Lootin kansa harhautui, ja niin heidät tuhottiinkin täydellisesti. Juuri ennen tuhon las-keutumista enkelit tulivat neuvomaan Lootia lähtemään kau-pungista ja jättämään vaimonsa taakseen. Loot totteli käskyä hetkeäkään epäröimättä:

”Vieraat sanoivat: ”Loot, me olemme Herrasi lähettäjiä. Eivät he voi sinulle mitään. Lähde johonkin aikaan yöstä perheesi kanssa. Kukaan teistä älköön kääntykö paitsi vaimosi. Häntä kohtaa sama, mikä kohtaa kansaasi. Heidän määräaikansa on jo huomisaamu.” –Eikö aamu olekin jo lähellä?” (11:81)

Loot noudatti Allahin määräystä täydellisesti. Tämä on juuri sellaista käytöstä, jota voi odottaa uskovalta. Tunneperäinen kiintymys niitä kohtaan, jotka eivät tottele Allahia, ei kuulu uskovissa tavattaviin ominaisuuksiin:

”Kukaan niistä, jotka uskovat Allahiin ja viimeiseen päivään, ei rakasta niitä, jotka vastustavat Allahia ja Hänen lähettäjiään, vaikka nämä olisivat heidän isiään tai poikiaan, veljiään tai muita sukulaisiaan. Heidän sydämeensä Hän on kirjoittanut uskon ja auttanut heitä lähettämällä heille luotaan hengen. Hän antaa heidän astua puutarhoihin, joiden notkelmissa virtaa puroja ja joissa he saavat ikuisesti asua. Allah on mieltynyt heihin ja he Häneen; nämä ovat Allahin joukkoja. Eivätkö Allahin joukot menestykin!” (58:22)

Tämän tunteellisuudesta puhdistetun asenteen ydin on

epäilemättä vain uskoville ominainen ymmärrys rakkauden todellisesta luonteesta. Allah kertoo meille uskovien ja uskottomien erilaisista rakkauskäsityksistä:

”Jotkut ihmiset asettavat Allahille vertaisia, joita he rakastavat niin kuin Allahia, mutta uskovaiset rakastavat Allahia enemmän. Kunpa pahantekijät rangaistuksen nähdessään ymmärtäisivät, että kaikki valta kuuluu Allahille ja että Allah on nopea rankaisemaan!” (2:165)

Kuten Allah edellisessä jakeessa mainitsee, uskovat todella rakastavat Allahia. Heidän ihmisiä kohtaan tuntemansa kiintymys on vain heijastusta heidän rakkaudestaan Allahiin. He rakastavat vain uskovia, koska nämä todella ottavat noudattaakseen sen moraalisen viitekehyksen, jonka Koraani ihmisille lahjoittaa. Uskottomat taas elävät mielitekojensa ja halujensa mukaan. Tässä mielessä he seuraavat Saatanan polkua. Siksi uskovien on mahdotonta tuntea heidät läheisiksi.

Uskottomilla taas on taipumus kiintyä ihmisiin tai asioihin yksilöllisesti. He olettavat kaikelle Allahista riippumattoman olemassaolon. Koraanissa tätä kutsutaan ”vertaisten asettamiseksi Allahin rinnalle”, tai toisin sanoen, epäjumalanpalvelukseksi.

Koraanissa uskovien ei-tunteenomaisella suhtautumisella ei tarkoiteta vain rakkautta. Siinä mainitaan myös monia muita rationaalisia käyttäytymistapoja. Esimerkkejä näistä ovat Mooseksen äidin toiminta, kun hän Allahin ohjeistamana jätti vauvansa epäröimättä virran kuljetettavaksi (28:7); miten uskovat hillitsivät kiukkunsa ja antoivat anteeksi (3:134); epätoivon välttäminen vaikeuksien kohdatessa (57:23); ja sen antaminen, mikä on kaikkein rakkainta (3:92).

Yhtä seikkaa on syytä tähdentää: sentimentaalisuuden välttäminen ei missään nimessä tarkoita tunteettomuutta. Päinvastoin, uskovat ovat helläsydämissiä. Profeetta Aabrahamin ominaisuuksista kerrotaan Koraanissa: **”Aabraham oli mitä helläsydämisin ja kärsivällisin” (9:114)**. Tässä olemme kritisoineet vain tietämättömässä yhteiskunnassa vallitsevaa, negatiivista sentimentaalisuuden aspektia. Sentimentalisessa ajattelutavassa tunteet sumentavat harkintakyvyn täysin ja eksyttävät ihmisen virheellisiin päätelmiin vastoin Koraanin periaatteita. Tässä kulttuurissa tunteita ei nostata henki, vaan sielun negatiivinen puoli.

Yhteisössä voidaan havaita monia esimerkkejä tällaisesta asenteesta: nuorten tyttöjen ilmentämä sentimentaalisuus on tyyppinen sellainen. Tunteiden vaikutuksen alaisena tyttö rakastaa miehen ulkoista olemusta pikemmin kuin tämän luonnetta ja henkeä. Tämä johtuu epäilemättä yhteisön häneen tartuttamasta mentaliteetista. Kokemuksesta opitut läksyt johtavat lopulta viisastumiseen. Usein jo lyhyen yhdessä vietetyn ajan jälkeen nuori tyttö oivaltaa rakastamansa miehen negatiivisen, jopa epäinhimillisen puolen.

VIISAUDEN LÄHTEET

Allah osoittaa Koraanissa ne, joille suo viisautta. Koraanin kertoman perusteella viisauden pääasiallinen lähde on Allahin pelko:

”Uskovaiset, jos te pelkätte Allahia, Hän lähettää teille ratkaisun, pyyhkii pois teidän pahat tekonne ja antaa teille anteeksi. Allah on ylen laupias.” (8:29)

Allahin pelkäämisen lähtökohtana on käsityksen omaaminen Allahin ominaisuuksista ja Tuomion Päivästä. Allah antaa ihmiselle kyvyn erottaa oikea väärästä vain, kun tämä pelkää Häntä. Kyseessä on ymmärryksen taso, joka saavutetaan sydämen pehmentyessä pelosta Allahia kohtaan:

”Allah on lähettänyt kauneimmat kertomukset Kirjana, jonka jakeet ovat sopuisuudessa keskenään, useasti toistettuina kertomuksina, jotka saavat Herraa pelkäävät vapisemaan, mutta sitten heidän mielensä tyyntyy ja kääntyy Allahin puoleen. Näin Allah johdattaa, kenet tahtoo, mutta sitä, jonka Allah eksyttää, ei voi opastaa.” (39:23)

Ihmisen tulisi ponnistella kehittääkseen enemmän tätä pelkoa. Tässä onnistuakseen hänen pitäisi rukoilla, mietiskellä

Allahin voimaa, mahtia ja rangaistusta, ja ponnistella ymmärtääkseen Häntä syvällisemmin.

”Pelätkää Allahia niin paljon kuin voitte ja kuunnelkaa, totelkaa ja jakakaa omaisuuttanne; se on hyväksi teille itsellenne. Ne menestyvät, joita on varjeltu saituudelta.” (64:16)

Kyky arvioida oikeaa ja väärää kertoo ihmisen viisaudesta. Sen omaava ihminen on totisesti saanut taidon pohdiskella. Tätä ymmärryksen lahjaa kutsutaan Koraanissa näkemiseksi. Etymologisesti arabian kielen sanan ”basirah” juuri on sanassa ”nähdä”. Tämä eroaa kuitenkin tavallisesta näkemisestä. Ymmärrykseltään köyhää kuvataan sellaiseksi, jonka sydän ja mieli on peitetty, jotta hän ei ymmärtäisi Koraania.

”Olemme asettaneet heidän sydämensä päälle katoksen, etteivät he ymmärtäisi, ja heidän korviinsa tulpat, ja kun mainitset Koraanissa ainoastaan Herrasi, he kavahtavat ja kääntävät selkensä.” (17:46)

Sanalla ”ymmärrys” on suuri merkitys edellisessä jakeessa. Monissa jakeissa mainitaan ihmisten keskuudessa vallitseva ymmärtämättömyys. Tämä sisältää sanoman: fyysisessä mielessä uskottomat ymmärtävät (toisin sanoen kuulevat), mitä uskovat heille kertovat, mutta he eivät pysty ymmärtämään sanotun merkitystä ja sisältöä. Tämä on eräänlaisen päihtymyksen tila, tietoisuuden muutos ja metafyyssinen tosiasia. Allah kertoo meille ”sydänten päälle heitetystä verhosta”:

Joskus uskottomat tunnustavat kykenemättömyytensä ymmärtää uskontoa, josta heille kerrotaan. Tämä käy selkeästi ilmi jakeesta, jossa midianilaiset julkeavat sanoa

Shu`aibille: "Oi Shu`aib, me emme ymmärrä suurta osaa siitä, mitä sanot. Me vain tiedämme, että olet heikko, ja jos sukuasi ei olisi, kivittäisimme sinut. Et sinä ole meille tärkeä." (11:91)

Ketään ymmärtämätöntä ei voi johdattaa oikealle tielle muuten kuin Allahin tahdosta. Allah sanoo: "Jotkut heistä kyllä kuuntelevat sinua, mutta eivät ymmärrä. Sinäkö saisit kuurot kuulemaan, vaikka he eivät ymmärrä? Jotkut heistä katsovat sinuun. Sinäkö voisit johdattaa sokeita, vaikka he eivät näe?" (10:42-43)

Niin muodoin, uskon puoleen kääntyvät ovat ainoastaan niitä, joille on suotu viisautta ja tarkkanäköisyyttä. Uskovat ovat myös velvollisia kutsumaan Allahin tielle tietoisien näkemyksen pohjalta: "Sano: Tämä on minun tieni. Minä kutsun Allahin luo selkeiden merkkien perusteella, minä ja ne, jotka seuraavat minua. Ylistys Allahille siitä, etten ole monijumalainen!" (12:108)

"Te olette saaneet selkeitä todisteita Herraltanne. Joka kääntyy niiden puoleen, tekee niin omaksi edukseen, mutta joka on niille sokea, on niin omaksi tappiokseen. En minä ole teidän vartijananne." (6:104)

Koska viisautta ja näkökykyä vailla, uskottomat luulevat hyötyvänsä välttäänsä ponnistelua Allahin tiellä. Tällainen asenne johtaa heidät Helvettiin koko ikuisuudeksi:

"Nyt iloitsevat ne, jotka jäivät koteihinsa Allahin lähettilään lähtiessä taisteluun, olivat haluttomia kamppailemaan Allahin tiellä omaisuutensa ja henkensä uhalla ja sanoivat: "Älkää kiiruhtako taisteluun tällaisella helte-

ellä.” Sano: Helvetin tuli on vielä kuumempi. Kunpa he vain ymmärtäisivät.” (9:81)

”Kun suura, jossa sanotaan: ”Uskokaa Allahiin ja kampaikkaa Hänen lähettiläänsä rinnalla” lähetetään alas, rikkaat pyytävät sinulta: ”Anna meidän jäädä kotiimme.” He tyytyvät jäämään muiden kanssa pois. Heidän sydämensä on sinetöity, eivätkä he ymmärrä.” (9:86-87)

PIITTAAMATTOMUUS JA TARKKAAVAISUUS

Koraanissa Allah antaa tarkan kuvauksen uskottomista, joilta puuttuu ymmärrys. Allah selittää Koraanissa, että uskottomien silmäänpiistävin ominaisuus on se piittaamattomuuden tila, jonka vallassa he ovat.

"Me olemme luoneet Helvettiä varten lukuisia dzinnejä ja ihmisiä, joilla on sydän, mutta he eivät sillä ymmärrä, ja joilla on silmät, mutta he eivät niillä näe, ja joilla on korvat, mutta he eivät niillä kuule. He ovat kuin karjaa tai vieläkin pahemmin eksyksissä. He ovat välinpitämättömiä." (7:179)

"He ovat niitä, joiden sydämen, kuulon ja näön Allah on sinetöinyt. He ovat välinpitämättömiä." (16:108)

Allahin toiveista piittaamaton ihminen yrittää kaikin tavoin unohtaa väärinkäytöksensä tai peitellä niitä mieluummin kuin tiedostaa, mikä hänen käytöksessään on vikana. Tämä itsepäinen vastarinta ja tyhjänpäiväisissä mieliteoissa pitäytyminen, eli välinpitämättömyys vaarasta harhautua pois Allahin lähettämistä elämänohjeis-

ta, on itse asiassa turha yritys ilmentää "niin sanottua" tietämättömyyttä. Omien virheiden selittelemine ei millään muotoa poista niitä, kuten ilmenee myös seuraavasta jakeesta: "Ihminen todistaa itseään vastaan, vaikka koettaisi pyydellä anteeksi." (75:14-15)

Tekosyyt ja selitykset ovat sääliittäviä yrityksiä peitellä tehtyjä ratkaisuja tai halujen ja himojen vallassa tehtyjä asioita. Koraani viittaa juuri tällaisiin selityksiin: "Kun he näkevät mahdollisuuden käydä kauppaa tai huvitella, he kiirehtivät pois ja jättävät sinut seisomaan yksin. Sano: Se, mikä odottaa Allahin luona, on parempi kuin kauppa tai huvit, sillä Allah on paras elättäjä." (62:11)

Jos selittelyjen sijaan pyrkisi ymmärtämään virheitään syvällisemmin, ihminen vapautuisi piittaamattomuuden tilastaan. Muutoin tuossa asenteessa pitäytyminen johtaa hänet harhaan. Koraanissa Allah sanoo ihmisten piittaamattomuudesta ja mielipahasta, johon se johtaa tuonpuoleisessa: "Tilinteon hetki on tullut lähelle, mutta ihmiset eivät piittaa vaan kääntyvät pois." (21:1)

"— ja tosi lupaus lähenee täyttymistään. Silloin uskottomien silmät tuijottavat apposen auki: "Voi meitä, me emme piitanneet tästä vaan teimme väärin!" (21:97)

"Ole kärsivällinen ja pysy niiden kanssa, jotka rukoilevat Herraansa aamuin ja illoin tavoitellen Hänen suosiotaan. Älä anna silmiesi kääntyä heistä pois, tämänpuoleisen elämän ihanuutta tavoitellen, äläkä tottele niitä, joiden sydämen me olemme tehneet välinpitämättömäk-

si meitä kohtaan ja jotka seuraavat ylen määrin halujaan.” (18:28)

Uskottomien piittaamattomuudesta poiketen uskovat osoittavat täydellistä valppautta, tietoisuutta ja huomiokykyä maailmaa ja ympärillään tapahtuvia asioita kohtaan.

Ennen kaikkea tulisi ymmärtää, että Allah käsittää kaiken, on tietoinen kaikesta, ja tulee kutsumaan ihmisen tilille tuonpuoleisessa. Uskova, joka onnistuu huomioimaan kaikki elämän särvät, käy tavattoman valppaaksi ja tietoiseksi kaikista tapahtumista. Koska Allah käsittää kaiken ja kaikki tapahtuu Hänen käskystään, mitään ei tapahdu umpimähkään eikä tarkoituksettomasti. Jokainen tapaus, jokainen kehityskulku sisältää sanoman ja merkityksen. Jakamattoman huomionsa avulla ihminen voi todella ymmärtää tapahtumien merkityksen ja viisauden ja oivaltaa niiden salatut puolet. Sitä vastoin uskottomat ovat tarkkaamattomia suhteessaan ulkomaailmaan. Tietämättöminä siitä, että kaikki maan päällä palvelee jotain tarkoitusta, he ovat välinpitämättömiä ympäröiviä tapahtumia kohtaan ja menettävät herkkyytensä niille. Heidän huomiokykyään ohjaa puhdas itsekkyyys; siksi he kiinnittävät huomiota vain asioiden määrättyihin puoliin. Tällaisella ymmärryksellä varustettuina heidän valmiutensa totuuden käsittämiseen ovat heikot ja johtavat useimmiten virheellisiin päätelmiin.

Tarkkaavaisuudessa on monia puolia. Kokemuksista oppiminen, viisas varovaisuus, ympärillä näkyvien selkeiden todisteiden havaitseminen, tekojen seurauksien ja mahdollisten haittojen huomioiminen – kaikki nämä kuvastavat huolellista ja harkitsevaa asennetta.

Koraanissa annetaan esimerkkejä uskovien harkitusta käytöksestä. Mooses havaitsi tulen ennen ketään muuta. Sen luo päästessään hän huomasi Allahin valinneeen paikan yhteydenottoa varten (20:10-16).

Uupumus, välinpitämättömyys ja tylsistyneisyys ovat täten uskottomien tyypillisiä tuntomerkkejä. Uskovaiset taas ovat huolellisia, tarkkaavaisia, valppaita ja rohkeavat toisia uskovia innostuksillaan.

VASTOIN PAREMPAA TIETOA TOIMIMINEN

Piittaamattomuuden tilassa ihminen harvemmin käyttäytyy logiikan ja järjen ohjaamana. Tätä omituista mielen-tilaa voitaisiin kuvailla puolittain unessa, puolittain valveilla olemiseksi. Piittaamaton ihminen ryhtyy helposti järjettömiin tekoihin. Tällaisen ihmisen elämä muodostuu sarjaksi epäloogisia tekoja ja vakavia seuraamuksia, joista hänen on kärsittävä.

Yksi logiikan perussääntöjä on olla rakentamatta luottamusta millekään, mikä ei perustu virheettömään päättelyyn. Älykäs ihminen ei rakenna elämäänsä sellaisen systeemin varaan, jonka luonne on epäilyttävä. Kukaan ei esimerkiksi nielaise pilleriä olettaen, että se "saattaisi auttaa". Kaikkien tekojen pitää perustua varmennettavissa oleviin tietoihin.

Uskottomat – tai ne, jotka nostavat jumalia Allahin rinnalle – kuitenkin ilmentävät tällaista epäviisasta asennetta. Heidän elämänsä perustuu tietyille olettamille. Melkein kaikki uskottomat esimerkiksi olettavat, ettei mitään viimeistä tuomiota tai ylösnousemuksen päivää ole. Tai jos viimeinen tuomio onkin, heidät todetaan viattomiksi. Kaikki heidän noudattamansa ideologiat ja systeemit lepäävät perusteettomien uskomusten

varassa. Heidän maailmankatsomuksensa ei rakennu aidoille aineksille.

Suura Al-Kahfissa (18) kerrotaan kahdesta miehestä, joista toinen on perusteettomille oletuksille rakentava uskonon, ja toinen uskova:

“Esitä heille vertaus kahdesta miehestä, joista toiselle olemme antaneet kaksi rypäletarhaa, ympäröineet ne taatelipalmuilla ja asettaneet väliin peltoa. Kumpikin tarha tuottaa satoaan eikä aiheuta pettymystä. Niiden väliin me olemme luoneet puron. Hänellä on runsaasti hedelmiä kypsymässä puissa, ja hän sanoo toverilleen heidän puhuessaan: “Olen sinua rikkaampi, ja minulla on enemmän sukua.” Sitten hän menee rypäletarhaansa ja tekee väärin sanoessaan: “En usko tämän katoavan koskaan enkä usko hetken koittavan. Jos minut vietäisiinkin takaisin Herrani luokse, saisin tilalle entistä paremman puutarhan.” (18:32-36)

Hätkähdyttäviä väittämiä! Uskonon rohkenee sanoa: “Totisesti tämä ei koskaan häviä, enkä usko (tuomion) hetken koskaan koittavan. Vaikka minut vietäisiinkin takaisin Herrani luokse, saisin varmasti tilalle jotain vielä parempaa.” Tämä on julkea oletus. Mitään todisteita sen tueksi ei ole. Kuitenkin puutarhan omistaja jatkoi perusteettomien näkemystensä julkituomista. Hänen määränpänsä vastasi hänen asennettaan: hänen puutarhansa tuhoutui täydellisesti. Tarina jatkuu seuraavasti:

“Hänen toverinsa vastaa hänelle heidän puhuessaan: “Oletko kiittämätön Hänelle, joka on luonut sinut tomusta ja sitten siemenpisarasta ja muovannut sinusta

sopusuhtaisen ihmisen? Hän on minun Herrani, enkä minä aseta ketään Hänen rinnalleen. Miksi et sanoisi puutarhaan mennessäsi: Mitä Allah vain tahtoo; vain Allahin on voima? Jos minulla mielestäsi on vähemmän omaisuutta ja lapsia, niin kenties Herrani antaa minulle jotakin parempaa kuin sinun puutarhasi tai lähettää sinun tarhojesi päälle myrskytuulen taivaasta, niin että ne autioituvat, tai niiden vesi ehtyy, etkä kykene niitä enää kastelemaan." Hänen hedelmänsä tuhottiinkin, ja hän joutui vääntelemään käsiään surren sitä, minkä oli tarhoihinsa kuluttanut. Tarhat olivat perustuksiaan myöten autioina, ja hän sanoi: "Kunpa en olisi asettanut Herrani rinnalle ketään!" Mikään joukko ei auttanut häntä Allahia vastaan, eikä hän apua saanutkaan. Apu tulee vain todelta Jumalalta. Hänen antamansa palkka on lopussa paras." (18:37-44)

Kuten edellisestä esimerkistä ilmenee, kaikki uskottomat toimivat olettamusten, eivät todellisen viisauden pohjalta. Ainoa varmuudella tosi tieto on Allahin ilmoittama sellainen. Tästä johtuen niiden, jotka haluavat rakentaa elämänsä varmuudelle, on ammennettava kriterinsä Koraanista. Mitkään muut perusteet moraalipäättelmille eivät voi johdattaa ihmistä totuuteen, olivatpa ne sitten ideologia, filosofisia tai tieteellisiä. Tämä johtuu puhtaasti siitä, että kaikki ihmismielessä heräävät ajatukset ovat vain olettamuksia, jolleivät ne ole ilmoituksia. Koraani muistuttaa tästä useissa jakeissa: "Ei heillä ole mitään tietoa niistä, vaan he vain noudattavat

**luulojaan, mutta ei luuloista ole apua totuutta vastaan.”
(53:28)**

Koraani kuvailee niitä, jotka seuraavat arvailuja ja siksi kääntävät kasvonsa pois Allahin tieltä:

**”Kirottuja olkoot arvailijat, jotka elävät piittaamattomi-
na kurimuksessaan. He kysyvät, milloin on tuomion
päivä. Silloin kun he joutuvat tuleen koeteltaviksi:
”Maistakaa nyt tätä koettelemusta, jota te kiirehditte!”
(51:10-14)**

Ne, jotka palvovat muita jumalia Allahin lisäksi, ovat todellisuudessa arvailujen uhreja ja saalista. Koraanissa tämä todetaan seuraavasti:

**” Ne ovat vain nimiä, joita te ja isänne olette sepittäneet.
Ei Allah ole antanut teille lupaa palvoa niitä. Uskottomat
vain noudattavat arvailujaan ja halujaan, vaikka ovat
saaneet johdatuksen Herraltaan. -” (51:23)**

**”Eivätkö Allahille kuulukin kaikki, jotka ovat taivaassa
tai maassa, ja epäjumalat, joita he asettavat Hänen rinna-
lleen ja joita he seuraavat? He vain noudattavat omia
luulojaan ja arvailujaan.” (10:66)**

**”Jos tottelet monia, he eksyttävät sinut Allahin tieltä. He
vain noudattavat luulojaan ja arvailevat.” (6:116)**

**”Useimmat heistä seuraavat vain luulojaan, mutta luulo
ei auta totuutta vastaan. Allah tietää, mitä he tekevät.”
(10:36)**

Olettamusten varassa elävät uskovat pystyvänsä keksi-
mään tekosyitä suojelemaan itseään Allahin rangaistukselta.

Todellisuudessa tämäkin on oletus, joka ei vastaa todellisuutta. Allah ei tule hyväksymään heidän selityksiään.

"Monijumalaiset sanovat: "Jos Allah olisi tahtonut, emme me eivätkä isämme olisi olleet monijumalaisia emmekä me olisi kieltäneet." Näin ihmiset ennen heitäkin sanoivat, kunnes saivat maistaa meidän voimaamme. Sano: Jos tiedätte jotain, kertokaa meillekin. Te vain noudatatte luulojanne ja arvailette." (6:148)

USKOLLISUUS JA TOTTELEVAISUUS

Koraani kuvaa tarkasti ihmisluontoa. Uskottomien turmelus ja säädyttömät persoonallisuuden piirteet kuvataan siinä missä uskovienkin ominaisuudet. Allahin puoleen kääntyvien, tottelevaisten uskovien, joihin Allah on puhaltanut henkensä, ominaisuuksista muodostuu ylevä luonteen ihanne.

Uskoviille ominainen korkea moraalinen standardi on luonnollisesti jyrkässä ristiriidassa uskottomien vastaavan kanssa. Vilpittömyys ja luotettavuus eroavat selkeästi uskottomien vilpillisestä ja teeskentelevästä luonteesta. Myös uskovien jalo, rohkea ja vaatimaton asenne on hyvin erilainen kuin uskottomien röyhkeä, häpeämätön ja itsekäs käyttäytyminen. Eräs näitä ryhmiä, uskovia ja uskottomia, selkeästi erottava piirre on lojaaliuden tunne, tai sen puuttuminen. Uskottomat eivät koskaan voi pysyä rehellisen uskollisina, sillä heitä ohjaa itsekkyys: vain muutamassa hetkessä he voivat kääntää selkänsä elinikäiselle ystävälle tai läheiselle sukulaiselle. Samalla tavalla he voivat luopua kamppailusta oikeana pitämänsä asian eteen.

Uskottomien asenne sitä vastoin on täysin erilainen.

Kriteerit, joita he soveltavat tekoihinsa ja elämäänsä, käyvät ilmi jakeesta: "Sano: Rukoukseni ja hurskauteni, elämäni ja kuolemani kuuluvat Allahille, maailmojen Herralle." (6:162) Tästä johtuen ne, joilla on uskoa, ovat huolellisia teoissaan ja käyttäytymisessään, pyrkien täyttämään Allahin tahdon, ja sitoutuvat läheisiinsä ja päämääräänsä hinnalla millä hyvänsä. He eivät koskaan luovu oikeasta tiestä pienten etujen saavuttamiseksi, vaan osoittavat horjumaton ja tinkimätöntä uskollisuutta muille uskoville ja erityisesti heidän johtajalleen. Allah kuvaa Koraanissa uskovien osoittamaa lojaliteettia seuraavasti:

"Jotkut uskovista ovat toteuttaneet lupauksen, jonka he ovat antaneet Allahille: toiset ovat jo kulkeneet matkansa päähän, toiset vielä odottavat, eivätkä he ole pettäneet." (33:23)

Lojaliteetti pitää kaikki uskonsa puolesta taistelevat samaa päämäärää kohti kääntyneinä. Tämä ominaisuus, päättäväisyyden olennainen piirre, on elintärkeä kaikille vankkumattomille uskonyhteisöille. Uskova ei pystyisi säilyttämään itsekunnioitustaan, jos kerrankin löisi laimin uskollisuuttaan. Itsekunnioituksen mentyä ihminen vähitellen lähestyy pistettä, jossa menettää uskonsa. Tällöin asiat huononevat hyvin nopeasti, ja alamäkeen liukuva alkaa käyttäytyä uskottomien tai teeskentelijöiden tavoin. Näin käy siksi, että uskottomuus rohkaisee ihmistä suorittamaan muitakin merkittäviä petoksia. Ensimmäinen rikkomus on, että hän yrittää kätkeä uskottomuutensa muilta uskoilta. Hän alkaa valehdella ja jatkaa petostaan muiden huiputtamiseksi. Pian hänen kykynsä valehdella saa hänet uskomaan, että toiset ovat huiputettavissa, ja

hän kehittää toisten hyväuskoisuudesta hyötyvän elämäntavan. Tällaisessa mielentilassa oleva huiputtaja ei enää rakasta uskovia. Hän etsii ihmisten suosiota, ei Allahin. Hän janoaa arvostusta. Hän pitää kaikkea arvovaltaansa vaurioittavaa vakavana uhkana olemukselleen ja pyrkii suojaamaan itseään lisävalhein. Samalla, kun uskovat alkavat aavistella hänen valheellisuuttaan, hän osoittaa enemmänkin tekopyhän teeskentelijän merkkejä. Tässä vaiheessa hän yrittää todistaa ja julistaa syyttömyyttään. Mutta tämä pyrkimys vain muuttaa hänet lopullisesti joksikin, joka ei epäröi liittoutua uskottomien ja teeskentelijöiden kanssa.

Edelläkuvattu tapahtumasarja paljastaa hätkähdyttävällä tavalla, miten tietyt lojaaliuden puutteeseen liittyvät käyttäytymistavat, joita saatetaan pitää pieninä ja merkityksettöminä, voivatkin aiheuttaa uskovan ajautumisen epäuskoon. Totuudelliset uskovat sitä vastoin pitäytyvät päättäväisesti oikeamielisyydessä kuolemaansa saakka, sillä he omistavat totelevaisuutensa yksin Allahille. Tämä todetaan seuraavassa jakeessa:

”Joka tottelee profeettaa, tottelee Allahia, mutta joka kääntyy pois, tietäköön, ettemme ole lähettäneet sinua hänen vartijakseen.” (4:80)

Totuudessa pysyminen on eräs tärkeimpiä asioita, joihin uskovan tulisi kiinnittää tarkkaavaisuutensa. Kertoessaan meilte tekopyhistä teeskentelijöistä, jotka ovat aina valmiita pakenemaan velvollisuuksiaan, Allah pyytää meitä panemaan merkille, miten nämä vakuuttivat, etteivät tulisi kääntämään selkäänsä (ja pakenemaan taistelua), ja lisää osuvasti, että tällaiset

ihmiset kantavat vastuun raskasta taakkaa:

"(—) vaikka olivatkin tehneet sopimuksen Allahin kanssa, etteivät kääntäisi selkäänsä. Allahin kanssa tehdystä sopimuksesta vaaditaan vastuuseen." (33:16)

Allahille annettu lupaus on totisesti velvoittava. Näin Allah käskee uskovia: "Älkää rikkoko Allahille antamanne lupausta. Se, mikä odottaa teitä Allahin luona, on teille parempi. Kunpa vain tietäisitte." (16:95)

Lojaliteetin tärkein merkki on epäilemättä tottelevaisuus. Tottelevaisuus on uskovien olennainen ominaisuus, kuten Koraanissa sanotaan. Itse asiassa se on avain Allahin armon ansaitsemiseen, Paratiisin saavuttamiseen ja uskottomien voittamiseen. " (—) ja totelkaa Allahia ja profeettaa, jotta saisitte armon." (3:132)

"Nämä ovat Allahin säädökset. Joka tottelee Allahia ja Hänen lähettilästään, saa käydä puutarhoihin, joiden notkelmissa virtaa puroja ja joissa hän saa asua ikuisesti. Tämä on suuri voitto." (4:13)

"Uskovaiset, totelkaa Allahia ja totelkaa profeettaa ja niitä teistä, joilla on valta. Jos riitaannutte jostakin, viekää kiistanne Allahin ja profeetan ratkaistavaksi, jos uskotte Allahiin ja viimeiseen päivään. Tämä on paras ratkaisu." (4:59)

"Me olemme lähettäneet profeettoja, jotta heitä toteltaisiin Allahin luvalla. Jos teeskentelijät vain tulisivat luoksesi tehtyään vääryyttä ja pyytäisivät Allahilta anteeksi ja profeettakin pyytäisi heidän puolestaan anteeksi,

he saisivat nähdä Allahin olevan Laupias, Armahtava. Mutta ei, kautta Herrasi, ei heidän voi sanoa uskovan ennen kuin he ottavat sinut riitojensa ratkaisijaksi ole-matta jälkikäteen harmissaan ratkaisustasi ja jättävät asian kokonaan sinun päätettäväkseen. (4:64-65)

”Jotka tottelevat Allahia ja profeettaa, saavat mennä niiden profeettojen, todenpuhujien, todistajien ja hurskaiden seuraan, joille Allah on armollinen. Heillä on hyviä tovereita.” (4:69)

Uskovien tulisi aina ja kaikissa olosuhteissa pitäytyä tottelevaisuudessa. Myös tekopyhät voivat olla tottelevaisia, mutta vain, kun olosuhteet eivät käy liian rankoiksi ja vaativiksi. Vaikeuksissa ja koettelemuksissa vain todelliset uskovat pysyvät tottelevaisina. Koraanissa Allah kertoo, että profeetan ajan teeskentelijät kokivat uskon puolesta taistelemisen liian vaikeaksi. He liittyvät kuitenkin uskovien ponnistuksiin havaitsemaan sen merkitsevän välitöntä voittoa ja helppoa matkaa.

”Kiiruhtakaa kevein tai raskain mielin ja kamppailkaa Allahin tiellä omaisuutenne ja henkenne uhalla. Tämä on teille parasta. Kunpa vain tietäisitte. Jos määränpää olisi lähellä ja matka helppo, he seuraisivat sinua, mutta määränpää on heistä kaukana. He kyllä vannovat Allahin nimeen: ”Jos vain pystyisimme, lähtisimme teidän kanssanne.” He tuhoavat itsensä, ja Allah tietää, että he valehtelevat.” (9:41-42)

Yksi uskovien tärkeimpiä ominaisuuksia on säilyttää tottelevaisuus joka tilanteessa ja kaikissa olosuhteissa. Koraani kuvaa uskovien ja teeskentelijöiden asenteiden eroa:

"He sanovat: "Me uskomme Allahiin ja Hänen lähettilääseensä ja tottelemme." Tämän jälkeen osa heistä kääntyy pois. Nämä eivät ole uskovia. Kun heitä kutsutaan Allahin ja Hänen lähettiläänsä eteen, jotta Hän tuomitsisi heidän kiistansa, osa heistä kääntyy pois, mutta jos he itse ovat kantajia, he tulevat nöyrinä Allahin lähettilään luo. Kalvaako heidän sydäntään tauti? Epäilevätkö he vai pelkäävätkö he, että Allah ja Hänen lähettiläänsä olisivat heille epäoikeudenmukaisia? Ei, he vain ovat väärintekijöitä. Kun uskovia kutsutaan Allahin ja Hänen lähettiläänsä luo, jotta hän tuomitsisi heidän kiistansa, he sanovat: "Me kuulemme ja tottelemme." He saavat parhaan osan. Joka tottelee Allahia ja Hänen lähettiläästään ja pelkää Häntä, saa suuren voiton. Ihmiset vannovat Allahin kautta ankaran valan, että he lähtevät kanssasi sotaretkelle, jos käsket heitä. Sano: Älkää vannoko: riittää, että te tottelette. Allah tietää, mitä te teette. Sano: Totelkaa Allahia ja totalkaa profeettaa, mutta jos käännytte pois, ovat profeetan vastuulla vain hänen omat tekonsa ja teidän vastuullanne ovat teidän tekonne. Jos tottelette häntä, kuljette oikealla tiellä, mutta ei profeetan tehtävänä ole kuin viedä selkeä viesti." (24:47-54)

Tottelevaisuuden profeettaa kohtaan tulisi kummuta syvältä sydäimestä täydellä vakaumuksella. Uskovien tulee tunnustaa, että profeetan päätös on oikeamielinen, eikä koskaan epäillä ja horjua tottelevaisuudessaan. Tämä on erittäin tärkeää, sillä vastahakoista tottelemista kuvataan Koraanissa epäuskon merkiksi:

”Mutta ei, kautta Herrasi, ei heidän voi sanoa uskovan ennen kuin he ottavat sinut riitojensa ratkaisijaksi ole-matta jälkikäteen harmissaan ratkaisustasi ja jättävät asian kokonaan sinun päätettäväksesi.” (4:65)

Tottelevaisuus on varma merkki uskosta Allahiin ja täy-dellisestä valmiudesta palvella Häntä. Tämä on totisesti ainoa tie ihmisen pelastukseen. Kuten Allah sanoo Sotasaaliiden suu-rassa:

”Uskovaiset, vastatkaa Allahille ja Hänen lähettilälle-en, kun hän kutsuu teitä siihen, mikä herättää teidät eloon. Tietäkää, että Allah tulee miehen ja hänen sydä-mensä väliin ja että Hänen luokseen teidät kootaan.” (8:24)

Lähettiläs kutsuu ihmistä ikuiseen pelastukseen. Toisessa jakeessa Allah sanoo Lähettilään kutsuvan uskovia pelastuk-seen, vapauteen, lepoon ja tyydytykseen ja pahan välttämiseen.

Kumpujen suuran jakeessa 157 Allah sanoo:

”(Minä annan parhaan osan niille, jotka—) ja seuraavat Lähettilästä, kansan parista noussutta profeettaa, josta he löytävät maininnan Toorassa ja Evankeliumissa. Hän kääsee heitä tekemään hyvää mutta kieltää heitä tekemästä pahaa, julistaa heille sallituiksi kaikki hyvät ruoat mutta kieltää heiltä pahat. Hän laskee heidän selästään taakan ja vapauttaa heidät kahleista, joita he kantoivat. Ne menestyvät, jotka uskovat häneen, autta-vat ja tukevat häntä ja seuraavat valoa, joka on lähetetty hänen kanssaan.”

Myös uskovien voitto uskottomista riippuu heidän tottelevaisuudestaan Lähettilästä ja uskovien johtajiksi asetettuja kohtaan. Vastineeksi tottelevaisuudesta Allah tukee uskovia ja suo heille loistavan voiton. Myös päinvastainen pitää paikkansa. Tottelemattomuudesta seuraa vallan menettäminen uskottomien yli. Allah kertoo profeetan aikana sattuneesta tapauksesta:

"Allah on täyttänyt lupauksensa salliessaan teidän lyödä heidät Hänen luvallaan. Sitten te väsyitte taistelemaan, riitaannuitte ettekä totelleet, vaikka Hän oli jo näyttänyt teille sen, minkä te halusitte saavuttaa. Jotkut teistä tavoittelevat tämänpuoleista, toiset tuonpuoleista. Sitten Hän käänsi teidät pois heistä koetellakseen teitä. Nyt Hän on antanut teille anteeksi. Allah on uskoville armollinen." (3:152)

Pelastus saavutetaan vain tottelevaisuudella. Ne, jotka eivät tottele Lähettilästä, vaan seuraavat jotain muuta kuin totuuteen johtavaa tietä, joutuvat lopulta Helvettiin. Allah tekee tämän selväksi Koraanissa seuraavalla tavalla:

"Joka vastustaa profeettaa saatuaan selkeän johdatuksen ja joka ei kulje uskovien tietä, sen me käännämme pois niin kuin hän itse kääntyi pois, ja annamme hänen korventua Helvetissä. Se on huono loppu!" (4:115)

MÄÄRÄTIETOINEN PÄÄTTÄVÄISYYS

Määrätietoinen päättäväisyys on uskovan tärkein ominaisuus. Uskova ei koskaan menetä innostustaan ja omistautuneisuuttaan. Hän kamppailee vain Allahin miellyttämiseksi. Siksi mikään vaikeus ei muodostu esteeksi hänen ponnistuksilleen. Uskova ei koskaan pidä tärkeänä, mitä toiset hänestä ajattelevat tai sanovat. Hänen ainoa tavoitteensa on Herransa suosion saavuttaminen, ja hän muokkaa elämänsä tämän mukaiseksi.

Allah totisesti koettelee uskoviensa päättäväsyyttä monin tavoin, joko antamalla heille toisinaan vaikeita aikoja, tai tuottamalla heille kärsimystä. Koraani tarkentaa:

”Me tosiaan koetlemme teitä pelolla ja nälällä, hengen, omaisuuden ja sadon menettämällä, mutta julista ilosanomaa niille, jotka kestävät kärsivällisesti.” (2:155)

Totaalisesti uskolleen omistautunut ihminen osoittaa kärsivällisyyttä kaikissa olosuhteissa. Allah ylistää tätä uskoviensa ominaisuutta seuraavassa jakeessa:

”Lukemattomat ovat taistelleet profeettansa rinnalla menettämättä rohkeuttaan sen takia, mikä heitä kohtasi Allahin tiellä, ja käymättä heikoiksi tai antamatta perik-

si. Allah rakastaa kärsivällisiä. He vain sanoivat: Herramme, anna meille meidän syntimme ja liallinen intomme anteeksi, vahvista meitä ja auta meitä uskottomia vastaan.” (3:146-147)

Sitoutumisen puute ei kuulu uskovien ominaisuuksiin, mistä todistaa seuraava jae:

”Vain ne pyytävät sinulta vapautusta, jotka eivät usko Allahiin ja viimeiseen päivään, ja heidän sydämensä on epäilevä, ja he palaavat yhä uudelleen epäilyksiinsä.” (9:45)

Koettelemusten, vaikeuksien ja ahdingon lisäksi myös menestys ja varakkuus horjuttavat ihmisten päättäväisyyttä. Mukavuus tylsyyttää useimpien innostusta. Julkeaksi käyminen ja Allahista pois päin kääntyminen Hänen palkintojaan saavuttettuaan on uskottomien ominaisuus. Allah selittää tätä seuraavassa jakeessa:

”Kun onnettomuus kohtaa ihmistä, hän huutaa meitä avukseen istuessaan tai maatessaan, mutta kun me olemme pelastaneet hänet onnettomuudesta, hän jatkaa kuluaan ikään kuin ei olisikaan huutanut meitä avukseen hädässä. Näin syntiset pitivät tekojaan hyvinä.” (10:12)

Näin ei kuitenkaan ole uskovien laita. Menestys, rikkaus, raha tai valta eivät koskaan muuta uskovan asennetta. Hän on hyvin tietoinen siitä, että on saanut Allahilta kaikki lahjansa, ja että ne voidaan ottaa pois milloin tahansa. Tästä syystä hän ei koskaan sorru riemuitsemaan omasta erinomaisuudestaan.

Tuonpuoleisen elämän kaipaus ja sen puolesta kamppaileminen kaikin voimin, samoin kuin ylenpalttisuuden välttämi-

nen jokapäiväisessä elämässä, ovat merkkejä uskovien osoittamasta päättäväisyydestä. Noita ”kaikin voimin kamppailevia” kuvataan Koraanissa:

”Joka tahtoo itselleen välitöntä hyvää, sille me annamme pian sen verran kuin tahdomme – ja kenelle haluamme – ja sitten valmistamme hänelle Helvetin, jossa hän saa korventua halveksittuna ja pois ajettuna. Mutta uskova, joka tahtoo tuonpuoleista ja tavoittelee sitä kaikin voimin, saa palkan vaivoistaan.” (17:18-19)

Sydämen rohkeuden ja horjumattoman innostuksen ylläpitäminen on Allahin määräys:

”Tämä on selkeä viesti ihmisille, johdatus ja varoitus hurskaille. Älkää olko heikkoja älkääkä murehtiko, sillä jos te uskotte, te olette ylimmät.” (3:138-139)

Määrätietoinen päättäväisyys on siis uskovien merkittävä ominaisuus. Ne, jotka etsivät ”lähellä olevaa määränpäättä ja helppoa matkaa” (9:42), eivät onnistu osoittamaan horjumattonta määrätietoisuutta. Uskovat taas saavuttavat sen, mitä heiltä odotetaan, lannistumatonta päättäväisyyttä kuolemaansa saakka osoittaen.

”Jotkut uskovista ovat toteuttaneet lupauksen, jonka ovat antaneet Allahille: toiset ovat jo kulkeneet matkansa päähän, toiset vielä odottavat, eivätkä he ole pettäneet.” (33:23)

Tekopyhien teeskentelijöiden käyttäytymisestä ja asenteesta puuttuu jatkuvuus, ja he muuttuvat sen mukaan, kenen kanssa ovat tekemisissä. Kun uskovat ovat voitolla, teeskentelijät haluavat jakaa heidän menestyksensä; vaikeuksien kohda-

nessa he taas välttävät uskovien yhteisöä. Tämä on totisesti varma osoitus tekopyhästä luonteesta.

Luolan joukko, jonka sydämiin Allah laittoi rohkeuden (18:14), tarjoaa uskoville parhaan esimerkin päättäväisyydestä. Jatkuvuus palvonnassa on myös tärkeää johdonmukaisuuden saavuttamiseksi. Vain kuolema voi päättää uskovan horjumattomuuden. Uskovan velvollisuus on osoittaa kärsivällisyyttä ja täyttää lupauksensa Allahia kohtaan aina kuolemaan saakka.

“Ne, jotka tekevät kanssasi sopimuksen, tekevät sen Allahin kanssa: Allahin käsi on heidän kättensä päällä. Joka rikkoo sen, tekee niin omaksi tappiokseen, mutta sille, joka pitää Allahin kanssa tekemänsä sopimuksen, Hän antaa täyden palkan.” (48:10)

HELLITTÄMÄTTÖMYYS

Kautta uskovan elämän hänen perustavanlaatuinen uskonnollinen elämänasenteensa koostuu kahdesta asiasta: jatkuvasta pyrkimyksestä elää täysin Koraanin periaatteiden mukaisesti, ja sen vastaisten käyttäytymistapojen välttämisestä. "Kärsivällisyyden" käsite sisältää päättäväisyyden hyveen, päättäväisyyden, joka ei hyväksy mitään laiminlyöntiä tai viivyttelyä uskonnollisten velvollisuuksien suorittamisessa, ja vakaumuksensa suojelemisen kaikelta kulumiselta.

Tästä syystä kärsivällisyys ja kestävyys ovat kaksi eri asiaa. Kestävyys viittaa vastarinnan kohtaamiseen. Itse asiassa se tarkoittaa vaikeuksien tai tuskan sietämistä. Uskovien osoittama kärsivällisyys taas merkitsee jotain aivan muuta: kärsivällinen uskova ei tunne itseään lyödyksi eikä menetä rohkeuttaan. Päinvastoin, hän kokee olevansa lähempänä Allahia, ja sitä kautta löytää jopa iloa itseään kohtaavista koettelemuksista. Totisesti, tämä on innostuksen lähde uskoville.

Monet Koraanin kohdat kehottavat hellittämättömyyteen:

"Ole siis kärsivällinen, sillä Allahin lupaus on tosi. Älkööt ne, jotka eivät ole varmoja uskossaan, saako sinuakin epäröimään!" (30:60)

”Te, jotka uskotte, olkaa kärsivällisiä ja kilvoitelkaa kärsivällisyydessä ja määrätietoisuudessa ja pelätkää Allahia, jotta menestyisitte.” (3:200)

”Ole kärsivällinen – ja sinä voit olla kärsivällinen vain Allahin avulla – älä murehdi heidän takiaan äläkä ole ahdistunut heidän juoniensa vuoksi.” (16:127)

Koraanissa kerrotaan, että uskovien kärsivällisyyttä koetellaan:

”Me koetellemme teitä, kunnes tiedämme, ketkä teistä ovat kärsivällisiä ja valmiita kamppailemaan, ja tiedämme, miten on teidän laitanne. ” (47:31)

”Te menetätte omaisuuttanne ja toiset teistä menettävät henkensäkin ja te joudutte kuulemaan paljon pahoja sanoja monijumalaisilta ja niiltä, jotka ovat saaneet Kirjan ennen teitä, mutta kärsivällisyys ja hurskaus on oikeaa päättäväisyyttä.” (3:186)

Hellittämättömyys on uskovien voiton avain. Allah antaa uskoville voimaa, jos he osoittavat kestävyyttä:

”Jos teidän joukossanne on sata kärsivällistä, te voitatte kaksisataa, ja jos teidän joukossanne on tuhat, te voitatte Allahin avulla kaksituhatta. Allah on kärsivällisten kanssa.” (8:66)

”Totelkaa Allahia ja Hänen Lähettilästään älkääkä kiistekö keskenänne, ettette menettäisi rohkeuttanne ja tarmoanne. Olkaa kärsivällisiä, sillä Allah on kärsivällisten kanssa.” (8:46)

Hellittämättömyys on uskovien olennainen ominaisuus;

se on myös avain Allahin tahdon toteuttamiseen ja Paratiisin saavuttamiseen. Eräässä jakeessa Allah kuvaillee uskovia: he "ovat kärsivällisiä ja luottavat Herraansa"(16:42). Asian tärkeyttä painotetaan toisessa jakeessa:

"Se, mikä teillä on, on katoavaista, mutta se, mikä on Allahin luona, on pysyvää. Me palkitsemme kärsivälliset heidän parhaimpien tekojensa mukaan." (16:96)

"Nämä saavat huoneen Paratiisissa palkaksi kärsivällisyydestään, ja siellä heitä tervehditään rauhan toivotuksin." (25:75)

"—uskoa, kehottaa kärsivällisyyteen ja laupeuteen—" (90:17)

Uskovat pyytävät kestävyttä:

"Astuessaan Goljatia ja hänen joukkojaan vastaan he sanoivat: "Herramme, vala meihin hellittämättömyyttä, vahvista meitä ja auta meitä uskottomia vastaan!" (2:250)

HYVÄT TEOT

Hyvät teot on yksi Koraanin avainkäsitteistä. Arabian termi "hyvä, oikeamielinen" sisältää hyvän, hyödyllisen ja oikean merkitykset. Arabian verbi "korjata, parantaa" johdetaan samasta juurisanasta. Suomen kielen sana "hurskas, oikeamielinen" ilmaisee hyvin kaikkia hyviä ja hyödyllisiä, uskonnon vuoksi tehtyjä tekoja. Koraanissa kaikkea, mikä tehdään Allahin suosion saavuttamiseksi, kutsutaan "hyviksi teoiksi".

Ihminen ei saavuta pelastusta vain uskonsa, vaan myös vilpittömästi uskoa osoittavien, oikeamielisten tekojen avulla. Sanat "minä uskon" eivät pelasta ihmistä, jollei tämä suostu noudattamaan uskonnon määräyksiä. Koraanissa Allah sanoo aiheesta seuraavasti:

"Luulevatko ihmiset, että heidät jätetään rauhaan eikä heitä koetella, jos he vain sanovat: "Me uskomme"? Me olemme koetelleet myös niitä, jotka elivät ennen heitä, jotta Allah tietäisi, ketkä heistä puhuvat totta ja ketkä valehtelevat." (29:2-3)

Hurskaat, oikeamieliset teot todistavat, mistä uskova on "tehty". Hänen tekonsa kertovat hänen päättäväisyydestään, varmuudestaan, määrätietoisuudestaan – toisin sanoen, hänen

uskonsa syvyydestä.

Koraanissa Allah nimeää erilaisia hyviä töitä. Islamin sanoman välittäminen ihmisille, muslimien etujen ja hyvinvoinnin puolustaminen, pyrkimys Koraanin parempaan ymmärtämiseen, muslimien henkilökohtaisten ja sosiaalisten ongelmien ratkaiseminen – kaikki nämä ovat hyviä tekoja. Islamilaisen palvonnan perusmuodot, kuten Allahin rukoileminen, varojen käyttö Hänen asiaansa ja pyhiinvaellus Mekkaan, kuuluvat myös tärkeisiin hyviin tekoihin:

”Ei hurskautta ole se, että te käänätte kasvonne itään tai länteen, vaan hurskautta on uskoa Allahiin, viimeiseen päivään, enkeleihin, Kirjaan ja profeettoihin, ja antaa sukulaisilleen, orvoille, köyhille, matkamiehille ja pyytävälle omaisuuttaan, vaikka sitä rakastaakin. Hurskautta on lunastaa orjia vapaaksi ja suorittaa rukouksensa, antaa almuja ja täyttää, mitä on luvannut, olla kärsivällinen onnettomuuksien ja kärsimysten edessä ja vaikeuden hetkellä. Jotka näin tekevät, ovat vilpittömiä ja pelkäävät Allahia.” (2:177)

On huomionarvoista, että teosta tekee hyvän sen takana oleva tarkoitus, ei sen lopputulos. Jotta teko olisi oikeamielinen, se on tehtävä Allahin vuoksi. Tämä erottaa hurskaan teon ”hyväntekeväisyydestä”. Oikeamielinen teko tehdään Allahin hyväksyntää etsien, kun taas ei-uskovien harjoittaman hyvän-tekeväisyyden taustalla on sosiaalisen solidaarisuuden henki ja henkilökohtainen halu esiintyä hyväntekijänä.

Seuraavat jakeet selittävät, miksi uskovien teot poikkeavat täysin almujenannosta:

”He täyttävät valansa ja pelkäävät päivää, jona kauhut yltävät kaikkialle. He ruokkivat köyhiä, orpoja ja vankeja parhaalla ruoalla: ”Me ruokimme teitä Allahin tähden haluamatta siitä korvausta tai vastapalvelusta, sillä me pelkäämme Herramme synkkää ja kauheaa päivää.” (76:7-10)

Jos ulkoisesti hurskaalta näyttävää tekoa ei ole tehty Allahin suosion saavuttamiseksi, se ei ole hyvä teko yksinkertaisesti siksi, että se on tehty toisten ihmisten miellyttämiseksi. Tämä on Koraanin mukaan vertaisten asettamista Allahin rinnalle, mikä on suuri synti. Seuraavassa jakeessa Allah selittää, miten ihmisten suosiota kalasteleva teko menettää arvonsa ja palautuu tavalliseksi teoksi:

”Voi rukoilijoita, jotka eivät piittaa rukouksestaan, vaan haluavat vain tulla nähdyiksi, eivätkä auta köyhiä.” (107:4-7).

Myös rahallinen auttaminen, mikä on hurskas teko Allahin edessä, muuttuu tavalliseksi teoksi, mikäli tarkoituksena on vain tehdä vaikutus ihmisiin omalla avokätsisyydellä. Allah kuvaa eroa Hänen vuokseen lahjoitetun ja oman edun vuoksi tehdyn välillä:

”Te, jotka uskotte, älkää tehkö tyhjäksi almujanne vaatimalla vastapalveluksia ja aiheuttamalla vahinkoa, niin kuin se, joka antaa omaisuuttaan ihmisten nähden, mutta ei usko Allahiin eikä viimeiseen päivään. Hän on kuin kallio, jonka päällä on hieman multaa: kun rankkasade osuu siihen, multa huuhtoutuu pois ja kallio jää paljaaksi. Hän ei hyödy teoistaan. Allah ei johdata

uskottomia. Ne, jotka kuluttavat omaisuuttaan tavoitellen Allahin suosiota ja vahvistuakseen uskossa, ovat kuin kukkulalla kasvava puutarha: kun rankkasade osuu siihen, se tuottaa kaksin verroin hedelmiä, ja vaikka se ei saisikaan rankkasadetta, saa se ainakin kastetta. Allah näkee, mitä te teette.” (2:264-265)

”Allah ei myöskään rakasta niitä, jotka jakavat omaisuuttaan vain näyttääkseen sitä ihmisille, mutta eivät usko Allahiin eivätkä viimeiseen päivään. Jolla on Saatana seuralaisenaan, sillä on huono kumppani! Mitä heitä haittaisi, jos he uskoisivat Allahiin ja viimeiseen päivään ja jakaisivat siitä, mitä Allah on heille antanut? Allah kyllä tuntee heidät.” (4:38-39)

Lyhyesti, teon tekee oikeamieliseksi sen takana piilevä tarkoitus (motiivi, intentio). Jos tarkoitus on hyvä, myös teosta tulee hyvä, vaikkei tavoiteltua lopputulosta saavutettaisikaan. Uskova saattaa esimerkiksi työskennellä ahkerasti jonkin hyvän asian puolesta Allahin suosiota tavoitellen, mutta hänen pyrkimyksensä eivät kannakaan toivottua hedelmää. Tämä ei kuitenkaan estä häntä saamasta palkkiotaan Allahilta. Jokaisen uskovan tulisi tunnustaa, että Allahilla on joskus syytä estää ihmistä saavuttamasta tavoittelevansa: **”—kenties te inhoatte jotakin, mikä onkin teille hyväksi, aivan kuin te kenties rakastatte jotakin, mikä onkin teille vahingoksi. Allah tietää, mutta te ette tiedä”** (2:216). Vain Allah tietää, onko ihmisen tavoitteleva asia hyväksi hänelle.

Kaikkien asioiden lopputulos on siis Allahin vallassa. Kaikki tehtävät tulisi suorittaa vain Hänen suosiotaan tavoitellen.

Kuten todettu, tarkoitus on oikeamielisen teon ydin. Tämä siksi, että Allah on kaikkien tarpeitten yläpuolella. Hän ei täten tarvitse mitään palvelijoittensa teoista. Allah sanoo:

"Ihmiset, te tarvitsette Allahia, mutta Hän, Ylistettävä, ei tarvitse ketään. Jos Hän tahtoisi, Hän voisi tuhota teidät ja tuoda tilallenne uuden luomakunnan, eikä se olisi Hänelle edes vaikeaa." (35:15-17)

Hän voi tehdä, mitä tahtoo, milloin tahtoo. Hän ei tarvitse uskovien tekoja eikä ponnistuksia tehdäkseen uskontonsa voittoisaksi:

"Eivätkö uskovat tiedä, että jos Allah tahtoisi, Hän voisi johdattaa kaikki ihmiset oikeaan?" (13:31)

Lyhyesti, jos ihminen tekee hurskaan teon, se koituu hänen omaksi parhaakseen. Oikeat teot ovat totisesti tie ikuiseseen pelastukseen. Kuten Koraanissa sanotaan:

"Joka kilvoittelee, kilvoittelee omaksi edukseen. Allah ei tarvitse ketään." (29:6)

Rukoileva, paastoava, rahojaan Allahin tiellä käyttävä, islamia puolustava ihminen hyötyy itse teoistaan. Hän itse on se, joka tarvitsee näitä hyviä tekoja; totisesti hän on saava anteeksiannon ja suuren palkkion vastalahjaksi.

Samasta syystä oikeamielinen teko saa Allahin hyväksynnän vain, jos se kumpuaa hyvästä tarkoituksesta:

"Ei Allahin luo tule niiden (so. uhrieläinten) liha ja veri, vaan teidän hurskautenne. Näin Hän on antanut ne teidän valtaanne, jotta te ylistäisitte Häntä, koska Hän on johdattanut teitä. Julista ilosanomaa hyväntekijöille." (22:37)

Siksi on olennaisen tärkeää muistaa Allahia koko ajan hyviä tekoja tehtäessä. Uskovan onkin rukoiltava Allahia hyväksymään hyvät pyrkimykset. Profeetta Abrahamin ja Ismaelin rukous toimii tästä hyvänä esimerkkinä:

”Abraham laski temppelin perustan yhdessä Ismaelin kanssa: ”Herramme, ota tämä meiltä vastaan! Sinä olet Kuuleva, Tietävä. Herramme, anna meidän olla Sinulle alistuvia ja tee jälkeläisistämme yksi, Sinulle alistuva kansakunta, ja näytä meille meidän pyhät tapamme ja ole meille armollinen. Sinä olet Armollinen, Säälivä.” (2:127-128)

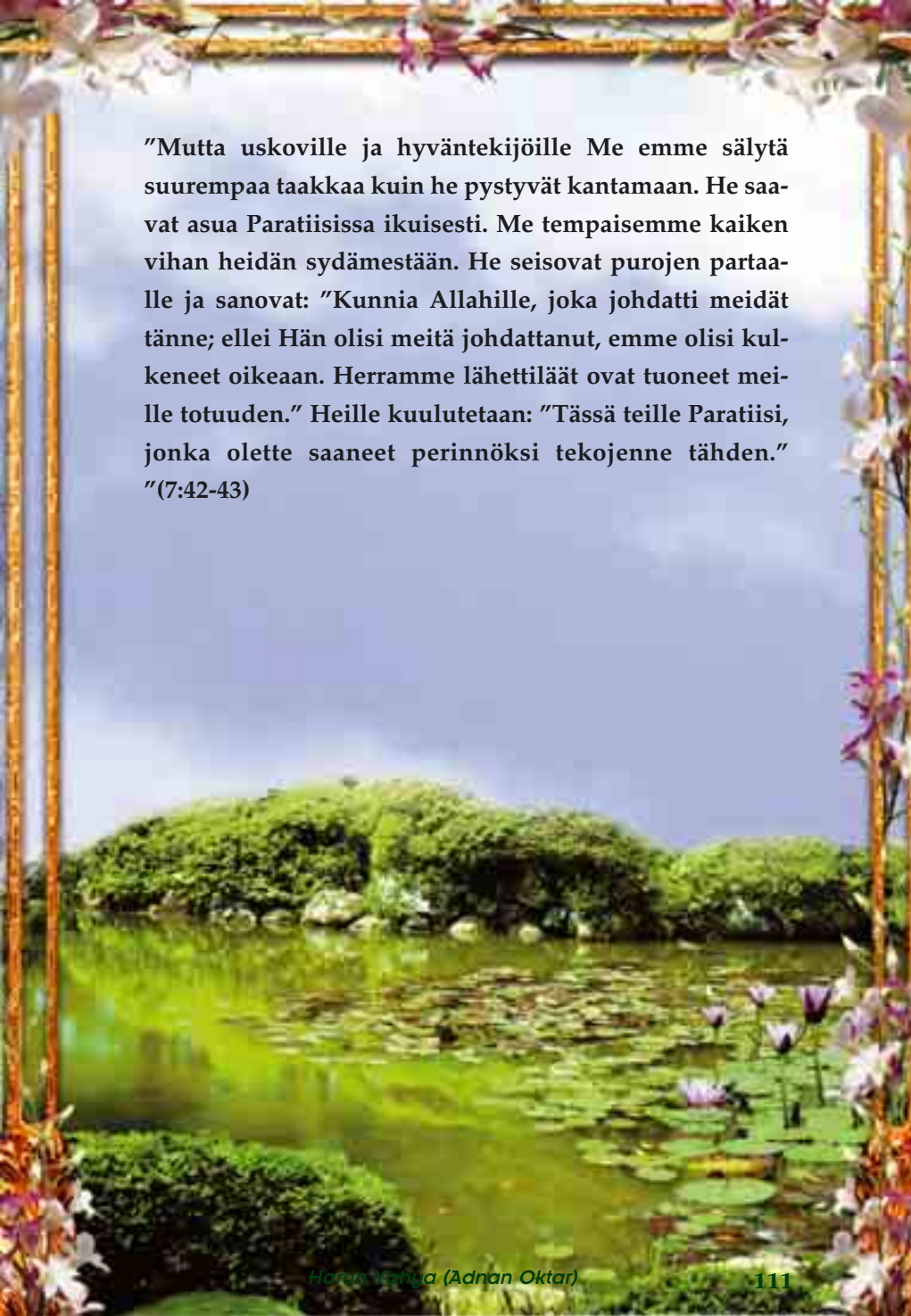
Myös Allahin sanat Daavidille ja tämän kansalle painottavat rukouksen tärkeyttä ja Allahin kiittämistä hurskaita tekoja suoritettaessa:

”Ne (so. henget) tekivät hänelle kaikkea, mitä hän vain tahtoi: palatseja, kuvapatsaita, astioita, jotka olivat suuria kuin altaat, ja jaloillaan seisovia kattiloita. ”Työskennelkää, Daavidin suku, kiitollisina! Mutta vain harvat palvelijoistani ovat kiitollisia.” (34:13)

Tällainen on totisesti palvelusta, joka vahvistaa uskoa Allahiin. Uskontunnustusta vahvistaa Allahin palveleminen ja Hänen lähelleen pyrkiminen:

”Hänen tykönsä kohoavat kauniit sanat, ja Hän nostaa hyvät teot luokseen” (35:10).

Harras uskova, joka suorittaa hyviä tekoja läpi elämänsä, saavuttaa varmasti Paratiisin puutarhat ja saa Allahilta tuonpuoleisessa mitä anteliaimman palkkion:

**"Mutta uskoville ja hyvän tekijöille Me emme säilytä suurempaa taakkaa kuin he pystyvät kantamaan. He saavat asua Paratiisissa ikuisesti. Me tempaisemme kaiken vihan heidän sydämestään. He seisovat purojen partaalle ja sanovat: "Kunnia Allahille, joka johdatti meidät tänne; ellei Hän olisi meitä johdattanut, emme olisi kulkenet oikeaan. Herramme lähettiläät ovat tuoneet meille totuuden." Heille kuulutetaan: "Tässä teille Paratiisi, jonka olette saaneet perinnöksi tekojenne tähden."
"(7:42-43)**

ALLAHIN KIITTÄMINEN

Kiitollisuus kanssaihmiselle jostain tältä saadusta suosion-osoituksesta puetaan kiitokseksi, joka ilmaisee arvostavia tunteita. Kiitollisuus Allahia kohtaan (=shukr) taas tarkoittaa sen ymmärtämistä, että kaikki kohtaamamme armo ja kaikki saamamme lahjat tulevat viime kädessä yksinomaan Allahilta. Koraanissa kiitollisuuden vastakohta määritellään epäuskon (kufr) käsitteellä, joka käsitetään kiittämättömyyden synonyymiksi. Jo tämä määritelmä itsessään osoittaa kiitollisuuden tärkeyden yhtenä palvontamuotona, ja sen puutteen vahingolliset vaikutukset uskovalle.

Kiitollisuus Allahille on yksi Koraanin ensisijaisesti painottamista käsitteistä. Lähes 70 jakeessa puhutaan Allahin kiittämisen tärkeydestä, annetaan esimerkkejä kiitollisista ja kiittämättömistä, ja kuvaillaan heidän palkkaansa tuonpuoleisessa. Käsitteelle suodun painoarvon syynä on, että se ilmaisee suoraan ihmisen uskon ja Allahin Ykseyden tunnustamisen määrää. Yhdessä jakeessa kiitollisuutta kutsutaankin Allahin palvomiseksi:

”Te, jotka uskotte, nauttikaa hyvästä ruoasta, jota me annamme teille, ja kiittäkää Allahia, jos Häntä palvotte(2:172).”

Eräissä toisessa jakeessa Allahin kiittämistä kuvataan epäjumalanpalveluksen vastakohtaksi:

”Sinulle ja niille, jotka olivat ennen sinua, on annettu ilmoitus: Jos asetat muita Allahin rinnalle, tekosi valuvat hukkaan, ja sinä joudut perikatoon. Ei, palvo Allahia ja ole kiitollinen.” (39:65-66)

Saatanan vastalauseet Allahille (hänen kieltäytyessään kumartamasta Aadamia) kertovat Allahin kiittämisen merkityksestä:

”Iblis (Saatana) sanoi: `Koska Sinä johdatit minua harhaan, minä väijyn heitä Sinun suoran tiesi varrella ja käyn heidän kimppuunsa edestä ja takaa, oikealta ja vasemmalta. Saat nähdä, etteivät useimmat heistä ole kiitollisia.`” (7:16-17)

Kuten edellä mainittiin, Saatana omisti elämänsä ihmisten harhaanjohtamiselle, vain loukatun ylpeytensä tähden. Hänen korkein tavoitteensa on saada ihmiset kiittämättömiksi Luojaansa kohtaan. Muistaessamme tätä Saatanan tavoitetta meidän on helpompi ymmärtää, miten ihminen eksyy luopuesaan kiitollisuudesta Allahia kohtaan.

Kiitollisuus on osa Allahin testiä. Ihminen on totisesti Hänen suosionsa kohteena, ja hänelle on kerrottu, miten hyödyntää sitä. Kiitokseksi häneltä odotetaan alistuvaa asennetta Luojaansa kohtaan. Kuitenkin vain ihminen itse voi valita, olla ko kiitollinen vai kiittämätön:

”Me loimme ihmisen mitättömästä siemenpisarasta koe-tellaksemme häntä ja annoimme hänelle kuulon ja näön. Me johdatimme hänet oikealle tielle, ja hän on kiitollis-

nen tai kiittämätön.” (76:2-3)

Näistä jakeista näemme, että ihmisen valinta kiittollisuuden ja kiittämättömyyden välillä on selvä merkki joko hänen uskostaan tai epäuskostaan.

Kiittollisuus liittyy läheisesti myös palkkioon tuonpuoleisessa. Rangaistus ei kosketa niitä, joilla on uskoa ja kiittollisuutta:

”Miksi Allah teitä rankaisisi, jos olette kiittollisia ja uskotte? Allah on kiittävä, Tietävä.” (4:147)

Tämä jae monien muiden ohella julistaa ilosanomaa, että Allah palkitsee ne, jotka pysyvät kiittollisina Luojalleen:

”Entä kun Herranne julisti teille: ”Jos olette kiittollisia, annan teille lisää, mutta jos olette kiittämättömiä, on rangaistukseni ankara.”” (14:7)

”Tämän Allah antaa ilosanomana niille palvelijoilleen, jotka uskovat ja tekevät hyviä töitä. Sano: En minä pyydä teiltä siitä muuta palkkaa kuin sukulaistrakkautta. Joka tekee hyvän työn, hänelle me kasvatamme siitä hyvän sadon. Allah on Anteeksiantava, Kiittollinen.” (42:23)

”Lootin kansa kielsi varoituksen. Me lähetimme heidän kimppuunsa hiekkamyrskyn, mutta Lootin perheen me pelastimme aamunkoitteessa armostamme. Näin me palkitsemme kiittolliset.” (54:33-35)

”Jos koettaisitte laskea Allahin armotyöt, ette pystyisi siihen. Allah on Anteeksiantava, Armelias”(16-18). Kuten tämä jae kertoo, Allahin lahjojen käsittäminen, niiden laskemisesta puhumattakaan, on mahdotonta. Koska Allahin lahjoilla

ei ole loppua, uskovan tulisi aina pitää itsensä Allahin muistamisen tilassa ja osoittaa kiitollisuuttaan Hänelle.

Jotain hyvin suurta suosionosoitusta toivovat ihmiset odottavat jotain erityistä tilaisuutta voidakseen lausua kiitoksensa Allahille. Jonkin suuren ongelman ratkeaminen tai vakavasta sairaudesta parantuminen ovat oikeita hetkiä kiitollisuuden osoittamiseen, he ajattelevat. Jos ihminen kuitenkin pohtii edes hetken, ymmärtää välittömästi olevansa jatkuvasti lukeuttomien siunausten ympäröimä. Joka hetkessä, jokaisessa minuutissa ilmenee taukoamaton lahjojen virta: elämä, hyvä terveys, älykkyys, tietoisuus, aistit, hengittämämme ilma; lyhyesti, kaikki elämän edellytykset lankeavat ihmiselle Allahin armosta. Korvaukseksi kaikista näistä ihmisen tulisi palvella Allahia kiitollisuudella. Näistä lahjoista piittaamattomat ihmiset, jotka eivät välitä kiittää Allahia, tunnustavat saamiensa siunausten merkityksen vasta, kun ne riistetään häneltä.

Koraani kehottaa vakavasti huomaamaan Allahin siunaukset ja muistuttaa toistuvasti niistä, jotka meillä on tapana unohtaa. Kokonainen kirjasarjakin olisi varmasti riittämätön kaikkien Allahin suomien siunausten nimeämiseen. Allah muovasi ihmisen muotoonsa, antoi tälle viisi aistia mahdollistaen näin ympäröivän maailman havaitsemisen, johdatti tämän oikealle tielle Kirjansa ja Lähettiläänsä avulla, selitti kirjoitukset ihmisille, halusi helppoutta, ei vaikeutta palvelijoilleen, pelasti nämä ei-uskovien sorrolta, teki heidän kotinsa lepo- ja turvapaikoiksi, loi raikkaan veden ja ravintoaineiden yltäkylläisen runsauden, meren antimet ja laivat, jotka purjehtivat päivin ja öin ihmiskunnan hyödyksi.

Kukaan ei voi oikeutetusti sanoa: "Rukoilen säännöllisesti ja toimin oikeamielisesti, mutten ole kiitollinen Allahille." Kiittämätön ihminen ei ajattele eikä muista Allahia, ja on näin ollen Hänestä piittaamaton. Tällainen ihminen syö ja kuluttaa hänelle annettun kuin eläin, miettimättä, miksi ja kenen toimesta hän on saanut kaiken tämän; totisesti, hänen on muutettava asennettaan, tai palkkion tai Paratiisin toivominen Allahilta olisi merkityksetöntä. Uskova ei koskaan saa laiminlyödä kiittollisuuttaan Allahille.

Meille on ilmoitettu, että vain Allahille kiitolliset näkevät ja tunnistavat Hänen merkkejään maailmassa ja ottavat niistä opikseen. Seuraavat jakeet selittävät tätä:

"Hyvä maa tuottaa kasvejaan Herransa luvalla, mutta huono ei kasva kuin niukasti. Näin me esitämme erilaisia merkkejä kiitollisia ihmisiä varten." (7:58)

"Me lähetimme Mooseksen merkkiemme kanssa: "Vie kansasi pimeydestä valoon ja opeta heitä muistamaan Allahin päivät." Siinä on merkkejä jokaiselle kärsivälliselle ja kestäväälle, arvostavalle ja kiitolliselle." (14:5)

"Etkö näe, kuinka laivat kyntävät merta Allahin armosta, jotta hän näyttäisi teille merkkinsä? Siinä onkin merkkejä kaikille kärsivällisille ja kiitollisille." (31:31)

"He sanoivat: "Herramme, tee taipaleemme pitemmiksi." He tekivät vääryyttä itselleen, ja me tuhosimme heidät perusteellisesti ja teimme heistä muinaisien tarujen aiheita. Siinä on merkkejä kaikille kärsivällisille ja kiitollisille." (34:19)

Näiden jakeiden viisaus ja niiden esittämät todisteet ovat

vain niiden ymmärrettävissä, joilla on kiitollisten herkkyyttä ja näkemystä. Tämä on totisesti palkkio kiitollisuudesta Allahille. Kiittämättömät ja kovat ihmiset taas eivät edes huomaa näitä jakeita.

Monissa jakeissa Allah neuvoo lähettäjitään, joista yksi Mooseskin oli, olemaan kiitollisia:

"Allah sanoi: "Mooses, olen valinnut sinut kaikista ihmisistä viemään viestini ja kuulemaan sanani. Ota vastaan, mitä annan sinulle, ja ole kiitollinen." (7:144)

Ahqafin suuran jakeessa 15 kypsän iän saavuttanut uskova (Koraani määrittelee 40 vuoden iän kypsyyden rajapyykiksi) rukoilee, että kykenisi kiitollisuuteen:

"Me olemme säätäneet ihmisen velvollisuudeksi kohdella hyvin vanhempiaan. Hänen äitinsä on vaivalla kantanut häntä ja vaivalla synnyttänyt hänet, ja hänen kantamisensa ja imetysaikansa on kestänyt 30 kuukautta. Kun hän sitten varttuu aikuiseksi ja saavuttaa 40 vuoden iän, hän sanoo: "Herrani, tee minut kykeneväksi olemaan kiitollinen siitä armosta, jota olet osoittanut minulle ja vanhemmilleni, ja tekemään hurskaita tekoja, jotka miellyttävät Sinua. Anna minulle hyviä jälkeläisiä. Minä käänny Sinun puoleesi ja alistun Sinulle." (46:15)

OMAN EDUN TAVAITTELUSTA LUOPUMINEN

Pyrkimys tottelevaisuuteen Allahin tahtoa kohtaan ja luopuminen oman edun tavoittelusta ovat selkeitä merkkejä vilpittömästä uskosta. Uskova, joka on hyvin tietoinen siitä, että kaikki siunaukset tulevat hänelle Allahilta, ja joka tästä syystä omistautuu vilpittömästi Hänelle ja pelkää Häntä, ei koskaan tavoittelisi pieniä henkilökohtaisia voittoja Allahin tiellä ponnistellessaan.

Henkilökohtaisten etujen toivominen Allahin tietä kuljettaessa ei käy yksin ihmisen uskon kanssa. Allahista ja tuonpuoleisesta tietoinen anna arvoa pienille eduille eikä koskaan pyrkisi, Allahin edessä, tyydyttämään omia mielihalujaan. Tätä vastoin ne, jotka omistautuvat pienille maailmallisen kiinnostuksen kohteilleen, ajatuksille ja ideoille, vain alentavat itsensä.

Koraani muistuttaa uskovia toistuvasti, etteivät nämä pyrkisi henkilökohtaiseen hyötyyn suorittaessaan palveluksia Allahin tähden. Kaikki Koraanin mainitsemat profeetat välittivät Allahin sanomaa mitään henkilökohtaista palkkiota pyytämättä. Tätä profeettojen hyvettä kuvailevat mm. seuraavat jakeet:

"Aadilaisten luo lähetimme heidän veljensä Huudin. Hän sanoi: "Kansani, palvokaa Allahia, sillä teillä ei ole muuta jumalaa kuin Hän: te vain seipitätte valheita. Kansani, en minä pyydä teiltä tästä palkkaa; palkitsemiseni on yksin Hänen asiansa, joka loi minut. Ettekö te ymmärrä?" (11:50-51)

"Sano: En minä pyydä teiltä siitä palkkaa; joka haluaa, valitkoon tien Herransa luo." (25:57)

"—heidän veljensä Nooa sanoi heille: "Pelätkää Allahia. Minä olen teille lähetetty luotettava lähettiläs. Pelätkää Allahia ja totelkaa minua. En minä pyydä teiltä tästä palkkaa. Palkitsemiseni kuuluu maailman Herralle." (106-109)

Kuten nämä jakeet osoittavat, Allahin tiellä ei tavoitella maallista etua. Uskova ei tähtää rahalliseen hyötyyn, korkeaan arvoasemaan tai ihmisten ihailuun – maallisia etuja kaikki – vastineeksi Allahin palvelemisesta. Ainoa tavoite on Allahin hyväksyntä. Allah voi kuitenkin niin tahtoessaan suoda voittoja, helpotusta ja suosionosoituksiaan uskoville jo tässä maailmassa.

Allahin tiellä suoritettun palveluksen arvohan ei riipu ihmisten arvostuksesta, vaan toiminnan takana piilevästä tarkoituksesta, intentiosta: nimittäin Allahin miellyttämisestä. Lähettiläät saarnasivat Hänen sanomaansa kansoilleen koko elinikänsä. Monia lähettiläistä ei arvostettu eikä seurattu, vaan pikemminkin vastustettiin. Tämä ei kuitenkaan missään nimessä merkitse tappiota heidän osaltaan. Koraanin tarkoittama menestys ei ole ihmisten lumoamista, vaan Allahin miellyttämistä. Uskova on vastuussa rukouksistaan, Allahia koskevan

tietoisuutensa lisäämisestä pohdiskelun avulla, ja Hänen palvelijanaan olemisestaan. Allahin asia taas on päättää voiton antamisesta. Uskovan tulee täyttää omat velvollisuutensa eikä kysellä, mitä kohtalolla on varattuna hänelle.

Allahin miellyttämiseen pyrkivät palvovat Häntä taukoamatta. Uskovat ovat hyvin tietoisia maailman houkuttelevasta, mutta pettävästä luonteesta. Siksi raha, hienot autot, loisteliaat talot, jalokivet, asema ja kuuluisuus eivät tee heihin vaikutusta. Tämä on Koraanin käskyjen mukaista:

“Ole kärsivällinen ja pysy niiden kanssa, jotka rukoilevat Herraansa aamuin ja illoin tavoitellen Hänen suosioaan. Älä anna silmiesi kääntyä heistä pois tavoitellen tämänpuoleisen elämän ihanuutta, äläkä tottele niitä, joiden sydämen Me olemme tehneet välinpitämättömäksi Meitä kohtaan ja jotka seuraavat ylenmäärin halujaan.” (18:28)

Tässä yhteydessä on tärkeää, että suhteessaan uskontoon ihmisen tulisi aina kysyä: Mitä muita palveluksia voisin suorittaa ansaitakseni Allahin suosion? mieluummin kuin: Miten voin hyötyä uskonnosta? Jälkimmäinen lähestymistapa ilmentäisi silkkaa vilpittömyyden puutetta. Koraanissa tällaisen ovelan asenteen omaksuneet määritellään tekopyhiksi teeskentelijöiksi. Nämä ovat ihmisiä, jotka teeskentelevät uskollisuutta ja käyttävät uskontoa omien etujensa ajamiseen. Itse asiassa he ansaitsevat tulen ankaran rangaistuksen tuonpuoleisessa. Koraanissa Allah selostaa heidän tapaustaan:

“He sanovat: ”Me uskomme Allahiin ja Hänen lähettilääseensä ja tottelemme.” Tämän jälkeen osa heistä

kääntyy pois. Nämä eivät ole uskovia. Kun heitä kutsutaan Allahin ja Hänen lähettiläänsä eteen, jotta Hän tuomitsisi heidän kiistansa, osa heistä kääntyy pois, mutta jos he itse ovat kantajia, he tulevat nöyrinä Allahin lähettilään luo.” (24:47-49)

Kuten jakeista ilmenee, teeskentelijät tunnustavat uskoa, jos hyötyvät siitä jotenkin, mutteivät myöhemmin pysy sanassaan. Tällaiset ihmiset saattavat jonkin aikaa näyttää hurskailutakin uskoilta, mutta ovat itse asiassa niitä, jotka – Koraanin sanoin – rakentavat sortuvalle jyrkän teelle:

”Onko se parempi, joka perusti rakennuksensa Allahin pelolle ja Hänen mieltymykselleen, vaiko se, joka perusti rakennuksensa sortuvan jyrkän teeen partaalle, ja se luhistui ja vei hänet mukanaan Helvetin tuleen? Allah ei johdata väärintekijöitä.” (9:109)

Lukemattomat muutkin Koraanin jakeet painottavat Allahin miellyttämisen tärkeyttä:

”Onko se, joka tavoittelee Allahin suosiota, samanveroinen kuin se, joka joutuu Hänen vihoihinsa ja saa sijansa Helvetistä? Se on paha asumus!” (3:162)

”He palasivat mukanaan Allahin armo ja suosio, eikä mikään onnettomuus heitä kohdannut. He tavoittelivat Allahin suosiota. Allah on Armollinen, Mahtava.”(3:174)

” Ei heidän salaisissa puheissaan ole paljon hyvää, paitisi jos joku kehoittaa antamaan almuja, toimimaan kohutuullisesti ja sovittelemaan ihmisten välillä. Joka tekee näin tavoitellen Allahin suosiota, saa meiltä suuren palkan.” (4:114)

”Allah johdattaa sillä rauhan tielle ne, jotka tavoittelevat Hänen mieltymystään, ja vie heidät pimeydestä valoon ja johdattaa heidät oikealle tielle.” (5:16)

”Allah on luvannut uskoville, sekä miehille että naisille, puutarhat, joiden notkelmissa virtaa puroja ja joissa he saavat asua ikuisesti, ja suloiset asunnot Eedenin puutarhoissa. Mutta Allahin mieltymys on kaikkein suurin palkka. Tämä on suurin voitto.” (9:72)

”(Ne, jotka —) ovat kärsivällisiä tavoittellessaan Herransa suosiota, pitävät rukouksensa ja jakavat siitä, mitä olemme heille antaneet, niin salassa kuin julkisestikin ja korvaavat näin hyvällä tekemänsä pahan. Heille kuuluu paras asumus: Eedenin puutarhat (—).” (13:22)

Uskovan korkein tavoite on Allahin suosion saavuttaminen ja taivaaseen pääseminen.

Siksi Allah sanoo uskovista: **”Me täytimme heidän mielensä ajatuksella tuonpuoleisen asunnosta” (38:46)**. Totisesti, tuonpuoleisen muistaminen on olennainen piirre uskovassa.

Todellinen armo ja ihanuus, jotka uskova haluaisi saavuttaa, sijaitsevat tuonpuoleisessa. Tämä paikka on väliaikainen paikka, ja mikä tärkeintä, sen siunaukset ovat luonteeltaan rajallisia ja lyhytaikaisia. Näine ominaisuuksineen maailma tarjoaa epätäydellisen esimerkin tuonpuoleisesta. Se on totisesti luotu vain muistuttamaan tuonpuoleisesta.

”Ihmiset rakastavat naisia, poikia, koottuja kulta- ja hopea-aarteita, jaloja ratsuja, karjaa ja peltoja. Tämä kaikki on tämän elämän väliaikaista nautintoa, mutta Allahin luo on hyvä palata (Allahin läheisyys on paras tavoite).” (3:14)

"Tietäkää, että tämänpuoleinen elämä on vain leikkiä, huvitusta ja turhaa koreutta; te kerskutte toisillenne ja kilpailette omaisuudellanne ja lapsiluvullanne. Tämä on vain kuin sade, jonka esiin nostattama kasvillisuus ilahduttaa uskottomia, mutta sitten kuivuu ja kulottuu ja muuttuu oljeksi. Tuonpuoleisessa odottaa ankara rangaistus, mutta myös Allahin anteeksianto ja suosio. Tämänpuoleinen elämä on vain pettävää nautintoa."
(57:20)

Uskova käyttää hyväkseen tämän elämän lahjat ja antimet. Näin tehdessään hän kuitenkin keskittyy Allahin ja tuonpuoleisen muistamiseen eikä koskaan unohda elämän todellista tarkoitusta. Allah varoittaa uskovia maallisten asioiden viettelevästä luonteesta:

"Sano: Jos isänne, poikanne, veljenne, vaimonne ja sukunne, hankkimanne omaisuus, kaupankäynti, jonka pelkätte kärsivän, ja teille mieluista asuinpaikat ovat rakkaampia teille kuin Allah, Hänen lähettiläänsä ja kamppailu Hänen tiellään, niin odottakaa vain, kunnes Allah ratkaisee asiansa! Allah ei rakasta syntisiä." (9:24)

Al-Dzumua –suurassa Allah ilmoittaa, millaista asennetta uskovien tulee välttää:

"Kun he näkevät mahdollisuuden käydä kauppaa tai huvitella, he kiirehtivät pois ja jättivät sinut seisomaan yksin. Sano: Se, mikä odottaa Allahin luona, on parempi kuin kauppa tai hovit, sillä Allah on paras elättäjä."
(62:11)

VELJEYS JA SOLIDAARISUUS

Vilpitön omistautuminen ja lojaliteetti Allahia kohtaan, veljeys ja solidaarisuus ovat uskovien tärkeitä ominaisuuksia. Koraani sanoo kaikkia uskovia veljiksi; he jakavat samat tunteet, ponnistelevat yhteisen tavoitteen puolesta, tukeutuvat samaan Kirjaan ja tavoittelevat samaa määränpäättä. Näin ollen solidaarisuus muodostuu uskovien yhteisön luonnolliseksi piirteeksi. Allah ylistää tätä uskovien välistä kiintymystä seuraavassa jakeessa:

”Totisesti Allah rakastaa niitä, jotka taistelevat Hänen tiellään vierekkäin, aivan kuin he olisivat vankka muuri.” (61:4)

”Pitäkää kaikki yhdessä kiinni Allahin köydestä älkääkä hajaantuko vaan muistakaa Allahin teille osoittamaa armoa, kun olitte toistenne vihollisia ja Hän liitti teidän sydämenne yhteen ja teistä tuli Hänen armostaan veljiä, vaikka olitte jo tulisen kuilun partaalla. Hän pelasti teidät siitä. Näin Allah tekee teille merkinne selviksi, jotta kulkisitte oikealla tiellä.” (3:103)

Uskovat ovat vaatimattomia ihmisiä, jotka tuntevat yhteenkuuluvuutta ja armoa toisiaan kohtaan. Tästä syystä

yhtenäisyyden ja solidaarisuuden kokemus vallitsee luonnostaan heidän keskuudessaan. Mutta myös tämänlaatuisessa yhteisössä saattaa olla syitä varovaisuuteen; eräät virheelliset käytöstavat voivat vahingoittaa tätä solidariteettia ja luoda epäystävällistä ilmapiiriä uskovien keskuuteen.

Perussyypäsuotavaan käytökseen on totisesti ihmisen sielu, an-nafs. On totta, että uskova on lämmin ja suvaitsevaisempi. Jokaisen ihmisen sielussa on kuitenkin paha puoli, ja moraalisen heikkouden hetkenä tuo paha puoli voi ohjata ihmisen toimintaa; toisin sanoen, hän saattaa toimia kateuden, itsekkyyden tai kunnianhimon ajamana.

Tästä syystä Koraani varoittaa sielun pahan puolen aiheuttamasta vakavasta vaarasta uskovien yhtenäisyydelle. Koska sielu, joka saattaa ilmentää Saatanan tuntomerkkejä ihmisessä, pystyy johtamaan uskovia harhaan, heidän tulee varoa sellaista käytöstä, joka provosoi toisten uskovien huonoja puolia. Allah kehottaa Koraanissa:

”Sano palvelijoilleni, että he puhuisivat kauniisti, sillä Saatana kylvää epäsopua heidän keskuuteensa. Saatana on ihmisen selkeä vihollinen.” (17:53)

Edellämainitun jakeen viesti on tärkeä: Allah määrää uskovat puhuttelemaan toisia parhaalla mahdollisella tavalla (ei hyvällä, vaan parhaalla). Se paljastaa Saatanan tärkeän piirteen: hän pyrkii luomaan hajaannusta uskovien keskuuteen.

Saatanan perusmenetelmä uskovien yhtenäisyyden rikkomisessa on keskinäisen kilpailun lietsominen uskovien sydämissä. Varomattomuuteen tuudittautunut uskova voi hyvinkin langeta suuruudenkuvitelmiin ja kunnianhimpoon jonkin korke-

an yhteiskunnallisen arvon saavuttamiseksi. Tällaisessa mielentilassa hän saattaa pyrkiä käyttäytymään ylemmyydentuntoisesti muita uskovia kohtaan. Hän saattaa myös kadehtia jotain veljeään syystä tai toisesta. Vaikka ”kateus” voi tunteena kuulostaa ymmärrettävältä ja anteeksiannettavalta, siihen sisältyy vakavampi virhe, kapinallisuus Allahia kohtaan. Koraanissa se mainitaan seuraavasti: ”Vai kadehtivatko he ihmisiltä sitä suosiota, jota Allah on näille osoittanut?”(4:54) Kaikki siunaukset ovat siis Allahin antamia, ja jonkun toisen saamien lahjojen kadehtiminen on yksinkertaisesti Allahin tahdon vastustamista. Tästä syystä uskovien tulisi huolella varoa moista suhtautumista, joka kaikkea muuta kuin edistää Allahin tahdon mukaista ja Häntä miellyttävää käyttäytymistä. Seuraava jae kuvaa, miten vahingollista sellainen on uskovien yhtenäisyydelle:

”Totelkaa Allahia ja Hänen lähettilästään älkääkä kiistellä keskenänne, ettette menettäisi rohkeuttanne ja tarmoanne. Olkaa kärsivällisiä, sillä Allah on kärsivällisten kanssa.” (8:46)

Uskovan ei tule sallia kilpailuhengen ja erimielisyyden vallita veljiensä joukossa. Hänen sieluaan eivät koskaan saa johdattaa tällaiset alkukantaiset tunteet. Hän ei saa myöskään herättää kateutta toisissa. Vaatimattomuus hälventää kilpailuhenkisyiden vaaroja uskovien keskuudessa. Toinen Koraanin painottama, avainasemassa oleva uskovien ominaisuus on uhrautuvaisuus. Uskova pitää toisten tarpeita ja toiveita ensisijaisina, hyveellistä henkeä osoittaen. Hän jopa nauttii tällaisen asenteen omaksuessaan. Koraani kuvaa tätä:

"Ne, jotka ovat asettuneet asumaan ja omaksuneet uskon ennen heitä, rakastavat niitä, jotka pakenivat heidän luokseen. He eivät tunne tarvitsevansa mitään siitä, mitä näille on annettu, vaan jopa suosivat näitä enemmän kuin itseään, vaikka olisivat itsekin puutteenalaisia. Ne menestyvät, joita on suojeltu saituudelta." (59:9)

Kateus, keskinäinen kilpailu ja riidanhaluisuus ovat siis kolme perustavanlaatuaista vaaratekijää veljeyden säilymiselle ja uskovien yhtenäisyydelle. Kunnianhimon usein lietsoma kilpailuhenkisyys vahingoittaa veljeyden sidettä. Tämä on totisesti vahingollista ihmissielulle ja johtaa moraaliseen taantumukseen.

Miten järjetöntä siis onkaan haaskata aikaa toisten uskovien ponnistusten vahingoittamiseen kateudella ja kilpailemisella, kun ihmisen edessä aukeaa loputon joukko mahdollisuuksia Allahin suosion saavuttamiseen. Totisesti, kilpailuhenki ei koskaan vallitse ympäristössä, jonka yhteinen tavoite on Allahin miellyttäminen. Uskova ei koskaan saisi unohtaa, että uskovien yhteisö on kuin keho, jonka jokainen osa toimii läheisessä yhteistyössä toisten kanssa yhteisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Tässä valossa uskovien tulisi kokea veljiensä saavutukset kuin omana menestyksenään. Tämä on hyvin tärkeä seikka. Lukemattomat koraaninkohdat painottavat veljeyden merkitystä. Seuraavassa jakeessa uskovat rukoilevat:

"Ne, jotka tulivat heidän jälkeensä, sanovat: "Herramme, anna anteeksi meille ja veljillemme, jotka tulivat uskoon ennen meitä, äläkä aseta sydämeemme vihaa toisia uskovia kohtaan. Herramme, Sinä olet Laupias, Armelias." (59:10)

Erimielisyys ja vastakkainasettuminen pilaavat uskovien koko yhteisen kilvoittelun. Ne vähentävät uskovien yhtenäisyyttä ja voimaa, vahvistaen siten ei-uskovia. Todellakin, jolleivät uskovat suojaa toisiaan, sorto pääsee vallalle. Koraani tekee seuraavan huomion:

”Uskottomat ovat toistensa ystäviä. Jos te ette ole toistenne ystäviä, pääsee koettelemus ja suuri turmio kaikialle maahan.” (8:73)

Uskovia käsketään yksiselitteisesti pitämään yhtä ja olemaan veljiä:

”Älkää olko niin kuin ne, jotka hajaantuivat ja ryhtyivät riitelemään saatuaan selkeät todisteet. Heitä odottaa ankara rangaistus.” (3:105)

”He kysyvät sinulta sotasaaliista. Sano: Sotasaaliit kuuluvat Allahille ja profeetalle. Pelätkää Allahia, olkaa sovussa keskenänne ja totelkaa Allahia ja Hänen profettaansa, jos olette uskovia.” (8:1)

”Sinulla ei ole mitään tekemistä niiden kanssa, jotka hajaantuivat uskossaan ja muodostivat lahkoja. Heidän asiansa on Allahin vallassa, ja Hän kertoo heille, mitä he ovat tehneet.” (6:159)

Uskovat on velvoitettu armollisuuteen ja myötätuntoisuuteen toisiaan kohtaan. Vaatimattomuus on uskovien tunnus. Röyhkeys ja kateus eivät leimaa uskovia, vaan ei-uskovia. Täten uskovien tulee aina välttää joutumasta sielunsa pahan puolen johdattamaksi ja jatkuvasti pyytää Allahilta suojaa, katua ja tehdä parannusta. Niitä, jotka eivät saa sielunsa pahuutta kuriin, odottavaa loppua kuvataan seuraavasti:

"Uskovaiset! Joka teistä luopuu uskostaan, tietäköön, että Allah tuo hänen tilalleen ihmisiä, jotka rakastavat Häntä ja joita Hän rakastaa, jotka ovat nöyriä uskovia kohtaan, mutta ylpeitä uskottomia kohtaan, jotka kilvoittelevat Allahin tiellä eivätkä pelkää ihmisten moitteita. Tämä on Allahin armo, jonka Hän antaa, kenelle tahtoo. Allah on Mahtava, Tietävä." (5:54)

VAATIMATTOMUUS JA YLIIMIELISYYS

Vaatimattomuus on yksi kaikkein olennaisimmista, keskeisimmistä käsitteistä, joista Koraanissa toistuvasti muistutetaan. Vaatimattomuus ja nöyryys ovat uskon merkkejä, kun taas yliimielisyys on tunnusomaista epäuskolle.

Vaatimattomuus liitetään uskoon ja yliimielisyys epäuskoon siksi, että usko johdattaa ihmisen ymmärtäväisyyteen ja viisauteen, mutta epäusko estää häntä saavuttamasta näitä ominaisuuksia. Viisautta rakentaa tietoisuus Allahista, eikä ihminen, jonka sydämessä asuu usko, rohkene käyttäytyä ylemmydentuntoisesti. Hän myöntää auliisti, että Allah hallitsee kaikkea, eikä hän, ihminen, ole muuta kuin palvelija, jolle on suotu monia suosionosoituksia. Ymmärtäväinen ihminen näkee Allahin voiman kaikessa ja käsittää omat vajavaisuutensa: ihminen on heikko, kärsii nälästä, on altis sairauksille, tuntee kipua, eikä voi estää vanhenemistaan. Hän ei luonut itseään, eikä siten voi välttää kuolemaa. Haavoittuvassa kehollisuudessaan hänen kohtalonaan on elää tietty aika ja tulla sitten laskeutuksi hautaansa. Lopulta hänen on palattava Luojansa luo. Hänellä ei ole minkäänlaista syytä ylemmydentuntoon.

Vaikka hän tuntisi olevansa jotain, kaikki on saatu lahjaksi Allahilta. Hänen velvollisuutensa on osoittaa kiitollisuutta, ei ylemmydentuntoa. Luojansa tunnustaminen ilmenee tavassa, jolla ihminen käyttäytyy. Hän on täysin tietoinen heikkouksiinsa Allahin edessä; tältä hän ei kuitenkaan näytä toisten silmissä. Päinvastoin, muut tuntevat hänet arvokkuudesta, kunniallisuudesta, vaatimattomuudesta, itseluottamuksesta ja kypsydestä.

Kykenemättömydessään kuvitella Allahia epäuskovat jäävät tyhjän ylpeytensä ja ylimielisyytensä vangeiksi. He näkevät itsensä erillisinä, Allahista riippumattomina identiteetteinä. He arvostavat itseään hyvien ominaisuuksiensa, kuten älykkyyden, terveyden, ulkonäön ja saavutustensa vuoksi ajattelematta, että nämä kaikki ovat Allahin antamia, ja ne voidaan riistää milloin tahansa. Ei-uskovien luonteessa on myös toinen puoli, alemmuuskompleksi. Se on yleensä seurausta epäonnistumisesta jonkin aseman tai elintaseikan saavuttamisessa. Täysin tietämättöminä sellaisista avainkäsitteistä, kuin Allahin tahtoon tyytyminen ja Häneen luottaminen, ei-uskovat saattavat kärsiä erilaisista komplekseista, yleensä joko ylemmyys- tai alemmuus- sellaisista. Koraani kuvaa heidän tilaansa:

”Niiden sydämässä asuu turha ylpeys, jotka kiistelevät Allahin merkeistä, vaikka he eivät ole saaneet siihen lupaa. Turvaa Allahiin, sillä Hän on Kuuleva, Näkevä.”
(40:56)

Tällaiselle ihmiselle vain omalla olemassaololla on merkitystä. Hänelle kaikki näyttäytyy vain keinoina tyydyttää omaa egoaan. Hän etsii jatkuvasti tilaisuutta kehua itseään. Hän kiis-

tää epäonnistumisensa eikä koskaan myönnä tappion olevan tuttua. Jossain vaiheessa hän kehittää voimakkaan vihan uskontoa kohtaan. Perussyyn tähän on uskonnon opettama ainutlaatuinen totuus, että ihminen on vain Allahin orja, jonka olemassaolo riippuu täysin Hänestä. Itsearvostuksensa kaikkialta saartamana hän tulee täysin sokeaksi uskonnon osoittamalla totuudelle. Tässä val(a)istuksen puutteessa hän pitäytyy tiukasti omassa näkökulmassaan. Koraani sanoo tällaisista ihmisistä:

”Niin he kielsivät merkkimme vääryyttään ja korskeutetaan, vaikka olivat itse vakuuttuneita niistä. Katso, kuinka syntisten kävi!” (27:14)

Tällaiset ylpeytensä linnoittautuneet ihmiset elävät egoaan varten. Epäilemättä juuri he ovat kaikkein taipuvaisimpia pahaan. Seuraava jae varoittaa meitä heidän petollisesta lähestymistavastaan:

”Monet miellyttävät sinua puhumalla tästä elämästä ja he kutsuvat Allahin mietteidensä todistajaksi, mutta silti he ovat pahimpia vihollisiasi. Pois käännettyään he kiirehtivät tekemään paha ja tuhoamaan viljan ja karjankasvun, mutta Allah ei pidä pahanteosta. Kun heille sanotaan: ”Pelätkää Allahia”, heidät valtaa ylpeys ilkitöistään! Helvetissä on heille kylliksi, ja se onkin kurja lepopaikka.” (2:204-206)

Toisessa jakeessa ylimielisten asennetta kuvataan seuraavasti:

”Voi valehtelevaa syntistä, joka kuulee Allahin merkkejä luettavan, mutta pysyy korskeana kuin ei olisi niitä

kuullutkaan. Vie hänelle sanoma tuskallisesta rangaituksesta!” (43:7-8)

Sen kieltäminen, minkä sielu ymmärtää, johtuu silkasta ylimielisyydestä. Tämä on avainasia pohtiessamme ylimielisyyden vaikutusta ikuiseen elämään. Ylimielisyyden valitseminen merkitsee tuskaa ja surua sekä tässä elämässä että tuonpuoleisessa. Siksi ylimielisyys on ihmisen katkerin vihollinen.

Myös Saatanan kapinoimisen ja eksymisen syynä oli ylimielisyys. Se on pohjimmiltaan pääasiallisena syynä kaikenlaisiin pahoihin tekoihin. Tämä selitetään Koraanissa Saatana lankeemuskertomuksessa:

”Herrasi sanoi enkeleille: ”Minä luon ihmisen savesta, ja kun olen tehnyt hänet ja puhaltanut häneen henkeni, kumartakaa häntä maahan asti.” Kaikki enkelit kumarsivat, paitsi Iblis, joka oli ylpeä ja kiittämätön. Allah kysyi: ”Iblis, miksi et kumarra kätteni luonusta? Oletko sinä liian ylpeä tai jalosyntyinen?” Iblis vastasi: ”Minä olen häntä parempi, sillä Sinä loit minut tulesta, mutta hänet savesta.” Silloin Allah sanoi: ”Ulos Paratiisista, sinä kirottu! Kiroukseni seuratkoon sinua hamaan tuomion päivään asti.” (38:71-78)

Saatana tässä esittämät lausunnot ovat hätkähdyttäviä; ne kuvastavat hänen ilkeää ja pahansuopaa luonnettaan. Saatana uskoi perusteettomasti omaan tärkeyteensä ja siitä seuraavaan ylemmyyteensä Aadamiin nähden. Hän unohti, että vain Allah voi ylentää tai alentaa luotujaan. Käskiessään enkeleitä kumartamaan Aadamia Allah totisesti korotti Aadamin muiden yläpuolelle. Kukaan järkiolento ei tohdi vastustaa Allahin käskyä.

Silti Saatana rohkeni, ja lopputuloksena hänet kirottiin ikuisiksi ajoiksi.

Saatana toimii huonona esimerkkinä polkuaan seuraaville. Saatana kapinoi Allahia vastaan ja rohkaisee myös muita tekemään niin. Seuraavat jakeet valaisevat meille, miten ihminen johdetaan harhaan:

"Allah kysyi: Iblis, miksi sinä et kumarra?" Iblis vastasi: "En minä kumarra ihmistä, jonka olet luonut savesta, muovattavasta mudasta." Allah sanoi: "Lähde siis täältä, sinä viheliäinen. Ole kirottu tuomion päivään asti." Iblis pyysi: "Herrani, anna minulle aikaa siihen asti, kunnes heidät herätetään henkiin." Allah vastasi: "Sinulle on annettu aikaa määrättyyn päivään asti." Iblis sanoi: "Herrani, koska johdatit minua harhaan, teen maallisen heidän silmissään haluttavaksi ja johdatan heidät kaikki harhaan." (15:32-39)

Saatana haluaa myös muiden kulkevan harhaan. Tämä on psyykkisen tyydytyksen muoto, joka on yleinen myös ihmisillä. Saatanan tavoin rikoksentekijä haluaa muidenkin tekevänsä samaa ja jäävän kiinni. Samanlainen odotus huojentaa Saatanaa, toivo rikoksen ja myös rangaistuksen jakamisesta. Uskon hylkääviä ja Allahin olemassaolon kiistäviä lohduttaa, että ympärillä on muitakin eksyneitä. "Kaikki tekevät niin" ja "Jos kaikki nämä ihmiset joutuvat helvettiin, menen minäkin sinne" ovat usein lausuttuja ajatuksia. Ne ovat edellä kuvatun logiikan seurausta. Saatana tuntee Allahin, on totaalisen tietoinen Hänen olemassaolostaan ja myös Hänen voimastaan. Oman ylemmyyskompleksinsa ajamana hän kuitenkin odottaa

erityiskohtelua ja haluaa nauttia tietyistä etuoikeuksista. Siksi hän kulkee harhaan kuullessaan käskyn kumartaa Aadamia. Ihminen ei jää Saatanaa vähäisemmäksi rikkomuksessaan: Koraanissa kuvaillaan, miten uskottomat kyllä tietävät ja tunnustavat Allahin olemassaolon, mutta kuvitellen itsensä jollain tavalla erityisiksi he haluavat nauttia etuoikeutetusta asemasta. Monet harhaan kulkevat ihmiset jopa kuvittelevat olevansa vieläkin "Allahin rakastettuja palvelijoita". Koraani mainitsee usein tämänlaisen mentaliteetin:

"Juutalaiset ja kristityt sanovat: "Me olemme Jumalan lapsia, ja Hän rakastaa meitä." Sano: "Miksi Hän sitten rankaisee teitä teidän synneistänne? Ei, te olette vain ihmisiä, jotka Hän on luonut. Hän antaa anteeksi, kenelle tahtoo, ja rankaisee, ketä tahtoo. Jumalalle kuuluu taivaan ja maan ja kaiken niiden välissä olevan valtius, ja Hänen luokseen on kaikkien palattava." (5:18)

Tunne ylemmyydestä ja etuoikeutetusta asemasta voi ilmetä monin eri tavoin. Islam opettaa ihmiselle, että hän on olemassaolonsa velkaa Allahille, ja ettei hänellä ole muuta kuin Allahilta saamansa lahjat. Tämän tosiasian kieltäminen on pääasiallinen syy ihmisten eksymiselle. Saatanan kaltaisina tämän sanoessa: "Minut on luotu tulesta", monet ihmiset tuntevat ylemmyyttä hienon perhetaustan, rikkauden tai hyvän ulkonäön tähden. Tällaiset seikat johtavat lopulta heidän

häpeämättömään ylimielisyyteensä. Mooseksen kansaan kuuluvan Qarunin tapaus toimii hyvänä esimerkkinä:

"Qarun kuului Mooseksen kansaan ja teki sille vääryyttä. Me annoimme hänelle niin paljon aarteita,

että vahvakin joukko tuskin jaksoi kantaa niiden avaimia. Hänen kansansa sanoi hänelle: "Älä ylpisty, sillä Jumala ei rakasta ylpeitä, vaan tavoittele tuonpuoleisen asuntoa sillä omaisuudella, mitä Jumala on sinulle antanut. Ei sinun silti tarvitse unohtaa omaa osaasi tässä maailmassa. Tee hyvää niin kuin Jumala on tehnyt sinulle hyvää. Älä tee pahaa maassa, sillä Jumala ei rakasta pahantekijöitä." Qarun vastasi: "Minä olen saanut omaisuuteni oman taitoni ansiosta." Eikö hän tiennyt, että Allah oli ennen häntä tuhonnut useita sukupolvia, jotka olivat olleet häntä vahvempia ja rikkaampia? Syntisiltä ei kauan kysellä heidän synneistään. Hän astui kansansa eteen kaikessa komeudessaan, ja ne, jotka tavoittelivat vain tämän maailman nautintoa, sanoivat: "Kunpa mekin saisimme saman, minkä Qarun on saanut. Häntä on menestys seurannut." Mutta ne, joilla oli tieto, sanoivat: "Voi teitä, Jumalan antama palkkio on paras sille, joka uskoo ja tekee hyviä töitä, mutta vain kärsivälliset tavoittavat sen." Me annoimme maan nielaista hänet taloineen, eivätkä hänen joukkonsa voineet auttaa häntä Allahia vastaan. Hän ei apua saanut. Ne, jotka vielä eilen olivat toivoneet olevansa hänen sijassaan, sanoivat: "Jumala antaa viljalti omaisuutta sille palvelijalleen, jolle tahtoo, ja vähän toiselle. Ellei Jumala olisi ollut meille armollinen, olisi maa niellyt meidätkin. Eivät kiittämättömät menestykään." Tuonpuoleisen asunnon me annamme niille, jotka eivät halua ylpeillä eivätkä aiheuttaa tuhoa maassa. Hurskaat voittavat loppujen lopuksi." (28:76-83)

Kuten äskeiset jakeet osoittavat, Qarun ja hänen kaltaisen-
sa uskovat saaneensa menestystä siitä yksinkertaisesta syystä,
että ovat ansainneet sen tietyillä ominaisuuksillaan. He joko
unohtavat tai täysin kieltävät noiden ominaisuuksiensa olevan
todellisuudessa Allahin siunauksia.

Qarunin lausunto: "Kaikki tämä on annettu minulle sen
tiedon vuoksi, joka minulla on" kuvastaa tätä asennetta.
Tällainen ihminen on taipuvainen "onnittelemaan itseään",
kuten edellämainitut jakeet kertovat. Tästä syystä havaitsemme
tärkeilevää ja voitonriemuista käytöstä niillä, jotka saavuttavat
menestystä, vaurautta ja valtaa. Pohjimmiltaan sellaisia ovat
itseään "Allahin rakastettuina palvelijoina" pitävät ihmiset.

**"Ei ihminen väsy rukoilemasta hyvää, mutta jos onnetto-
muus kohtaa häntä, hän on epätoivoinen ja onneton. Jos
me annamme hänen maistaa armoamme häntä kohdan-
neen onnettomuuden jälkeen, hän sanoo: "Tämä kuuluu
minulle, enkä minä usko hetken koittavan. Vaikka
minut tuotaisiinkin takaisin Herrani eteen, minua odot-
taisi Hänen luonaan kaikkein paras palkkio." Kyllä me
kerromme uskottomille, mitä he ovat tehneet ja annam-
me heidän maistaa ankaraa rangaistusta." (41:49-50)**

Ylimielisesti käyttäytyviin ja itseään jatkuvasti ylistäviin
viitataan Koraanissa seuraavasti:

**"Oletko nähnyt ne, jotka julistavat itsensä nuhteetto-
miksi? Allah on se, joka puhdistaa, kenet tahtoo, eikä
kenellekään tehdä rihmankaan verran vääryyttä." (4:49)**

Uskovat sen sijaan eivät koskaan ole varmoja, ovatko he
Allahin silmissä juuri sellaisia ihmisiä, jotka ansaitsevat

Paratiisin. Siksi uskovat rukoilevat Herraansa "pelon ja toivon vallassa" (32:16). He rukoilevat: "Varjele meitä tulen rangais-
tukselta!" (2:201); "Älä anna sydäntemme eksyä, kun olet ker-
ran johdattanut meitä" (3:8); "Ota meidät luoksesi alistunei-
na" (7:126). Silkasta ylimielisyydestä ihminen luulee kuuluvan-
sa Paratiisin ansaitsevien joukkoon. Ylimielisyys on kuitenkin
suurin este ikuiselle pelastukselle, sillä "Allah ei rakasta itse-
rakkaita kerskureita" (57:23).

Ylimielisyyden teemaan palataan Koraanissa toistuvasti.
Seuraavat jakeet kehottavat ihmistä varomaan ylimielisyyttä:

**"Älä kuljeskele ylimielisenä: et sinä voi halkaista maata
etkä saavuttaa vuorien korkeutta." (17:37)**

**"Älä halveksi ihmisiä äläkä kulje korskeana maassa,
sillä Allah ei rakasta ylpeitä kerskujia." (31:18)**

**"Jokainen onnettomuus, joka kohtaa maata tai teitä
itseänne, on kirjoitettu Kirjaan jo ennen kuin se tapah-
tuu. Tämä on Allahille helppoa. Tämän me kerromme,
jotta te ette surisi sitä, minkä menetätte, ettekä iloitsisi
liikaa siitä, minkä Hän teille antaa. Allah ei rakasta itse-
rakkaita kerskureita." (57:22-23)**

**"Palvokaa Allahia älkääkä asettako ketään Hänen rinna-
lleen. Kohdelkaa hyvin vanhempianne, sukulaisia, orpo-
ja, köyhiä ja naapureitanne – olivatpa he sukulaisianne
tai eivät – lähimmäisiänne, matkamiehiä ja orjia. Allah ei
rakasta itserakkaita ja ylpeitä ihmisiä." (4:36)**

Koraanissa uskovia muistutetaan usein nöyryydestä ja
vaatimattomuudesta. Uskovat välttävät ylimielisyyttä kaikin
voimin, sillä he ymmärtävät jakeen "Allah ei rakasta itserakkai-

ta kerskureita". Koraani myös julistaa vaatimattomuuden uskovan perushyveeksi:

"Teidän jumalanne on yksi Jumala. Alistukaa Hänen tahtoonsa (islamissa). Julista ilosanomaa nöyrille." (22:34)

"Armollisen palvelijoita ovat ne, jotka kulkevat nöyrinä maassa, ja kun tietämättömät puhuttelevat heitä, he vastaavat: "Rauha!" (25:63)

"Tuonpuoleisen asunnon me annamme niille, jotka eivät halua ylpeillä eivätkä aiheuttaa tuhoa maassa. Hurskaat voittavat loppujen lopuksi." (28:83)

"Ne uskovat merkkeihimme, jotka vaipuvat kumartaen maahan ja ylistävät Herransa kunniaa, kun heitä muistutetaan siitä. He eivät ole ylpeitä." (32:15)

On tärkeää huomata tämä: uskooko ihminen, vai kulkeeko hän harhaan, riippuu täysin hänen ylimielisyydestään tai nöyryydestään. Ylimielisyyden seuraukset selitetään seuraavassa jakeessa:

"Minä käännän pois merkeistäni ne, jotka kulkevat ylimielisinä ilman oikeutusta; vaikka he näkisivät kaikki merkit, eivät he uskoisi niihin, ja vaikka he näkisivät oikeudenmukaisuuden tien, eivät he ottaisi sitä omakseen, mutta jos he näkevät harhaannuksen tien, sen he valitsevat omakseen, sillä he pitävät merkkejämme valheena eivätkä välitä niistä." (7:146)

Menneiden aikojen uskottomia yhdistävä virhe oli heidän ylimielisyytensä.

”Ei, olethan sinä nähnyt merkkejäni mutta sinä kielsit ne, olit ylimielinen ja kuljit uskottomien joukossa.” (39:59)

”Kun heille sanotaan: ”Pelätkää Allahia”, heidät valtaa ylpeys ilkitöistään! Helvetissä on heille kylliksi, ja se onkin kurja lepopaikka.” (2:206)

”Me annoimme Moosekselle Kirjan ja lähetimme hänen jälkeensä muita profeettoja. Jeesukselle, Marian pojalle, me annoimme selkeät todisteet ja vahvistimme häntä pyhällä hengellä. Niskuroitteko te joka kerran, kun profeetta tuo teille käskyjä, joista te ette pidä; toiset te kielsitte, toiset tapoitte?” (2:87)

Ylimieliset ovat Helvetin asukkaita, joiden kohtalona on asua siellä ikuisesti:

”Niille, jotka kielsivät merkkimme ja kääntyivät niistä ylimielisinä pois, ei avata taivaan portteja eivätkä he saa käydä Paratiisiin ennen kuin kameli mahtuu neulan-silmästä. Näin me palkitsemme syntiset. He saavat sijansa Helvetistä, ja liekit peittävät heidät alleen. Näin me palkitsemme väärintekijät.” (7:40-41)

”Mutta ne, jotka kieltävät merkkimme ja kääntyvät niistä ylimielisinä pois, joutuvat tuleen ikuisiksi ajoiksi.” (7:36)

Profeettoja vastustaneet ja heitä vastaan kapinoineet olivat ylimielisiä, samoin kuin heitä vastaan taistelleet. Koraanin ”uskottomien johtajiksi” ja ”ylpeästi käyttäytyviksi” kutsumat ihmiset kieltäytyivät tottelemasta Profeettaa ylpeytensä ja yli-

mielisyytensä tähden. He yksinkertaisesti torjuivat toisen ihmisen kutsun ja johdatuksen oikealle tielle. Heidän turmeltuneisuutensa oli rajaton. Yhteisöjen johtajien ylpeydestä mainitaan usein Koraanissa:

"Hänen kansansa ylpeät johtajat sanoivat niille uskoviille, joita pidettiin heikkoina: "Sanotteko te tietävänne, että Salih on lähetetty Jumalan luota?" He vastasivat: "Me uskomme siihen, mitä hänet on lähetetty tuomaan." Ylpeät sanoivat: "Me emme usko siihen, mihin te uskotte." (7:75-76)

"Hänen kansansa ylpeät johtajat sanoivat: "Shu`aib, me ajamme pois kaupungistamme sinut ja ne, jotka uskovat kanssasi, ellette te käänny takaisin uskoomme." Shu`aib vastasi: "Vastoin tahtoammeko meidän pitäisi kääntyä?" (7:88)

Ylimieliset ihmiset pitävät korkeimmassa arvossa sosiaalista statusta, vaurautta ja mainetta. Allahin lähettiläs, jolta nämä ominaisuudet puttuvat, joutuu heti heidän torjumakseen, koska on heidän silmissään kykenemätön johdattamaan ihmis-kuntaa oikealle tielle. Yleisin uskottomia yhdistävä piirre on heidän taipumuksensa kapinoida Allahin valitsemia lähettiläitä vastaan.

Koraani kertoo Israelin kansan kapinasta Talutia, heille lähetettyä johtajaa vastaan, seuraavasti:

"Heidän profeettansa sanoi heille: "Jumala on antanut teille Saulin kuninkaaksi", mutta he vastasivat: "Kuinka kuninkuus voisi kuulua hänelle, vaikka meillä on siihen suurempi oikeus? Eihän hänelle ole edes suotu suurta

omaisuutta!" Profeetta sanoi: "Jumala on valinnut hänet ja antanut hänelle enemmän tietoa ja ruumiinvoimaa. Jumala antaa kuninkuuden, kenelle tahtoo. Hän tietää kaiken." (2:247)

Myös profeetta Muhammadin aikana yhteisön johtohenkilöt vastustivat häntä kiivaasti sanoen: "Miksei tätä Koraania ole lähetetty jollekulle näiden kahden kaupungin mahtimiehelle?" (43:31)

eidän vastustuksensa kumpusi tavasta arvioida ihmisiä näiden rikkauden, omaisuuden tai maineen perusteella. Jos lähettiläs olisi lukeutunut kaupunkien mahtimiehiin, häntä olisi toteltu. Jonkun seuraaminen vain siksi, että Allah oli valinnut tämän, tuntui heille vaikealta heidän ylimielisyytensä tähden. Sama tapahtui Salihille, joka lähetettiin Thamudin kansan luokse:

"Thamudilaiset kielsivät varoituksen ja sanoivat: "Pitäisikö meidän seurata yhtä omasta joukostamme? Silloinpa me vasta olisimme hulluja ja eksyksissä! Olisiko varoitus lähetetty juuri hänelle kaikista meistä? Ei, hän on hävytön valehtelija!" (54:23-25)

Kietoutuneen suura (74) autta meitä suuresti pyrkiessämme ymmärtämään, miten ylimielisyys vie ihmiset harhaan. Se kertoo esimerkin miehestä, joka on saanut Allahilta monia siunauksia ja joka kuuntelee ja ymmärtää Allahin sanat, muttei tottele Allahia ylimielisyytensä tähden. Tästä hän ansaitsee tulla lähetetyksi Helvettiin:

"Jätä minun huolekseni se, jonka yksin olen luonut, ja jolle olen antanut viljalti omaisuutta ja monia poikia.

Olen ethnyt hänelle kaiken helpoksi, mutta hän vain haluaa Minun antavan lisää! Ei! Hän on jääräpäinen, hän vähät välittää merkeistämme. Minä panen hänet vielä kulkemaan vastamäkeä! Hän miettii ja laskee. Irottu! Kuinka hän laskeekaan! Kirottu tosiaan! Kuinka hän laskeekaan ja pohtii. Sitten hän rypistää äkeänä kulmiaan, kääntyy pois ylpeänä ja sanoo "Tämä on vain opittua tai-kuutta. Ihmisen puhetta tämä vain on." Minä paistan hänet Saqarissa! Mistäpä tietäisit, mikä Saqar on! Se ei jätä eikä säästä, vaan korventaa nahan." (74:11-29)

Toiset jakeet kuvaavat ylimielisen ihmisen tilaa Helvetissä seuraavasti:

"Tarttukaa häneen ja raahatkaa hänet keskelle Helvettiä! Kaatakaa hänen päälleen rangaistukseksi kiehuva vettä!" "Maista nyt tätä, sinä mahtava ja ylhäinen!" "Tämä on nyt se, mitä te ette uskoneet olevan." (44:47-50)

Ihminen on vain Allahin palvelija. Pitämällä mielessään tämän asemansa Allahin edessä ihminen kykenee sydämessään arvostamaan Allahilta saamiaan lahjoja. Näin hän ymmärtää, ettei omista mitään, vaan pitää hallussaan Allahin lahjoituksia. Hän löytää todellisen lohdun kiittolisuudesta Allahille. Jos hän ylpistyy saamistaan lahjoista, hän myös ennen pitkää menettää niistä saamansa ilon. Pian hän saa havaita menettäneensä siunaukset kokonaan. Kaikki perustuu oman asemansa käsittämiseen Allahin edessä; Allah johdattaa sitä, joka käsittää olevansa Hänen palvelijansa. Muutoin hän ansaitsee Herransa vihan, kuten seuraavat jakeet ilmoittavat:

"Joka on liian ylpeä ollakseen Hänen palvelijansa ja

pöyhkeilee, tietäköön, että Hän kokoaa kaikki luokseen.” (4:172)

”Mutta ne, jotka kieltävät merkkimme ja kääntyvät niistä ylimielisinä pois, joutuvat tuleen ikuisiksi ajoiksi.” (7:36)

”Tuonpuoleisen asunnon me annamme niille, jotka eivät halua ylpeillä eivätkä aiheuttaa tuhoa maassa. Hurskaat voittavat loppujen lopuksi.” (28:83)

ALLAHIIN LUOTTAMINEN JA ALISTUMINEN

Kaksi tärkeää uskon indikaattoria ovat luottamus Allahiin ja Hänen tahtoonsa alistuminen. Näiden luoma linja erottaa uskovan viime kädessä ei-uskovasta.

Uskottomasta koko maailma näyttää olevan kaaoksessa. Hän tulkitsee olemassaolonsa sattuman oikuksi. Myös häntä ympäröivät tapahtumat vaikuttavat satunnaisilta. Tällainen maailmankatsomus on kuitenkin haitaksi henkiselle hyvinvoinnille; se synnyttää turvattomuuden tunnetta, epäluottamusta ja tulevaisuuden pelkoa. Ihminen huolehtii ja suunnittelee päiväänsä. Sadat, jopa tuhannet riippumattomat tekijät saattavat muokata hänen elämänsä suureksi pettymykseksi. Hän tuntee itsensä hauraaksi ja voi milloin hyvänsä sairastua parantumattomaan tautiin. Odottamattomia tapahtuu; hän voi menettää työnsä tai jonkun rakkaan ihmisen. Hän kokee tyrmistyneisyyttä tällaisten satunnaisiksi uskomionsa tapahtumien äärellä. Uskova taas ymmärtää maailman olemuksen: että Allah huolehtii kaikista elävistä olennoista, eikä mitään tapahdu ilman Hänen lupaansa tai Hänen tietämättään. **”Ei ole eläintä, jota Hän ei johdattaisi hiustupsusta” (11:56); ”Hänelle**

kuuluu kaikki, mitä on taivaassa ja maassa. Kaikki tottelee Häntä” (30:26); ”Siinä on tunnusmerkkejä pohtiville” (15:75).

Uskova on perustavanlaatuisen vakuuttunut siitä, että Allah hallitsee ja kontrolloi kaikkea (13:2). Hän on hyvin tietoinen siitäkin, että kaikki hänen elämänsä tapahtumat ovat ennaltamäärättyjä. Iksi hän ei voi pitää mitään tapausta ”onnettomuutena”. Vaikka jokin vaikuttaisi ”onnettomuudelta”, sen merkitys on hyvä. Mikään Allahin luomistyössä ei ole turhaa. Mitä tahansa uskovan elämässä tapahtuukin, ne on suunniteltu koitumaan hänen parhaakseen. Vaikka asia näyttäisikin ulkoisesti onnettomalta, uskovan tulee kestää ja panna uskonsa Allahiin. Hän kääntää kaiken lopulta hyväksi.

Vaikeassa kamppailussaan uskova löytää lohtua ja rauhaa tällaisesta katsomuksesta. Tutkiessamme Koraania näemme kaikkien lähettiläiden ja heidän seuraajiensa kohdanneen äärimmäisen kovia ja ilmeisen ”onnettomia” koettelemuksia. Miltei kaikkia uskovia vastustettiin, uhkailtiin, loukattiin, kidutettiin, pahoinpideltiin ja jotkut jopa tapettiin. Silti mikään ei pelottanut heitä; ei voimakkain vastarinnan myrsky eivätkä mahtavimmat armeijat. He pysyivät lujina ja vahvoina, koskaan luopumatta päättäväisyydestään. Tällaisen asenteen perusta lepää täysin uskovan rakentaman tietoisuuden varassa: että kaikki on Allahin luomaa ja suunniteltu tuottamaan jotain hyvää. Uskovat tietävät, että Allah suo heille johdatusta, eikä säilytä yhdenkään sielun kannettavaksi enempää kuin se pystyy kantamaan. Koraanissa sadat jakeet kutsuvat luottamaan Allahiin ja alistumaan Hänelle:

”Sano: Meitä kohtaa vain se, mitä Allah on meille

säätänyt. Hän on Herramme. Uskovaiset luottakoot Allahiin.” (9:51)

Arabiankielinen, Allahiin luottamisesta käytettävä sana on *tawakkul*, joka tarkoittaa ”ottaa holhoojaksi ja auttajaksi”. Toisin kuin arkikäytössä, sana saa Koraanissa aivan erilaisia lisämerkityksiä. Yleensä sillä tarkoitetaan: tehdä parhaansa ja jättää loput Allahin haltuun. Utta holhoojaksi ja auttajaksi ottaminen sisältää enemmän kuin tämän. Se tarkoittaa kaikkien tapahtumien – seurauksineen - jättämistä Allahin huolehdittavaksi.

Tässä kohdassa meidän on vältettävä perustavanlaatuista väärinkäsitystä: asioiden jättäminen Allahin haltuun ei millään muotoa tarkoita, että väistyisimme syrjään päivittäisistä velvollisuuksistamme. Päinvastoin, uskova työskentelee osana kaikkia tapahtumia, huolehtien kaikista velvollisuuksistaan. Allahiin luottamisen todellinen merkitys on tietoisuudessa, että kaikki kokemamme ja tekemämme tapahtuu Allahin valvonnan alaisena; siksi uskovat aloittavat kaikki pyrkimyksensä ottamalla Hänet holhoojakseen ja auttajakseen.

Koraanissa kerrotut profeettojen rukoukset neuvovat meitä tässä tärkeässä asiassa. Muurahaisten suurassa profeetta Salomo sanoo: **”Herrani, auta minua olemaan kiitollinen Sinulle armosta, jota olet osoittanut minulle ja vanhemmilleni, ja tekemään hurskaita töitä, jotka miellyttävät Sinua. Päästä minut armossasi hurskaiden palvelijoihisi joukkoon.”** (27:19). Tämä rukous osoittaa selvästi Salomon tietoisuuden siitä, että hän voi onnistua tehtävässään vain Allahin tahdosta, ja hän pyytää Allahin hyväksyntää toimeen ryhtyessään.

Näin selittyy "luottamus Allahiin". Uskova ymmärtää, että sekä ulkoinen maailma että hänen oma sielunsa ovat täysin Allahin vallan alaisia. Niinpä hän alistaakin sielunsa Kaikkivaltiaalle Luojalle. Näin uskova saavuttaa ylivertaisen rohkeuden; rohkeuden haastaa vaikka koko maailma, samalla säilyttäen oman tyyneytensä ja luottavaisuutensa, aivan kuin mitään vaaraa ei olisi. Asennetta, jota uskova osoittaa vaikeuksissa ja koettelemuksissa, kuvaillaan monissa Koraanin kertomuksissa. Yksi niistä on profeetta Nooan:

"Lue heille kertomus Nooasta ja siitä, kuinka hän sanoi kansalleen: "Kansani, jos teille on käynyt raskaaksi se, että olen teidän joukossanne ja muistutan teitä Jumalan merkeistä – mutta minä luotan Jumalaan – päättäkää yhdessä epäjumalienne kanssa, mitä aiotte tehdä, ettei asia painaisi teitä. Tulkaa sitten kertomaan minulle, mitä olette päättäneet, älkääkä antako minun odottaa. Jos te käännytte pois, tietäkää, että minä en ole pyytänyt teiltä palkkaa. Yksin Jumalan asiana on palkita minut. Minun on käsketty alistua Hänelle." (10:71-72)

Myös Shu`aib omaksui saman asenteen suhteessa kansaansa:

"Hän sanoi "Kansani, mitä arvellette: Jos minä olen saanut Herraltani selvän todistuksen ja Hän antaa minulle hyvän elatuksen, kuinka voisin olla tottelematta Häntä? En minä tahdo riidellä teidän kanssanne kieltämällä teiltä jotain. Tahdon vain sopua voimieni mukaan. Menestymiseni on Jumalan asia. Häneen minä luotan ja Hänen puoleensa käännyin." (11:88)

Monet Koraanin kohdat painottavat Allahiin luottamista ja uskovien osoittamaa kestävyyttä:

”Jos he kääntyvät pois, sano: Allah riittää minulle. Ei ole muuta jumalaa kuin Hän. Häneen minä luotan, ja Hän on mahtavan valtaistuimen Herra.” (9:129)

”Ne ovat uskovia, joiden sydän vavahtaa, kun Allah lausutaan. Kun heille luetaan Hänen merkkejään, heidän uskonsa vain kasvaa, ja he luottavat Herraansa.” (8:2)

”Allahille kuuluvat taivaan ja maan salaisuudet, ja Hänen luokseen kaikki päättyy. Palvokaa Häntä ja luotakaa Häneen. Herrasi pitää lukua teidän teoistanne.” (11:123)

”Olemme lähettäneet sinut kansan luo, jota ennen on ollut toisia kansoja, jotta lukisit heille sen, minkä olemme sinulle ilmoittaneet, vaikka he eivät uskokaan Armolliseen. Sano: Hän on Herrani. Ei ole muuta jumalaa kuin Hän. Häneen minä luotan ja Hänen luokseen palaan.” (13:30)

”Profeettamme sanoivat heille: ”Emme me olekaan kuin kaltaisianne ihmisiä, mutta Allah antaa armonsa, kenelle palvelijoistaan tahtoo. Emme me voi esittää valtuutusta ilman Allahin lupaa. Häneen luottakoot uskovaiset.” (14:11-12)

”Sano: Hän on Armollinen, Häneen me uskomme ja Häneen luotamme. Kyllä te saatte tietää, kuka oli pahas-ti eksyksissä.” (67:29)

Allahiin luottavan ja Hänet holhoojaksi ottavan on olta-

va hyvin tietoinen siitä, ettei ole ketään muuta luotetuksi ja hoollojaksi kelpaavaa. Mikään ei vaivaa uskovaa niin kauan kuin tämä rukoilee Allahia ja luottaa Häneen. Allahin tahdosta tapahtuvat etenevät ja johtavat uskovalle parhaaseen lopputulokseen. Kuten Koraanissa sanotaan:

”Luota Allahiin, sillä Hän on Riittävä Suojelija.” (33:3)

”Sille, joka pelkää Allahia, hän järjestää keinin selvitä ja suo hänelle toimeentulon tavalla, jota hän ei ole tullut ottaneeksi huomioon. Allah riittää sille, joka luottaa Häneen. Allah saavuttaa tavoitteensa ja Hän on asettanut kaikelle määrän.” (65:2-3)

Kukaan ei voi vahingoittaa uskovia ilman Allahin lupaa. Kukaan ei voi tappaa ketään ilman, että Allah antaa sen tapahtua. Vain Allah voi riistää elämän. Siksi on mieletöntä pelätä ketään muuta kuin Allahia. Koraani muistuttaa uskovia toistuvasti tästä:

”Tällainen supattelu on Saatanasta lähtöisin, ja hän haluaa aiheuttaa sillä uskoville surua, mutta ei hän voi vahingoittaa heitä lainkaan, ellei hänellä ole Allahin lupaa. Luottakoot uskovat siis Allahiin!” (58:10)

”Älä tottele uskottomia ja teeskentelijöitä äläkä välitä heidän kiusanteostaan vaan luota Allahiin. Allah on riittävä edusmies.” (33:48)

”Jos kysyt heiltä, kuka on luonut taivaan ja maan, he vastaavat: ”Allah.” Sano: Mitä arvelette niistä, joita te väitätte olevan Allahin lisäksi: Jos Allah tahtois minulle paha, voisivatko ne pelastaa minut, tai jos Hän haluaisi

osoittaa minulle armoaan, voisivatko ne sen estää? Sano: Allah riittää minulle, ja Häneen uskovat panevat toivonsa.” (39:38)

Allahiin uskova ja Hänelle alistuva, joka ottaa Hänet todelliseksi holhoojaksi ja auttajaksi, on turvassa Saatanan houkutuksilta. Koraanissa tämä ilmaistaan jakeessa: **”Ei Saatanalla ole valtaa niihin, jotka uskovat ja luottavat Herraansa” (16:99)**. Ne, jotka tuonpuoleisessa saavat osakseen Allahin hyväntahtoisuuden, ovat niitä, jotka panevat toivonsa Häneen ja alistuvat Hänelle.

”Mitä te saattekin, on se vain tämänpuoleisen elämän väliaikaista nautintoa. Sitä parempaa ja pysyvämpää on se, mikä odottaa Allahin luona niitä, jotka uskovat ja luottavat Herraansa.” (42:36)

”Jaakob sanoi: (—) ”Poikani, (—) menkää eri porteista, vaikka eivät neuvoni auta teitä Jumalaa vastaan. Jumalan vallassa on päättää, ja Häneen minä luotan. Häneen luotakoot kaikki!” (12:67)

”Pane luottamuksesi Elävään, joka ei kuole, ja ylistä Hänen kunniaansa. Hän tuntee palvelijoidensa synnit.” (25:58)

ANTEEKSIANNON RUKOILEMINEN JA KATUMUS

Jotkut ihmiset pyrkivät koko elämänsä ajan virheettömän julkisivun luomiseen persoonastaan. Heidän tavoitteidensa ytimenä on täydellisyys ja täydelliseltä vaikuttaminen. Tämä on luonnollista seurausta siitä, että ihminen pitää erehtymistä ja virheiden tekemistä arvoaan alentavana. Heidän näkökulmaansa ihannehminen on se, joka kykenee säilyttämään virheettömän imagon.

Tällainen virheettömyyden tavoittelu on harhaa. Se ei myöskään kuulu Koraanin ylistämiin uskovien ominaisuuksiin. Sanomme jopa, ettei sellaista ihannetta uskovasta ole olemassa, sillä ihmisen olemukseen kuuluu heikkous, nöyryys ja avuttomuus Allahin edessä, ja tästä johtuen hän saattaa tehdä virheitä läpi elämänsä. Hän epäilemättä yrittää parhaansa välttääkseen virheitä ja syntejä, mutta koska on vain hauras Allahin palvelija, hän ei onnistu olemaan erehtymätön. Koraanissa kerrotaan, että ihmisessä on vikoja ja syntejä Allahin edessä:

”Jos Allah rankaisisi ihmisiä heidän ansioittensa mukaan, Hän ei jättäisi maan pinnalle yhtään mitään, mutta Hän on kuitenkin antanut heille lykkäystä määräaikaan

asti. Kun heidän määräaikansa täyttyy, Allah kyllä näkee palvelijansa.” (35:45)

Uskovalta ei siis odoteta täydellisen tahrattomuuden asennetta, vaan hänen odotetaan vain jatkuvasti tavoittelevan Allahin anteeksiantoa.

Itse asiassa tämä ominaisuus erottaa uskovan uskottomasta. Uskottomat pyrkivät kätkemään vikansa ja virheensä, mutta uskova ei koskaan tähtää tähän. Hänelle on tärkeää sisäisen katumuksen tunteminen, alituinen Allahin puoleen kääntyminen ja anteeksi anominen.

Koraania lukiessa huomaamme, että halukkuus anteeksiannomiseen on uskovien luonnollinen ja pettämätön ominaisuus. Tämän ansiosta ymmärrämme, että uskovat eivät koskaan pidä itseään synnittöminä ja virheetöminä olentoina. Päinvastoin, he turvaavat aina Allahin armoon. Seuraavassa jakeessa pidetään Allahin puoleen kääntymistä ja katumista yhtenä uskovien tärkeimmistä ominaisuuksista:

”Uskovat ovat sellaisia, jotka katuvat, palvovat, ylistävät, vaeltavat, polvistuvat, kumartavat, käskävät kohtuullisuuteen, kieltävät väärästä ja noudattavat Allahin käskyjä. Julista heille ilosanomaa.” (9:112)

Katumuksen ja anteeksiannon käsitteiden välinen yhteys ja hienoinen ero ovat huomionarvoiset. Anteeksi pyytäminen Allahilta on säännöllinen ja jatkuva palvonnan muoto uskoville. Ihminen voi anoa kaikkia syntejään, tahallisesti ja tahattomasti tehtyjä, anteeksi aamusta iltaan. Itsensä lisäksi hän voi anoa anteeksiantoa toisillekin uskoville, kuten Koraanissa sanotaan.

Arabiankielinen sana anteeksi pyytämiselle on "istigfar", joka tarkoittaa Allahin attribuutilta, Gafurilta, pyytämistä. Gafur (G-F-R) on arabiankielinen vastine peittämiselle, suojaamiselle ja kätkemiselle.

Anteeksi pyytäminen Allahilta merkitsee lupausta puhdistaa itsensä ja etsiä turvaa Allahin armosta ja armeliaisuudesta. Koraanissa uskovat rukoilevat sanoen: "Herramme, anna meille meidän syntimme anteeksi, pyyhi pois meidän pahat tekomme ja ota meidät hurskaiden joukkoon" (3:193).

Allahin päätös asiasta kuuluu:

"Minä olen teidän kanssanne. Jos te pidätte rukouksenne, annatte almuja, uskotte lähettiläisiini ja autatte heitä sekä annatte Allahille kauniin lainan, Minä pyyhin teiltä pois teidän syntinne ja annan teidän käydä sisään puutarhoihin, joiden notkelmissa virtaa puroja. Mutta joka teistä tämän jälkeen kieltää, on eksynyt tasaiselta tieltä." (5:12)

Kuten sanottu, Allahilta voi anoa anteeksi sekä omia tahallisia ja tahattomia syntejään että toisten uskovien syntejä. Tämä on tärkein ero anteeksipyytämisen ja katumisen välillä. Vaikka anteeksipyytäminen kuuluu uskovien säännöllisiin rukouksiin, katumus on tiettyä syntiä tai heikkoutta kohtaan omaksuttu päättäväinen asenne, tai vakaa päätös kääntyä pois tuosta synnistä.

Katuminen tarkoittaa, että hakee Allahista suojaa syntejään vastaan, lupaa olla palaamatta synnin tekemiseen, ja pyytää tähän johdatusta ja apua Allahilta. Katumisen sananmukai-

nen käännös on ”kääntyä takaisin”. Katumus ilmaisee siis ehdotonta sitoutumista tietystä synnistä irtisanoutumiseen.

Katumuksen aikaansaava aikomus on olla palaamatta tiettyyn syntiin. Allah kehottaa uskovia:

”Uskovaiset, kääntykää vilpittömän katuvina Allahin puoleen; kenties teidän Herranne pyyhkii pois teidän pahat tekonne ja antaa teidän käydä puutarhoihin, joiden notkelmissa virtaa puroja” (66:8).

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että uskova katuisi jotain vikaansa tai syntiään vain kerran. Hän saattaa katua kerran, ja sortua sitten heikkouden hetkenä uudelleen samaan syntiin. Allahin armo ei kuitenkaan koskaan lakkaa syleilemästä häntä, vaan hän voi edelleen tehdä katumusta ja turvautua Allahiin. Allah on aina valmis osoittamaan armoa ja laupeutta uskoville. Tämä ilmaistaan Koraanissa seuraavasti:

”Sano: Palvelijani, jotka olette olleet hillittömiä, älkää lakatko toivomasta Allahin armoa, sillä Allah voi antaa kaikki synnit anteeksi. Hän on Anteeksiantava, Armollinen. Kääntykää Herranne puoleen katuvina ja alistukaa Hänelle ennen kuin rangaistus teitä kohtaa, sillä silloin teitä ei enää auteta.” (39:53-54)

On kuitenkin eräs katumisen muoto, jota Allah ei hyväksy: vilpillinen katumus kuoleman lähestyessä — hetkellä, kun kuoleva kohtaa kuoleman enkelit. Koraani sanoo tästä:

”Allah armahtaa niitä, jotka tietämättömyydessään tekevät pahaa, mutta katuvat pian. Heidä Allah armahtaa. Hän on Tietävä, Viisas. Ei Allahin armo kuulu niille, jotka tekevät pahaa, kunnes kuolema heidät korjaa, ja

sanovat silloin: "Nyt minä kadun", eikä niille, jotka kuolevat jumalattomina. Heille me olemme valmistaneet tuskallisen rangaistuksen." (4:17-18)

Koraanissa Allah antaa puhuttelevan esimerkin tuollaisesta viime hetken katumuksesta. Farao, joka ajoi takaa Moosesta ja uskovia tappaakseen nämä, katui, kun Allahin ihme aiheutti hänen hukkumisensa mereen.

"(—) kunnes (farao) jäi aaltojen alle. Silloin hän sanoi: 'Minä uskon, ettei ole muuta jumalaa kuin se, johon israelilaiset uskovat, ja minäkin alistun Hänelle.'" (10:90)

Mutta Allah vastasi hänelle:

"Nytkö koetat pelastautua tällä? Mutta sinähän olit aiemmin tottelematon ja turmiontekijä!" (10:91)

Koska katumus on ikuisen pelastuksen olennainen edellytys, ihmisen tulisi ymmärtää sen tärkeys ja suorittaa tätä palvonnan muotoa parhaan kykynsä mukaan. Hän on saattanut tehdä paljonkin syntiä ja kapinoida Luojaansa vastaan, mutta Allah kietoo palvelijansa niin runsaaseen armoon, että korvaa vilpittömän katumuksen ikuisella pelastuksella:

"Kun ne, jotka uskovat merkkeihimme, tulevat luoksesi, sano heille: Rauha teille! Teidän Herranne on säätänyt olevansa armelias. Joka teistä tekee tietämättömyyksissään paha ja sitten katuu ja korjaa tekonsa, tietäköön, että Allah on Anteeksiantava, Armelias." (6:54)

On muistettava, että Allah antaa anteeksi niille uskotto-

mille ja teeskentelijöillekin, jotka taistelivat Häntä ja Hänen Lähettilästään vastaan, jos nämä kääntyvät Hänen puoleensa vilpittömällä ja aidolla katumuksella:

”Teeskentelijät joutuvat alimpaan tuleen, etkä voi löytää heille auttajaa. Näin ei kuitenkaan käy niille, jotka katuvat, parantavat tapansa ja turvautuvat Allahiin uskoen vain Häneen. Nämä saavat olla uskovaisten kanssa. Allah antaa uskovalle suuren palkan.” (4:145-146)

”Ne, jotka kätkevät lähettämämme johdatuksen ja selkeät merkit sen jälkeen, kun olemme selvittäneet ne ihmisille Kirjassa, saavat osakseen Allahin ja muidenkin kirouksen, paitsi ne, jotka katuvat, tekevät parannuksen ja paljastavat sen, mitä olivat kätkeneet. Heidän puoleensa minä käännyin. Minä olen Laupias, Armahtava.” (2:159-160)

Tämä on suuri mahdollisuus, jonka Allah suo palvelijoilleen. Hän kieltää ihmistä koskaan vaipumasta epätoivoon minäkään synnin vuoksi, ja määrää tämän kääntymään puoleensa toiveikkaana. Tämän asian väärinymmärtäminen ja vilpillinen asenne eivät kuitenkaan tule kohtaamaan jumalallista hyväksyntää. Jos ihminen tekee syntiä tahallisesti, Allahin käskyt tuntien, ajatus: ”tulen joka tapauksessa saamaan anteeksi” osoittaa täysin vääränlaista päättelyä. Niin ajattelevat ihmiset, jotka **”kieltävät uskon sen löydettyään ja vain kasvattavat epäuskoaan” (3:90)**. Epärehellinen ihminen, joka pitää katumusta vain mahdollisuutena syntien tekemiseen, ei tule kohtaamaan anteeksiantoa.

Yksi seikka kaipaa selvennystä: on hyvin mahdollista, että

ihminen saattaa tehdä syntiä tietämättömyyden, piittaamattomuuden tai intohimojensa valtaan joutumisen hetkinä. Jos hän kuitenkin herää huomaamaan virheensä ja katuu niitä vilpittömästi, Allah voi hyvin antaa anteeksi; mutta sellainen, joka hyvin tuntee Allahin määräykset ja silti tekee syntiä Allahin anteeksiantavaisuuteen nojautuen, on pelkkä huijari. Siksi hänen katumuksensa ei ole hyväksyttävää Allahin silmissä – mutta Allah tietää parhaiten.

On tuskin enää tarpeellista sanoa, että sydäimestä kumpuava katumus ja vilpittömyys ovat jumalallisen armon avaimet. Koraanin kehoitus: **”Rukoilkaa nöyrästi ja peläten Herraanne..”(7:55)** pätee myös anteeksipyynnön hetkellä. Erityisesti vakavia syntejä kaduttaessa ovat syvä murhe ja vilpittön asenne ensisijaisia. Katumuksen ja anteeksiannon esimerkkeinä Koraani kertoo kolmesta muslimista, jotka tekivät suuren synnin jättäytyessään jälkeen, kun toiset lähtivät taisteluun Allahin tiellä:

”Allah on kääntynyt Profeetan, kotinsa jättäneiden ja heidän auttajiensa puoleen. He seurasivat Profeettaa vaikeina aikoina, kun joidenkin sydän oli jo vähällä livetä, mutta sitten Hän kääntyi heidän puoleensa. Hän on heille Lempeä, Armelias. Allah on kääntynyt myös niiden kolmen puoleen, jotka jätettiin kotiin, kunnes maa kävi heille kaikessa laajuudessaan ahtaaksi, ja he ahdistuivat ja uskoivat, ettei Allahia voi paeta kuin Hänen itsensä luokse.Silloin Hän kääntyi heidän puoleensa, jotta he katuisivat. Allah on Laupias, Armahtava.” (9:117-118)

Syntien katuminen ja anteeksi pyytäminen ovat Allahin

palvelemisen puhtaita osoituksia. Uskovan on ymmärrettävä, että hän voi erehtyä tekemään syntiä, mutta että hänen tulee hakea suojaa Allahin armosta ja laupeudesta. Huolen kantaminen ja murheellisuus vanhojen syntien takia on merkityksetöntä. On muistettava kertomusta profeetoista, jotka virheitä tehtyäänkin jatkoivat kamppailuaan ensin vilpittömästi katumusta tehtyään. Ihmisen on luotettava Allahin anteeksiantoon.

Koraanin mukaan anteeksiannon rukoileminen ja katumuksen osoittaminen ovat tie ikuiseen pelastukseen:

”Nämä säädökset olisivat ankarammat, elleivät Allahin armo ja laupeus olisi tulleet teidän osaksenne ja ellei Allah olisi Laupias, Viisas.” (24:10)

RUKOUS

Rukoileminen osoittaa ihmisen ymmärtävän oman heikkoutensa ja avuttomuutensa Luojansa edessä, ja ettei hän, hauras olento, koskaan kykene tyydyttämään tarpeitaan eikä saavuttamaan tavoitteitaan muuten kuin Allahin siunausten avulla. Rukous on nimenomaisin, puhtain ja rehellisin tapa ilmaista asemaansa palvelijana Luojansa edessä. Koraanissa sanotaan, että uskovan perustavanlaatuisen ominaisuus on ”Allahin kutsuminen aamuin ja illoin”:

”Ole kärsivällinen ja pysy niiden kanssa, jotka rukoilevat Herraansa aamuin ja illoin tavoitellen Hänen suosiotaan. Älä anna silmiesi kääntyä heistä pois tavoitellen tämän maailman ihanuutta, äläkä tottele niitä, joiden sydämen me olemme tehneet välinpitämättömäksi meitä kohtaan ja jotka seuraavat ylenmäärin halujaan.” (18:28)

Rukouksen todellinen merkitys ja sisältö tulee ymmärtää hyvin; useimpien ihmisten käsitys rukouksesta eroaa Koraanin meille selittämästä. Tämä johtuu siitä, että tietomme rukouksesta on enimmäkseen omaksuttu Koraanin ulkopuolisista lähteistä kuten perinteestä, vanhemmilta jne. Siksi Koraanin näkemystä ja sen tähdentämää opetusta on syytä pohtia.

Koraani kehottaa rukoilemaan nöyrästi; ihmisen on rukoillessaan tunnettava syvästi omat heikkoutensa ja mitättömyytensä Luojansa läsnäolon edessä ja koettava, miten epätoivoisesti tarvitsee Hänen johdatustaan. Silloin hänen rukouksensa täyttää Allahin asettamat vaatimukset:

”Rukoilkaa nöyrästi ja peläten Herraanne, sillä Hän ei rakasta syntisiä.” (7:55)

Uskovien rukoukset Koraanissa toimivat esimerkkeinä kaikille. Yksi niistä on Sakariaan:

”Hän (=Sakarias) huusi Herraansa kaikessa hiljaisuudessa sanoen: ”Herrani, luuni ovat käyneet heikoiksi ja hiukseni hohtavat harmaina. Herrani, rukoiltuani Sinua en ole koskaan pettynyt. Nyt pelkään palvelijoitteni perivän minut, sillä vaimoni on hedelmätön. Anna minulle lapsi..” (19:3-5)

Toinen uskovien rukouksille ominainen piirre on pelon ja toivon mielentilassa oleminen:

”He jättävät vuoteensa rukoillakseen Herraansa peläten ja toivoen, ja he jakavat siitä, mitä olemme heille antaneet.” (32:16)

Uskovat pelkäävät Allahia vilpittömällä ja totisella kunnioituksella, Hänen armoaan ja laupeuttaan toivoen.

Allah hyväksyy vilpittömän rukouksen, jolla pyritään Hänen suosionsa saavuttamiseen, ja lupaa vastata siihen:

”Kun palvelijani kysyvät sinulta Minusta, sano, että Minä olen lähellä ja vastaan sille, joka Minua kutsuu. Kuulkoot hekin Minua ja uskokoot Minuun, jotta saisivat johdatuksen.” (2:186)

Rukoilevan on oltava varma siitä, että Allah tulee vastamaan hänen kutsuunsa. Hänen on oltava tietoinen siitä, että Allah on kaiken Herra, Kaikkietävä ja Kaikkivaltias. Kiihkeässä odotuksessaan uskova ei koskaan vaivu epätoivoon, vaan odottaa Allahin vastausta kärsivällisesti. Vakaasti Hänen oikeudenmukaisuuteensa luottava rukoilija välttää levottoman ja epätoivoisen asenteen. Koraanin johdatukseen tukeutuvan uskovan mieli ei koskaan epäile Allahin vastauksen saapumista. Epäileväinen asenne osoittaisi alusta asti ristiriitaista suhtautumista Koraanin opetuksiin. Rukouksen olemus lepää vilpittömän lähestymistavan ja syvän uskon Allahiin varassa, profeetta Salihin tavoin: **”Herrani on lähellä ja vastaa teille” (11:61).**

Allahin vastaaminen ei kuitenkaan tarkoita, että rukoilija saisi kaiken pyytämänsä. Tämä siksi, että ihminen saattaa toisinaan pyytää sellaista, mikä on vahingoksi hänelle. Tällaista pyyntöä ei voida hyväksyä, vaan Allah antaa jotain parempaa palvelijalleen.

Kuuluisan islamin oppineen Said-i Nursin mainitsema esimerkki valaisee tätä asiaa. Lääkäri on kutsuttu sairaan lapsen luokse. Lapsi pyytää häneltä lääkettä, josta pitää. Lääkäri tietää, ettei kyseinen lääke ei auta lapsen vaivaan. Hän valitsee toisen hoitomuodon ja parantaa nuoren potilaansa.

Allah tuntee ihmisen läpikotaisesti ja tietää täsmälleen, mitä tämä tarvitsee. Hän vastaa aina vilpittömään kutsuun, mutta Hänen vastauksensa ei ehkä ole pyytäjän mielen mukainen. Koraanin sanoin: ”Kenties te inhoatte jotakin, mikä onkin teille hyväksi, aivan kuin te kenties

rakastatte jotakin, mikä onkin teille vahingoksi. Allah tietää, mutta te ette tiedä.” (2:216)

Edellämainitun esimerkin lapsen tavoin ihminen ei kenties näe hyvän ja pahan eroa. Siksi on mahdollista, että hän pyytää Luojaltaan jotain vahingollista: ”Ihminen toivottaa paha aivan niin kuin hän toivottaa hyvääkin. Ihminen on tosiaan hätiköivä.” (17:11)

Ihmisen tulisikin ennen kaikkea tavoitella Allahin armoa ja sitä, mikä on Hänen tahtonsa mukaista. Ihmisen tulisi pyytää kunniallista ja kypsää sielua. Allah tietää, mikä on parhaaksi ihmiselle. Profeetta Salomon rukous toimii hyvänä esimerkkinä uskoville: ”Herrani, auta minua olemaan kiitollinen Sinulle armosta, jota olet osoittanut minulle ja vanhemmilleni, ja tekemään hurskaita töitä, jotka miellyttävät Sinua. Päästä minut armossasi hurskaiden palvelijoittesi joukkoon.” (27:19)

Uskovat voivat vapaasti pyytää kaikkea sitä, mitä Koraanissa ylistetään. Ei ole tarpeen epäröidä sen pyytämistä, mitä haluaisi saada vilpittömässä ja rehellisessä hengessä. Allah tietää täsmälleen, mitä Hänen palvelijansa haluavat. Itse asiassa juuri Hän asettaa nuo toiveet ja tarpeet kysyjän sieluun.

Allah vastaa uskovien vilpittömiin rukouksiin. Tästä todistavat profeettojen rukousten tähden tuhotut muinaiset kansat:

”Profeetat anoivat Allahilta ratkaisua, ja jokainen oppiniskainen itsevaltiasta joutui pettymään” (14:15).

Koraanissa mainitaan monia esimerkkejä Allahin profee-

toille ja uskoville suomista siunauksista:

”Job huusi Herraansa: ”Onnettomuus on kohdannut minua, mutta Sinä olet Armeliain Armahtaja.” Me vastasimme hänelle ja pelastimme hänet onnettomuudesta, joka oli häntä kohdannut, ja annoimme hänelle hänen perheensä takaisin ja saman verran lapsia lisää armonamme ja muistutuksena palvelijoillemme. Mainitse myös Ismael, Idris ja Dhul-Kifl: kaikki he olivat kärsivällisiä. Me otimme heidät armoomme, sillä he olivat hurskaita. Mainitse myös Dhun-Nun, joka kulki vihaisena ja luuli, ettei meillä olisi valtaa häneen, mutta pimeydessä hän huusi: ”Ei ole muuta jumalaa kuin Sinä. Ylistys Sinulle. Minä tein väärin.” Me vastasimme hänelle ja pelastimme hänet murheesta. Näin me pelastamme uskovat. Mainitse myös Sakarias, joka huusi Herraansa: ”Herrani, älä jätä minua yksin! Mutta silti Sinä olet paras perillinen.” Me vastasimme hänelle ja annoimme hänelle Johanneksen ja teimme hänen vaimonsa hedelmälliseksi häntä varten. He kiirehtivät hyviin tekoihin, ja peläten ja toivoen he huusivat meitä avukseen. He olivat meille nöyriä.” (21:83-90)

Rukoileva palvelija ymmärtää Allahin Kaikkietäväksi ja Kaikkinäkeväksi ja ilmaisee kunnioitustaan ja pelkoaan Häntä kohtaan, eikä epäröi tunnustaa orjallista asemaansa Hänen edessään.

Koska rukous on tärkeä Allahin palvomisen muoto, sen tarkoitus ei ole vain toivomusten esittäminen. Jokainen tarve ilmoittaa rukousajan tulleen. Koska ihminen tarvitsee aina

jotain, hänen tulisi myös rukoilla jatkuvasti. On tietenkin myös annettuja rukousaikoja: säännölliset yö- ja aamurukoukset mainitaan Koraanissa.

Ihmisen pitäisi kuitenkin rukoilla pitkin päivää, sillä kaikki asiat kehittyvät Allahin valvonnassa. Ihmisen tulee kääntyä Hänen puoleensa saadakseen apua ja johdatusta kaikissa asioissaan. Lisäksi hänen on pyydyttävä Allahia hyväksymään palveluksensa, kuten Aabraham teki:

"Aabraham laski temppelin perustan yhdessä Ismaelin kanssa: "Herramme, ota tämä meiltä vastaan! Sinä olet Kuuleva, Tietävä." (2:127)

Allahin puoleen kaikissa olosuhteissa kääntyviä ja rukoilevia ihmisiä kuvataan Imranin perheen suurassa **"ymmärtäviksi, jotka muistavat Allahia seistessään, istuessaan ja maatesaan" (3:191)**. Koraani ylistää uskovia tällaisesta asenteesta:

**"Aabraham oli lempeä, myötätuntoinen ja valmis katu-
maan." (11:75)**

"Aabrahamin uskonto oli olla nöyrä hanif Allahin edessä; ei hän palvonut epäjumalia." (16:120)

"Kestä kärsivällisesti kaikki, mitä he sanovat, ja muistele palvelijaamme Daavidia, joka oli mahtava ja nöyrä." (38:17)

"Me huomasiimme hänet kärsivälliseksi. Hän olikin erinomainen ja nöyrä palvelija." (38:44)

Seuraavat jakeet ovat avain rukouksen tärkeyden ymmärtämiseen:

"Sano: ei teidän Herranne teistä välittäisi, ellette te

rukoilisi olettehan te kieltäneet aiemmin. Hetki koittaa pian!” (25:77)

Koraanissa painotetaan toistuvasti, että myös pakanat rukoilevat toisinaan. Uskovien ja pakanoiden rukouksen välillä on kuitenkin suuri ero.

Uskovat kääntyvät Allahin puoleen kaikissa olosuhteissa. Sekä hyvinä että vaikeina aikoina heidän asenteensa säilyy muuttumattomana; he rukoilevat aina tietoisina heikkoudestaan Allahin edessä.

Pakanat taas säilyttävät etäisyyden Allahiin. Vain koettelemus saa heidät muistamaan heikkoutensa Allahin edessä ja kääntymään Hänen puoleensa. Heidän rukouksensa vaikeuden hetkellä on tosiaankin vilpittömän, mutta heti asioiden järjestyttyä he unohtavat anoneensa Allahin armoa ja jäävät kittämättömiksi. Koraanissa on monia viittauksia tähän pakanalliseen asenteeseen:

”Kun onnettomuus kohtaa ihmistä, hän huutaa meitä avukseen istuessaan tai maatessaan, mutta kun me olemme pelastaneet hänet onnettomuudesta, hän jatkaa kulkuun ikäänkuin ei olisikaan huutanut meitä avukseen hädässä. Näin syntiset pitävät tekojaan hyvinä.” (10:12)

”Kun annamme ihmiselle suosiotamme, hän kääntyy meistä pois ja vetäytyy syrjään, mutta kun onnettomuus kohtaa häntä, hän vuodattaa vuolaasti rukouksia.” (41:51)

”Kun onnettomuus kohtaa ihmistä, hän rukoilee Herraansa ja kääntyy Hänen puoleensa, mutta kun Allah sitten antaa hänelle suosionsa, hän unohtaa koskaan

rukoilleensakaan Allahia ja asettaa muita Hänen rinnalleen eksyttääkseen toisiakin pois Hänen tieltään. Sano: Nauti hetki kiittämättömyytesi hedelmistä, sinä tulen asukas." (39:8)

"Kun onnettomuus kohtaa ihmistä, hän rukoilee meitä, mutta kun me olemme osoittaneet hänelle suosiotamme, hän sanoo: "Minä sain sen omalla taidollani." Ei, se on vain koettelemus, mutta useimmat heistä eivät sitä tiedä." (39:49)

"Kun onnettomuus kohtaa ihmisiä, he rukoilevat Herraansa ja kääntyvät katuvin Hänen puoleensa, mutta kun Hän antaa heidän maistaa armoaan, osa heistä palvoo muita jumalia Herransa rinnalla." (30:33)

Joissain jakeissa käytetään laiva-esimerkkiä. Uppoavassa laivassa ihminen ymmärtää hädänalaisuutensa ja rukoile vilpittömästi, ilmaisten katumustaan ja pyytäen pelastusta. Hän on epätoivoissaan ymmärtäessään, ettei kukaan muu voi auttaa häntä, ja silloin hän kääntyy Allahin puoleen. Kun Allah on pelastanut hänet, hän palaa kuitenkin aiempaan asenteeseensa. Tämä on todellisen hurskauden vakava vääristymä:

"Allah kuljettaa teitä maalla ja merellä ja vie teidät laivaan, ja kun ihmiset purjehtivat niissä suotuisan tuulen viemänä ja iloitsevat siitä, iskee heihin yllättäen myrskytuuli ja laineet lyövät joka taholta heidän ylitseen. Kun he luulevat jo joutuneensa turmioon, he huutavat Allahia avukseen palvoen vain Häntä: "Jos pelastat meidät tästä, olemme totisesti kiitollisia". Kun Hän sitten pelastaa heidät, he jatkavat vääryksiään vailla

oikeutusta. Ihmiset, teidän vääryytenne osuu teitä itseänne vastaan. Se, mitä te tavoittelette, on vain tämänpuoleisen elämän väliaikainen nautinto. Lopulta teidän on palattava Meidän luoksemme, ja Me kerromme teille, mitä te olette tehneet.” (22:23)

”Kun aallot vyöryvät katoksina heidän päälleen, he rukoilevat yksin Allahia, mutta kun Hän on pelastanut heidät maalle, toiset heistä ovatkin saitoja kiitoksessaan. Vain petolliset ja kiittämättömät kieltävät meidän merkimme.” (31:32)

”Sano: Kuka pelastaa teidät maan tai meren pimennöistä? Häntä te huudatte nöyrtyen ja peloissanne: ”Jos Hän pealstaa meidät tästä, me olemme kiitollisia.” Sano: Allah pelastaa teidät kaikista onnettomuuksista, mutta sitten te asetatte muita jumalia Hänen rinnalleen!” (6:63-64)

Uskovien tulee jatkuvasti rukoilla Allahia ja panna toivonsa Häneen, tietäen, ettei ole muuta auttajaa tai huoltajaa.

”Rukoilkaa ainoastaan Allahia, vaikka se suututtaisikin uskottomia.” (40:14)

”Sano: Minä rukoilen Herraani enkä aseta ketään Hänen rinnalleen.” (72:20)

Uskova löytää todellisen tyydytyksen vain Allahilta apua pyytäessään. Hän tuntee turvallisuutta Luojansa valvonnassa ja huolenpidossa. Tämä on maailmassa ja tuonpuoleisessa saavutettavan onnellisuuden korkein aste. Rukous on siis myös tuonpuoleisessa jatkuvan, suuren tyydytyksen lähde. Koraani ker-

too uskovien jatkavan rukoilemista myös tuonpuoleisessa:

"Herra ohjaa niitä, jotka uskovat ja tekevät hyviä töitä, heidän uskonsa tähden. Utuuden tarhoissa he saavat asua purojen partaalla. Siellä heidän tervehdyksensä on: "Ylistys Sinulle, Allah". Heille vastataan siellä: "Rauha", ja he sanovat: "Kunnia Allahille, maailman Herralle!" (10:9-10)

*Kunnia olkoon Sinulle!
Meillä ei ole muuta tietoa kuin minkä
sinä opetat meille. Sinä olet
Kaikkietävä, Kaikkiviisas
(Surat al-Baqara, 32)*